

**UCHWAŁA NR XVIII.116.2020  
RADY GMINY GOLUB-DOBRZYŃ**

z dnia 12 marca 2020 r.

**zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Golub-Dobrzyń na  
lata 2017-2023**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506 z późn.zm.<sup>1)</sup>) uchwała, co następuje:

**§ 1.** Załącznik do uchwały Nr XXXVIII.214.2017 Rady Gminy Golub-Dobrzyń z dnia 27 października 2017 r. w sprawie przyjęcia Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Golub-Dobrzyń na lata 2017-2023 zmieniony uchwałą Nr X.67.2019 Rady Gminy Golub-Dobrzyń z dnia 20 sierpnia 2019 r. otrzymuje brzmienie jak w załączniku do niniejszej uchwały.

**§ 2.** Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Golub-Dobrzyń.

**§ 3.** Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy  
Golub-Dobrzyń

**Artur Kaszyński**

---

<sup>1)</sup>Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w: Dz.U. z 2019 r., poz. 1309, poz. 1571, poz. 1696 i poz. 1815

Rady Gminy Golub-Dobrzyń

z dnia 12 marca 2020 r.

# Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Golub-Dobrzyń na lata 2017-2023



Luty 2020 r.

Projekt jest realizowany przy współfinansowaniu ze środków Unii Europejskiej,  
w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020

**Zamawiający:** Gmina Golub - Dobrzyń  
Plac 1000-lecia 25  
87-400 Golub-Dobrzyń

**Wykonawca:** Grant Thornton Frąckowiak Sp. z o.o. Sp. k.  
ul. Głowackiego 20  
87-100 Toruń  
T +48 56 657 55 91  
F +48 56 475 45 47  
[www.GrantThornton.pl](http://www.GrantThornton.pl)  
Member of Grant Thornton International Ltd



## Spis treści

Wstęp.....	5
Rozdział 1.....	9
Powiązania z dokumentami planistycznymi i strategicznymi.....	9
1.1. Powiązania Lokalnego Programu Rewitalizacji z dokumentami regionalnymi.....	10
1.2. Powiązania Lokalnego Programu Rewitalizacji z dokumentami lokalnymi.....	12
Rozdział 2.....	14
Uproszczona diagnoza Gminy Golub-Dobrzyń.....	14
2.1. Położenie geograficzne i podział administracyjny.....	14
2.2. Sfera społeczna.....	15
2.3. Sfera gospodarcza.....	16
2.4. Sfera środowiskowa.....	17
2.5. Sfera przestrzenno-funkcjonalna i techniczna.....	18
2.6. Infrastruktura społeczna.....	18
2.7. Wnioski pod kątem występowania stanu kryzysowego.....	19
Rozdział 3.....	21
Obszar zdegradowany gminy.....	21
3.1. Analiza wskaźnikowa pod kątem występowania problemów społecznych.....	22
3.2. Analiza sołectw, w których zdiagnozowano problemy społeczne, pod kątem występowania przestrzeni zdegradowanych lub niekorzystnych zjawisk w innych sferach.....	34
3.3. Obszar zdegradowany – podsumowanie analizy.....	36
Rozdział 4.....	39
Obszar rewitalizacji gminy.....	39
4.1. Powierzchnia i ludność obszaru rewitalizacji.....	39
4.2. Cele rewitalizacji.....	41
Rozdział 5.....	46
Diagnoza obszaru rewitalizacji.....	46
5.1. Sokoligóra.....	46
5.2. Gajewo.....	50
5.3. Ostrowite.....	54
5.4. Sokołowo.....	59
5.5. Kluczowe zjawiska negatywne i lokalne potencjały zdiagnozowane na obszarze rewitalizacji.....	63
Rozdział 6.....	66
Wizja stanu obszaru rewitalizacji po przeprowadzeniu rewitalizacji.....	66
Rozdział 7.....	68
Cele rewitalizacji i kierunki działań.....	68

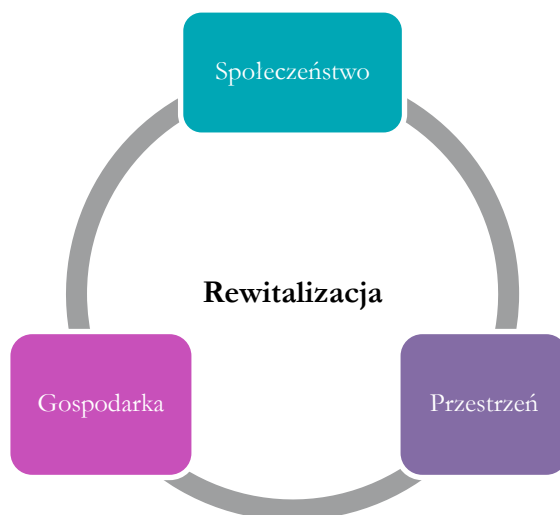
7.1. Cele, kierunki działań i przedsięwzięcia.....	68
7.2. Wskaźniki.....	69
Rozdział 8.....	72
Lista przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	72
Rozdział 9.....	85
Mechanizmy zapewnienia komplementarności między poszczególnymi projektami/ przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi oraz pomiędzy działaniami różnych podmiotów i funduszy na obszarze objętym programem rewitalizacji.....	85
9.1. Formuła projektów zintegrowanych.....	85
9.2. Komplementarność przestrzenna i problemowa.....	91
9.3. Komplementarność proceduralno-instytucjonalna.....	91
9.4. Komplementarność źródeł finansowania.....	92
9.5 Komplementarność międzyokresowa.....	92
Rozdział 10.....	93
Mechanizmy włączenia interesariuszy w proces rewitalizacji.....	93
10.1 Interesariusze rewitalizacji.....	93
10.2 Partycypacja społeczna na etapie tworzenia Lokalnego Programu Rewitalizacji.....	94
10.3. Konsultacje społeczne w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji...95	
10.4. Konsultacje społeczne dotyczące opracowania LPR.....	98
10.5. Konsultacje społeczne na etapie zmian Lokalnego Programu Rewitalizacji.....	99
10.6. Partycypacja społeczna na etapie wdrażania i monitorowania.....	101
Rozdział 11.....	102
Szacunkowe ramy finansowe w odniesieniu do głównych i uzupełniających projektów/ przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	102
Rozdział 12.....	109
System zarządzania realizacją programu rewitalizacji.....	109
12.1. Podmioty uczestniczące w realizacji programu rewitalizacji i ich zadania.....	109
12.2. Sposób koordynacji działań podmiotów uczestniczących w programie rewitalizacji.....	110
12.3. System informacji i promocji.....	112
12.4. Ramowy harmonogram realizacji programu.....	113
Rozdział 13.....	115
System monitoringu, oceny skuteczności działań i system wprowadzania zmian.....	115
Rozdział 14.....	117
Wykaz niezbędnych zmian, ocen i opinii.....	117
14.1. Opinia Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska.....	117
14.2. Opinia Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.....	117

## Wstęp

**Rewitalizacja**, czyli proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony jest na podstawie **programu rewitalizacji**. Jest to wieloletni program działań w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i infrastrukturalnej. Program jest podstawą do ubiegania się o środki na rewitalizację, m. in. z funduszy unijnych. Taką funkcję spełnia niniejszy Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Golub-Dobrzyń na lata 2017 - 2023.

Ramy prawne dla przeprowadzenia rewitalizacji wyznaczają „Zasady programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w celu ubiegania się o środki finansowe w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020” oraz „Wtyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020” zatwierdzone przez Ministra Rozwoju.

Schemat 1. Przebieg procesu rewitalizacji



Źródło: Opracowanie własne

W perspektywie finansowej 2014-2020 rewitalizacja dotyczy, zarówno terenów miejskich, jak i **wiejskich**. Głównym jej celem jest trwale podniesienie jakości życia na obszarze zdegradowanym. Kierunki działań rewitalizacyjnych wyznacza Krajowa Polityka Miejska 2023, która wskazuje, że w obecnym okresie programowania 2014-2020 rewitalizacja nie może być postrzegana, tak jak do tej pory, jedynie jako remont, modernizacja czy odbudowa. Powinna ona **łączyć działania w sposób kompleksowy** tak, aby nie pomijać aspektu społecznego oraz gospodarczego, przestrzenno-funkcjonalnego, technicznego lub środowiskowego, związanego zarówno z danym obszarem, jak i jego otoczeniem.

Istotne jest, aby **projekty społeczne stanowiły punkt wyjścia i były nieodłącznym elementem procesów rewitalizacyjnych**. W obecnej perspektywie finansowej nie dopuszcza się realizacji tylko i wyłącznie wybiórczych inwestycji, nastawionych jedynie na szybki efekt poprawy estetyki przestrzeni,

skupionych tylko na działaniach remontowych czy modernizacyjnych, które nie skutkują zmianami strukturalnymi na obszarze rewitalizacji. Projekty te będą mogły zostać zrealizowane w ramach szerszej koncepcji, **uzupełniająco do działań społecznych** tzw. „miękkich”.

Istotnym elementem procesu rewitalizacji jest **partycypacja społeczna**, obejmująca przygotowanie, prowadzenie i ocenę rewitalizacji w sposób zapewniający aktywny udział interesariuszy, przez których rozumie się mieszkańców gminy, przedsiębiorców, organizacje pozarządowe i jednostki samorządu terytorialnego.

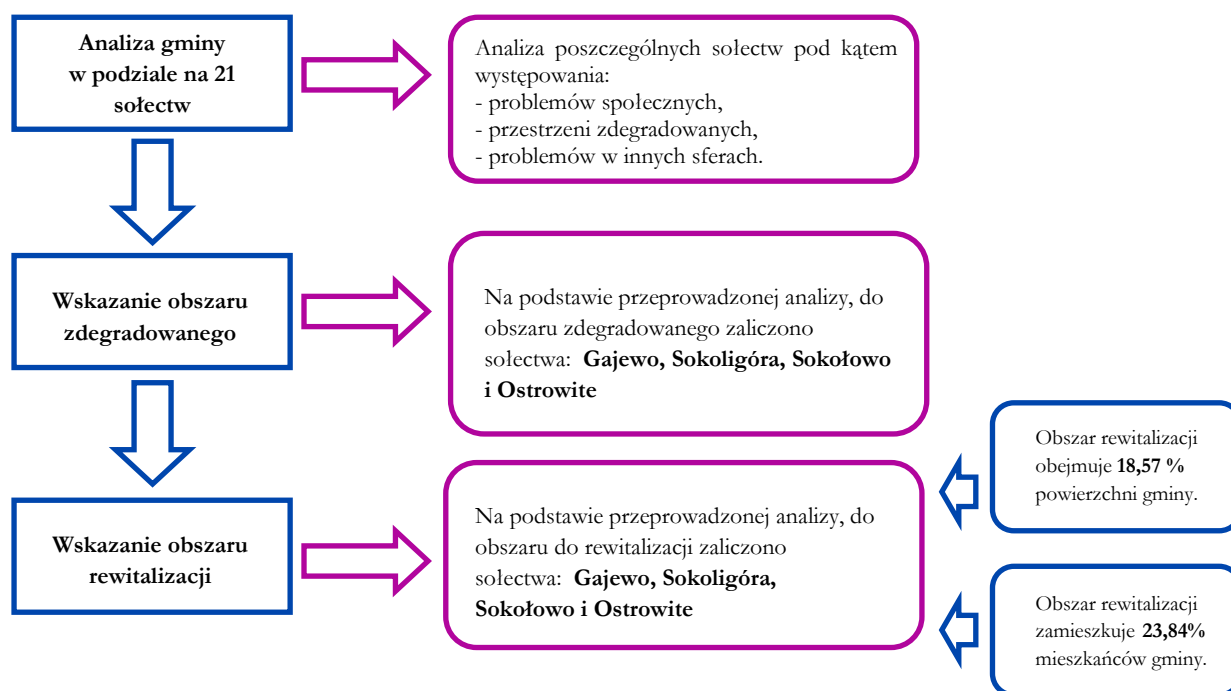
Prowadzenie procesu rewitalizacji wiąże się z koniecznością wyznaczenia obszarów zdegradowanych i obszarów rewitalizacji.

**Obszarem zdegradowanym** jest obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym i kulturalnym. Ponadto występuje na nim co najmniej jedno z negatywnych zjawisk: gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych.

**Obszar rewitalizacji** wyznacza się jako całość lub część obszaru zdegradowanego i opracowuje dla niego lokalny program rewitalizacji. Gmina Golub - Dobrzyń planuje prowadzenie działań rewitalizacyjnych i chce pozyskać na ten cel środki unijne. W związku z tym konieczne stało się opracowanie Lokalnego Programu Rewitalizacji, zawierającego w szczególności: szczegółową diagnozę obszaru zdegradowanego, cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań służące eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk, opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz szacunkowe ramy finansowe programu rewitalizacji.

Sposób wyznaczenia obszarów zdegradowanych i obszarów rewitalizacji w Gminie Golub - Dobrzyń przedstawia poniższy schemat.

Schemat 2. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na obszarze Gminy Golub - Dobrzyń





Dla potrzeb niniejszego dokumentu przeprowadzono dokładną analizę sytuacji społeczno-gospodarczej, która pozwoliła na zdiagnozowanie problemów i potencjalów występujących na poszczególnych obszarach. Pozwoliło to na określenie kierunków rozwoju na najbliższe lata i zaplanowanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które pozwolą na osiągnięcie postawionych celów.

Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Golub – Dobrzyń charakteryzuje się następującymi cechami:

- Kompleksowością – gdyż ujmuje działania w sposób kompleksowy, tj. planuje realizację przedsięwzięć współfinansowanych z różnych środków (przede wszystkim z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego oraz innych źródeł), tym samym nie pomija aspektu społecznego oraz gospodarczego, przestrzenno-funkcjonalnego, technicznego lub środowiskowego. Program składa się z różnorodnych działań, które zapewniają, że zostanie osiągnięta kompleksowość interwencji.
- Koncentracją – ponieważ program koncentruje swoją interwencję na tych obszarach Gminy, które są dotknięte koncentracją problemów oraz negatywnych zjawisk.
- Komplementarnością projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych – pomiędzy zaplanowanymi projektami i przedsięwzięciami zachodzi efekt synergii w następujących wymiarach:
  - Przestrzennym,
  - Problemowym,
  - Proceduralno-instytucjonalnym,
  - Źródeł finansowania.
- Realizacją zasady partnerstwa i partycypacji – program został wypracowany we współpracy z lokalną społecznością. Konsultacje społeczne nie tylko towarzyszyły procesowi wyznaczenia obszaru rewitalizacji i przygotowaniu programu, ale też były jednym z elementów współtworzących program. Prace nad programem były prowadzone w ścisłej współpracy z interesariuszami rewitalizacji tj. lokalną społecznością, przedsiębiorcami i organizacjami pozarządowymi. Współpraca ta będzie kontynuowana na etapie wdrażania i realizacji programu.

## Rozdział 1.

# Powiązania z dokumentami planistycznymi i strategicznymi

Lokalny Program Rewitalizacji został opracowany zgodnie z zapisami „Zasad programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w celu ubiegania się o środki finansowe w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020” oraz „Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020”. Ponadto wykazuje on powiązania z dokumentami strategicznymi i planistycznymi na poziomie regionalnym i lokalnym, które zostały wskazane na poniższym schemacie.

**Schemat 3. Powiązania z dokumentami strategicznymi i planistycznymi**

Poziom regionalny	Poziom lokalny
Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 – Plan modernizacji 2020+	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Golub-Dobrzyń
Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020	Strategia Rozwoju Gminy Golub-Dobrzyń na lata 2016-2022
Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020	Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Gminy Golub-Dobrzyń na lata 2014-2020
Strategia Polityki Społecznej Województwa Kujawsko-Pomorskiego do roku 2020	Lokalna Strategia Rozwoju na lata 2014-2020 Lokalnej Grupy Działania „Dolina Drwęcy”
Strategia Obszaru Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Golubsko-Dobrzyńskiego	
Zasady programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w celu ubiegania się o środki finansowe w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 Obszaru Terytorialnego	

Źródło: Opracowanie własne

## 1.1. Powiązania Lokalnego Programu Rewitalizacji z dokumentami regionalnymi

Tabela 1. Powiązania LPR z dokumentami regionalnymi

Nazwa dokumentu	Opis powiązań
<p>Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 – Plan modernizacji 2020+</p>	<p>Zgodnie ze Strategią Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego aktywizacja społeczno-gospodarcza na poziomie lokalnym jest jednym z najważniejszych założeń polityki rozwoju województwa.</p> <p>Świadczą o tym następujące priorytety, z którymi zgodność wykazuje program rewitalizacji: nowoczesne społeczeństwo oraz modernizacja przestrzeni wsi i miast, konkurencyjna gospodarka oraz kierunki działań: rozbudzenie aktywności obywatelskiej i społecznej, chęci do współpracy, prowadzenia działań edukacyjnych, zachęcania do szerokiego otwarcia na świat oraz dążeń do znacznego przyspieszenia rozwoju obszarów wiejskich i miast.</p> <p>Priorytet modernizacja przestrzeni miast i wsi zakłada dążenie do znacznego przyspieszenia rozwoju obszarów wiejskich oraz aktywizacji społeczno-gospodarczej miast przy uwzględnieniu ich pozycji w sieci osadniczej i dostosowaniu potencjału do oczekiwań stawianych przed nimi w zakresie stymulowania rozwoju regionu, zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju i ład u przestrzennego. Gmina Golub-Dobrzyń została zakwalifikowana do kategorii polityki przestrzennej – obszary wiejskie (wraz z lokalnymi ośrodkami rozwoju), dla których oczekiwana rola i znaczenie w rozwoju województwa wiąże się z aktywizacją społeczno-gospodarczą na poziomie lokalnym.</p>
<p>Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020</p>	<p>Zgodnie z zapisami RPO, rewitalizacja społeczno-gospodarcza, a także fizyczna obszarów o dużej koncentracji negatywnych zjawisk społecznych jest jednym z podstawowych działań mających przyczynić się do minimalizacji występujących na danych obszarach problemów.</p> <p>Lokalny Program Rewitalizacji jest zgodny z Priorytetem Inwestycyjnym 9d „Inwestycje dokonywane w kontekście strategii na rzecz rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność”, którego celem jest ożywienie społeczne i gospodarcze na obszarach objętych Lokalnymi Strategiami Rozwoju. W ramach tego priorytetu realizowana będzie odnowa społeczno-gospodarcza polegająca na rewitalizacji miejscowości wiejskich, co powinno przyczynić się do uruchomienia uspiętych potencjałów społecznych, które przyczynią się do aktywizacji społecznej i zawodowej społeczności lokalnych.</p> <p>Ponadto niniejszy Program jest zgodny z Priorytetem Inwestycyjnym 9vi „Strategie rozwoju lokalnego kierowane przez społeczność”, którego celem jest wzrost aktywizacji społeczno-zawodowej mieszkańców objętych Lokalnymi Strategiami Rozwoju.</p>
<p>Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020</p>	<p>Przedsięwzięcia rewitalizacyjne na obszarach miejskich i ich obszarach funkcjonalnych stanowi interwencja zaplanowana w ramach:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Działania 7.1 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność.</li> </ul> <p>Przedsięwzięcia rewitalizacyjne na obszarach wiejskich stanowi interwencja zaplanowana w ramach:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Działanie 11.1 Wsparcie społeczne na obszarach objętych LSR.</li> </ul>

	Lokalny Program Rewitalizacji obejmuje swoim zasięgiem obszar wiejski i wpisuje się w działanie 7.1/11.1.
Strategia Polityki Społecznej Województwa Kujawsko-Pomorskiego do roku 2020	<p>Misją wskazaną w Strategii Polityki Społecznej Województwa Kujawsko-Pomorskiego jest tworzenie warunków dla rozwoju aktywności i samodzielności mieszkańców w życiu społecznym.</p> <p>Lokalny Program Rewitalizacji wykazuje zgodność z następującymi celami strategicznymi dokumentu:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Wzrost poziomu samodzielności życiowej mieszkańców regionu</li> <li>- Wzrost poziomu życia mieszkańców regionu poprzez zwiększenie dostępności do różnego rodzaju usług społecznych</li> <li>- Wzrost poziomu aktywności w życiu społecznym</li> </ul>
Strategia Obszaru Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Golubsko-Dobrzyńskiego	<p>Lokalny Program Rewitalizacji jest zgodny z następującymi celami strategicznymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Oferta edukacyjna dostosowana do potrzeb rynku pracy (w tym szczególnie z celem operacyjnym 1.1. Podniesienie poziomu kształcenia)</li> <li>- Efektywne wykorzystanie potencjałów ORSG z zachowaniem walorów środowiska naturalnego (w tym szczególnie z celami operacyjnymi 2.2. Odbudowa obiektów zasobów dziedzictwa i 2.4. Rewitalizacja obiektów historycznych)</li> <li>- Atrakcyjne warunki do inwestowania (w tym szczególnie z celami operacyjnymi 3.2. Wspieranie działań dla rozwoju przedsiębiorczości i 3.3. Aktywizacja osób zagrożonych wykluczeniem i wykluczonych społecznie)</li> <li>- Poprawa stanu bezpieczeństwa i zdrowia mieszkańców powiatu (w tym szczególnie z celem operacyjnym 4.3. Aktywizacja osób starszych i niepełnosprawnych)</li> </ul>
Zasady programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w celu ubiegania się o środki finansowe w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020	<p>Zasady regionalne definiują pojęcia związane z rewitalizacją oraz określają sposób tworzenia programu rewitalizacji, w tym zwłaszcza zasady jego opracowywania w nowej perspektywie finansowej: kompleksowości, komplementarności, koncentracji, partnerstwa i partycypacji. Wskazują również: sposób wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, obligatoryjne elementy PR oraz oczekiwane efekty procesów rewitalizacji, prowadzonych w województwie kujawsko-pomorskim.</p> <p>Lokalny Program Rewitalizacji został opracowany w oparciu o Zasady regionalne i wykazuje zgodność z regułami opracowania programów rewitalizacji zawartymi w dokumencie.</p>

Źródło: Opracowanie własne

## 1.2. Powiązania Lokalnego Programu Rewitalizacji z dokumentami lokalnymi

**Tabela 2. Powiązanie LPR z dokumentami lokalnymi**

Nazwa dokumentu	Opis powiązań
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Golub-Dobrzyń	<p>Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Golub-Dobrzyń, zostało sporządzone w trybie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Określa ono politykę przestrzenną gminy, w tym lokalne zasady zagospodarowania przestrzennego, stanowi podstawowe narzędzie umożliwiające spełnianie zadań własnych gminy w zakresie ład u przestrzennego, komunikacji i infrastruktury technicznej.</p> <p>Lokalny Program Rewitalizacji jest zgodny z zapisami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Golub-Dobrzyń.</p>
Strategia Rozwoju Gminy Golub-Dobrzyń na lata 2016-2022	<p>Głównym celem Strategii Rozwoju Gminy Golub-Dobrzyń jest: Gmina przyjazna mieszkańcom oraz atrakcyjna dla przedsiębiorców i turystów.</p> <p>Lokalny Program Rewitalizacji wpisuje się w:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Cel operacyjny I: Sprzyjające warunki do inwestowania i rozwoju przedsiębiorczości (Wysoko rozwinięta infrastruktura techniczna i turystyczna)</li> <li>- Cel operacyjny II: Aktywne społeczeństwo (Wspieranie działalności i rozwoju organizacji pozarządowych, Atrakcyjna oferta spędzania czasu wolnego)</li> <li>- Cel operacyjny II: Dobra jakość życia mieszkańców (Zabezpieczenie potrzeb mieszkańców różnych grup społecznych)</li> </ul>
Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Gminy Golub-Dobrzyń na lata 2014-2020	<p>Misją zapisaną w Strategii jest: Umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia przy współpracy instytucji i organizacji o charakterze społecznym.</p> <p>Lokalny Program Rewitalizacji wpisuje się w następujące cele pośrednie zapisane w dokumencie:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Organizacja czasu wolnego (pozaszkolnego) dla młodzieży</li> <li>- Rozwój systemu edukacji oraz poprawa dostępu do edukacji</li> </ul>
Lokalna Strategia Rozwoju na lata 2014-2020 Lokalnej Grupy Działania „Dolina Drwęcy”	<p>Gmina Golub-Dobrzyń jest jedną z sześciu gmin wchodzących w skład Lokalnej Grupy Działania „Dolina Drwęcy”.</p> <p>Lokalny Program Rewitalizacji wpisuje się w następujące cele ogólne LSR:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Cel ogólny 1: Ożywienie społeczno-gospodarcze obszaru LGD „Dolina Drwęcy” poprzez wsparcie rozwoju przedsiębiorczości i wzrost zatrudnienia,</li> <li>- Cel ogólny 2: Rozwój kapitału społecznego oraz integracja społeczno-zawodowa obszaru LGD „Dolina Drwęcy”,</li> <li>- Cel ogólny 3: Poprawa atrakcyjności turystycznej i osiedleńczej obszaru LGD „Dolina Drwęcy”.</li> </ul> <p>Zawarte w programie rewitalizacji przedsięwzięcia przyczyniają się do osiągnięcia wskaźników LSR, w szczególności:</p>

	<ul style="list-style-type: none"><li>▪ Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie</li><li>▪ Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, poszukujących pracy po opuszczeniu programu</li><li>▪ Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek)</li><li>▪ Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, u których wzrosła aktywność społeczna</li><li>▪ Liczba obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach</li><li>▪ Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją</li><li>▪ Długość przebudowanych dróg gminnych</li><li>▪ Liczba osób korzystających ze zrewitalizowanych obszarów</li></ul>
--	---

Źródło: Opracowanie własne

## Rozdział 2.

# Uproszczona diagnoza Gminy Golub-Dobrzyń

### 2.1. Położenie geograficzne i podział administracyjny

Gmina Golub-Dobrzyń położona jest we wschodniej części województwa kujawsko-pomorskiego, w powiecie golubsko-dobrzyńskim. Obszar gminy otacza miasto Golub-Dobrzyń. Pod względem fizyczno-geograficznym teren gminy Golub-Dobrzyń znajduje się w makroregionie Pojezierza Chełmińsko-Dobrzyńskiego, w obrębie trzech mezoregionów: Doliny Drwęcy (przeważająca część), Pojezierza Chełmińskiego (północna i zachodnia część) oraz Pojezierza Dobrzyńskiego (południowa część).

Golub-Dobrzyń jest gminą wiejską, w skład której wchodzi 21 sołectw: Białkowo, Cieszyny, Gajewo, Galczewko, Karczewo, Kujawa, Lisewo, Macikowo, Nowa Wieś, Nowogród, Olszówka, Ostrowite, Paliwodzizna, Płachoty, Podzamek Golubski, Pusta Dąbrówka, Skępsk, Sokoligóra, Sokolowo, Węgierski i Wrocki.



Gmina Golub-Dobrzyń graniczy:

- W powiecie golubsko-dobrzyńskim z gminami: Ciechocin, Kowalewo Pomorskie, Radomin i Zbójno,
- W powiecie rypińskim z gminą Wąpielsk,
- W powiecie brodnickim z gminą Bobrowo,
- W powiecie wąbrzeskim z gminą Dębowa Łąka.

Powierzchnia gminy wynosi 197 km<sup>2</sup>. Pod względem powierzchni Golub-Dobrzyń jest największą gminą powiatu golubsko-dobrzyńskiego i zajmuje 32,3% jego powierzchni.

Gmina Golub-Dobrzyń charakteryzuje się korzystnym położeniem komunikacyjnym. Przez obszar północno-wschodniej części gminy przechodzi droga krajowa nr 15 relacji Trzebnica-Ostróda, łącząca Gniezno, Inowrocław, Toruń przez Kowalewo Pomorskie, Brodnicę z Ostródą i dalej przez drogę krajową nr 16 z Olsztynem. Oprócz znaczenia regionalnego, droga ta prowadzi tranzyt od strony Niemiec w kierunku Mazur i Litwy.

Na potrzeby delimitacji obszarów zdegradowanych i obszarów rewitalizacji cała gmina została przeanalizowana pod kątem występowania zjawisk kryzysowych w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Poniżej zostały zamieszczone wnioski i spostrzeżenia z przeprowadzonej diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej.

## 2.2. Sfera społeczna

Liczba ludności gminy pod koniec 2016 r. wynosiła 8 904 osoby, a średnia gęstość zaludnienia obszaru wynosiła 44 os./km<sup>2</sup> i była tym samym niższa niż w powiecie (74 os./km<sup>2</sup>) i województwie (116 os./km<sup>2</sup>). Na przestrzeni ostatnich 10 lat liczba mieszkańców z roku na rok rosła – z 8 212 osób w 2006 r. do 8 904 osób w 2016 r. (wzrost o 692 osoby).

**Wykres 1. Struktura wiekowa ludności w 2016 r. w Golubiu-Dobrzyniu**



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Golub-Dobrzyń i GUS BDL.

W 2016 r. struktura ludności gminy kształtowała się następująco:

- Osoby w wieku przedprodukcyjnym – 19,59% ogółu mieszkańców,
- Osoby w wieku produkcyjnym – 65,99% ogółu mieszkańców,
- Osoby w wieku poprodukcyjnym – 14,42% ogółu mieszkańców.

Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem Golubia-Dobrzynia (14,42%) był niższy niż wskaźnik dla powiatu (17,7%) i województwa (19,76%). Trendy demograficzne panujące w Gminie są korzystne i wyróżniają Gminę na tle powiatu i województwa.

Na koniec 2016 r. w Gminie zarejestrowanych było 449 osób bezrobotnych. Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym na obszarze Gminy wynosi 7,64% i jest o 1 p. p. niższy niż w powiecie golubsko-dobrzyńskim (8,76%) i zrównany z poziomem w województwie (7,61%). Na przestrzeni ostatnich 10 lat liczba osób bezrobotnych z roku na rok malała – z 969 osób w 2006 r. do 449 osób w 2016 r. (spadek o 520 osób). Stosunek osób pozostających bez pracy 12 miesięcy i dłużej względem ludności w wieku produkcyjnym Gminy w 2016 r. wynosił 3,57%, natomiast udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych na obszarze Gminy wynosi 31,40%.

Charakterystycznym wyznacznikiem położenia ekonomicznego mieszkańców Gminy jest skala świadczonej pomocy społecznej. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w ludności ogółem wynosiła w 2016 r. 12,66%. Golub-Dobrzyń zamieszkuje 782 dzieci do 17 lat, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny, co stanowi 44,84% wszystkich dzieci do lat 17 w gminie.



Na obszarze gminy działa dziesięć placówek wychowania przedszkolnego: jedno przedszkole publiczne, jeden niepubliczny punkt przedszkolny, trzy niepubliczne zespoły wychowania przedszkolnego i pięć oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych tzw. „zerówek”.

W Gminie występuje niski odsetek dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym (w 2016 r. było to 56,4% przy średniej dla powiatu golubsko-dobrzyńskiego wynoszącej 64,4% i województwa wynoszącej 72,8%).

Sieć szkół podstawowych tworzy pięć placówek: Szkoła Podstawowa w Lisewie, Szkoła Podstawowa im. Tadeusza Kościuszki w Nowogrodzie, Szkoła Podstawowa im. Tadeusza Jędrzycki w Ostrowitem, Szkoła Podstawowa im. Józefa Soltykiewicza w Węgiersku i Szkoła Podstawowa im. Komisji Edukacji Narodowej we Wrockach.

Oprócz szkół podstawowych publicznych prowadzonych przez Gminę Golub-Dobrzyń na terenie gminy działa Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Sokolowie prowadzona przez Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Sokolowo.

Poniższa tabela przedstawia zestawienie wyników egzaminu szóstoklasisty w szkołach podstawowych gminy z ostatnich 3 lat.

**Tabela 3. Wyniki egzaminu szóstoklasisty w szkołach gminy Golub-Dobrzyń z lat 2014-2016**

Szkoła	2014	2015	2016	Przeciętny wynik z 3 lat
SP Lisewo	66%	72%	59%	66%
SP Nowogród	62%	72%	65%	66%
SP Ostrowite	62%	64%	59%	62%
SP Sokolowo	69%	64%	59%	64%
SP Węgiersk	57%	63%	53%	58%
SP Wrocki	54%	58%	65%	59%
Województwo kujawsko-pomorskie	63%	64%	61%	63%

Źródło: Opracowanie na podstawie danych z Urzędu Gminy Golub-Dobrzyń.

Edukację na poziomie ponadpodstawowym zapewnia w gminie Gimnazjum w Galczewie. Przeciętny wynik egzaminu gimnazjalnego w Gminie za ostatnie 3 lata wynosił 44% i był niższy niż średni wynik w województwie – 52%.

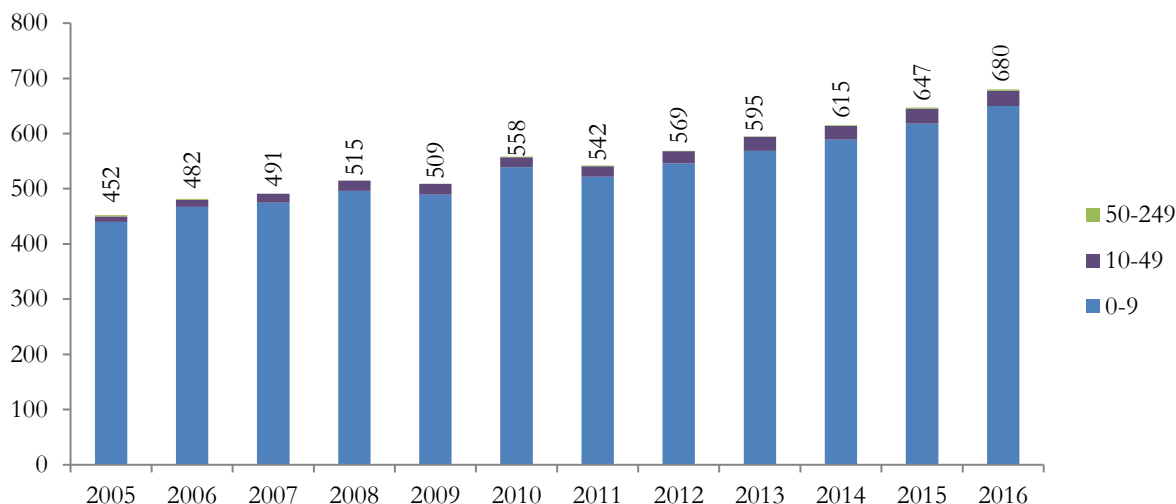
Najważniejszą instytucją, której obowiązkiem jest zapewnienie bezpieczeństwa i porządku na terenie gminy jest Komenda Powiatowa Policji w Golubiu-Dobrzyniu. W 2016 r. na terenie Gminy Policja odnotowała 411 interwencji z powodu zakłócania miru domowego lub porządku publicznego. Na terenie Gminy popełniono w 2016 r. 97 przestępstw kryminalnych.

### 2.3. Sfera gospodarcza

W 2016 r. w gminie Golub - Dobrzyń zarejestrowanych było 656 podmiotów gospodarczych – 95,6% z nich to mikroprzedsiębiorcy, 4,1% to małe przedsiębiorstwa, 0,3% to średni przedsiębiorcy. Na terenie Gminy nie działały duże przedsiębiorstwa, zatrudniające ponad 250 osób. W 2016 r. w Golubiu-Dobrzyniu wskaźnik podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. ludności wynosił 787 i był nieco

wyższy niż w powiecie (786 podmiotów na 10 tys. ludności) i znacząco niższy niż województwie (931 podmiotów na 10 tys. ludności).

**Wykres 2. Podmioty gospodarcze wpisane do rejestru REGON wg klas wielkości w latach 2005 - 2016 r. w Golubiu-Dobrzyniu**



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS BDL.

#### 2.4. Sfera środowiskowa

Gmina Golub-Dobrzyń ma charakter rolniczy – w strukturze użytkowania gruntów przeważają użytki rolne, które stanowią 60% jej powierzchni (118 km<sup>2</sup>). Lasy i grunty leśne zajmują 65 km<sup>2</sup> (33% powierzchni Gminy). Golub-Dobrzyń położony jest w dolinie rzeki Drwęcy. Na terenie Gminy znajdują się następujące formy ochrony przyrody:

- Obszar chronionego krajobrazu Doliny Drwęcy,
- Rezerwat przyrody Rzeka Drwęca,
- Obszar Natura 2000 Dolina Drwęcy,
- 14 pomników przyrody,
- 62 użytki ekologiczne.

Aktualny stan jakości środowiska nie stwarza zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi. Jednak istotnym zagrożeniem w tej sferze jest zanieczyszczenie powietrza powodowane przez 2 główne czynniki:

- Ruch samochodowy, zwłaszcza na drodze krajowej nr 15 i drodze wojewódzkiej nr 554
- Tradycyjne źródła ciepła

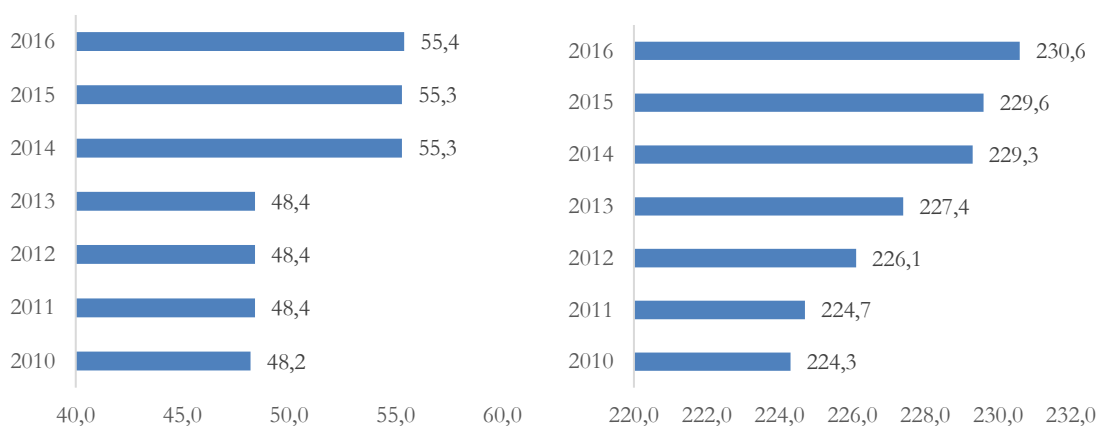
Źródłami zanieczyszczeń wód na terenie gminy są głównie tzw. punktowe emisje z obiektów nie wyposażonych w oczyszczalnie ścieków np. z terenów zabudowy mieszkaniowej i usługowej gromadzących ścieki w zbiornikach okresowo wybieralnych, zakładów i gospodarstw rolnych. Zagrożenia te nasilają się w szczególności na terenie wsi: Paliwodziczna, Nowogród, Węgiersk i Macikowo w południowej części gminy, gdzie sieć kanalizacyjną posiada tylko wieś Sokołowo. Znacznie lepiej sytuacja w tym zakresie wygląda w części gminy położonej na północ od Drwęcy, gdzie większość wsi posiada dostęp do kanalizacji.

## 2.5. Sfera przestrzenno-funkcjonalna i techniczna

Układ drogowy w gminie Golub-Dobrzyń stanowią: droga krajowa nr 15 (9 km), drogi wojewódzkie nr 534, 548, 554 i 569 (21 km), drogi powiatowe (79 km) oraz gminne (19 km).

W 2016 r. długość czynnej sieci wodociągowej na terenie gminy wynosiła 230,6 km, natomiast sieci kanalizacyjnej 55,4 km. Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego z sieci wodociągowej korzystało 99,7% mieszkańców, zaś z sieci kanalizacyjnej 69,1%.

**Wykres 3. Długość sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na terenie gminy Golub-Dobrzyń w 2016 r.**



### Długość sieci kanalizacyjnej

### Długość sieci wodociągowej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

System gospodarki wodno-ściekowej Gminy obejmuje: systemy kanalizacji zbiorczej wyposażone w grupowe (gminne, zakładowe) oczyszczalnie ścieków, systemy kanalizacji indywidualnej oparte na małych (przysagrodowych) oczyszczalniach ścieków i systemy kanalizacji indywidualnej oparte na zbiornikach wybieralnych (szambach).

Od 1 lipca 2013 r. zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, odbiór odpadów komunalnych i ich zagospodarowanie od właścicieli nieruchomości zamieszkałych oraz niezamieszkałych realizowany jest przez Zakład Gospodarczy "EKOLOG" Sp. z o.o. w Białkowie. Na terenie gminy zorganizowano również punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOK), gdzie mieszkańcy mogą oddawać odpady, których nie można umieszczać w pojemnikach na odpady komunalne oraz inne odpady komunalne zbierane selektywnie w ramach wnoszonej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

## 2.6. Infrastruktura społeczna

Na terenie gminy funkcjonuje jeden Ośrodek Zdrowia – Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej we Wrockach. Opiekę medyczną zapewnia przede wszystkim mieszkańcom sołectw: Wrocki, Cieszyny, Płachoty, Karczewo i Pusta Dąbrówka. Mieszkańcy pozostałych sołectw korzystają z porad medycznych Przychodni Zdrowia w Golubiu-Dobrzyniu, gdzie również funkcjonuje Pogotowie Ratunkowe i Szpital

Powiatowy. Na terenie miasta Golub-Dobrzyń istnieją 3 Niepubliczne Placówki Medyczne. Specjalistyczne usługi medyczne funkcjonują także w ramach prywatnych praktyk lekarskich.

Głównymi ośrodkami życia kulturalnego w gminie Golub-Dobrzyń są świetlice wiejskie oraz Gminna Biblioteka Publiczna w Nowogrodzie z trzema filiami na terenie gminy, które łącznie posiadają 52 052 woluminów. Na terenie gminy działają organizacje pozarządowe i stowarzyszenia, które aktywnie uczestniczą w życiu lokalnej społeczności w tym m.in.: Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Sokolowo, Towarzystwo Rozwoju Gminy Golub-Dobrzyń, Towarzystwo Wsi Nowogród i Okolic, Towarzystwo na Rzecz Rozwoju Wsi Węgiersk i Macikowo, Stowarzyszenie Wspierające Dzieci i Osoby Niepełnosprawne, Towarzystwo Rozwoju Wsi Skępsk i Okolic. Na terenie gminy działa również 14 Ochotniczych Straży Pożarnych, 16 Kół Gospodyń Wiejskich oraz 4 wioski tematyczne w Węgiersku, Podzamku Golubskim, Nowogrodzie i Macikowie. Infrastrukturę sportową w gminie tworzą m.in.: kompleks boisk ORLIK w Ostrowitem, hala sportowa przy Publicznym Gimnazjum im. Mikołaja Kopernika w Galczewie, sala sportowa we Wrockach i siłownie zewnętrzne.

## 2.7. Wnioski pod kątem występowania stanu kryzysowego

### Sfera społeczna

- Wzrost liczby mieszkańców – na przestrzeni ostatnich 10 lat liczba mieszkańców z roku na rok rosła – z 8.212 osób w 2006 r. do 8 904 osób w 2016 r. (wzrost o 692 osoby);
- Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem gminy Golub-Dobrzyń (14,42%) jest niższy niż wskaźnik dla powiatu (17,7%) i województwa (19,76%);
- Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym na obszarze Gminy (7,64%) jest niższy niż w powiecie golubsko-dobrzyńskim (8,76%) i zrównany z poziomem w województwie (7,61%);
- Udział osób korzystających z pomocy społecznej w ludności ogółem wynosi 12,66%;
- Niski odsetek dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym (w 2016 r. było to 56,4% przy średniej dla powiatu golubsko-dobrzyńskiego wynoszącej 64,4% i województwa wynoszącej 72,8%);
- Przeciętny wynik sprawdzianu szóstoklasisty za ostatnie 3 lata (2014, 2015, 2016) w szkołach podstawowych Gminy (62,5%) jest niższy niż przeciętny wynik w województwie – 63%;
- Przeciętny wynik egzaminu gimnazjalnego za ostatnie 3 lata (2014, 2015, 2016) w gimnazjum na terenie Gminy (44%) jest niższy niż przeciętny wynik w województwie – 52%;

### Sfera gospodarcza

- W 2016 r. w gminie Golub-Dobrzyń wskaźnik podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. ludności wynosił 787 i był nieco wyższy niż w powiecie (786 podmiotów na 10 tys. ludności) i znacząco niższy niż w województwie (931 podmiotów na 10 tys. ludności);
- Aż 95,6% przedsiębiorstw zarejestrowanych na terenie miasta to mikroprzedsiębiorcy zatrudniający mniej niż 10 osób;
- Brak dużych przedsiębiorstw na terenie Gminy oferujących miejsca pracy;
- Niski poziom przedsiębiorczości wśród mieszkańców;

### Sfera środowiskowa

- Atutem Golubia-Dobrzynia są jej bogate walory przyrodnicze i turystyczne – Gmina leży w dolinie rzeki Drwęcy. Na jej obszarze znajdują się liczne formy ochrony przyrody: obszar chronionego krajobrazu Doliny Drwęcy, rezerwat przyrody Rzeka Drwęca, obszar Natura 2000 Dolina Drwęcy, 14 pomników przyrody i 62 użytki ekologiczne;
- Słabą stroną Gminy jest niedostatecznie rozwinięta infrastruktura turystyczna i rekreacyjna;
- Głównym zagrożeniem dla środowiska w mieście jest niska emisja z palenisk domowych i kotłowni lokalnych oraz zakładów produkcyjnych, a także zanieczyszczenia komunikacyjne;

#### **Sfera przestrzenno-funkcjonalna i techniczna**

- Przez miasto przebiega droga krajowa nr 15 i drogi wojewódzkie nr 534, 548, 554 i 569 pełniące ważną funkcję komunikacyjną, zapewniając połączenie Gminy z większymi ośrodkami województwa;
- Gmina jest w bardzo wysokim stopniu zwodociągowana i w dość wysokim stopniu skanalizowana - z sieci wodociągowej korzysta 99,7% mieszkańców, a z kanalizacyjnej 69,1%;
- Zły stan techniczny dróg w Gminie;
- Niedostatecznie rozwinięta komunikacja publiczna;
- Gmina nie posiada sieci gazowej.

## Rozdział 3.

### Obszar zdegradowany gminy

Obszarem zdegradowanym w gminie jest obszar, na którym zidentyfikowano występowanie stanu kryzysowego (czyli koncentracji negatywnych zjawisk w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej). Skalę negatywnych zjawisk odzwierciedlają mierniki rozwoju opisujące powyższe sfery, które wskazują na niski poziom rozwoju lub dokumentują silną dynamikę spadku poziomu rozwoju w odniesieniu do wartości dla całej gminy. Obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nie posiadające ze sobą wspólnych granic<sup>1</sup>.

Obszar zdegradowany w gminie Golub-Dobrzyń został wyznaczony zgodnie z „Zasadami programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w celu ubiegania się o środki finansowe w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020”. Delimitację obszaru zdegradowanego przeprowadzono w oparciu o wskaźniki określone na liście wskaźników stanu kryzysowego dla obszarów wiejskich.

Obszar gminy podzielono na 21 sołectw, dla których przeprowadzano diagnozę mającą na celu identyfikację występowania stanu kryzysowego:

- |              |                       |
|--------------|-----------------------|
| 1. Białkowo  | 12. Ostrowite         |
| 2. Cieszyny  | 13. Paliwodzizna      |
| 3. Gajewo    | 14. Płachoty          |
| 4. Galczewko | 15. Podzamek Golubski |
| 5. Karczewo  | 16. Pusta Dąbrówka    |
| 6. Kujawa    | 17. Skępsk            |
| 7. Lisewo    | 18. Sokoligóra        |
| 8. Macikowo  | 19. Sokołowo          |
| 9. Nowa Wieś | 20. Węgiersk          |
| 10. Nowogród | 21. Wrocki            |
| 11. Olszówka |                       |

---

<sup>1</sup> Zasady programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w celu ubiegania się o środki finansowe w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 z 18.01.2017r.

### 3.1. Analiza wskaźnikowa pod kątem występowania problemów społecznych

Punktem wyjścia do wyznaczenia obszarów zdegradowanych w gminie była analiza występowania problemów społecznych. W tym celu przeanalizowano następujące wskaźniki z listy wskaźników stanu kryzysowego dla obszarów wiejskich:

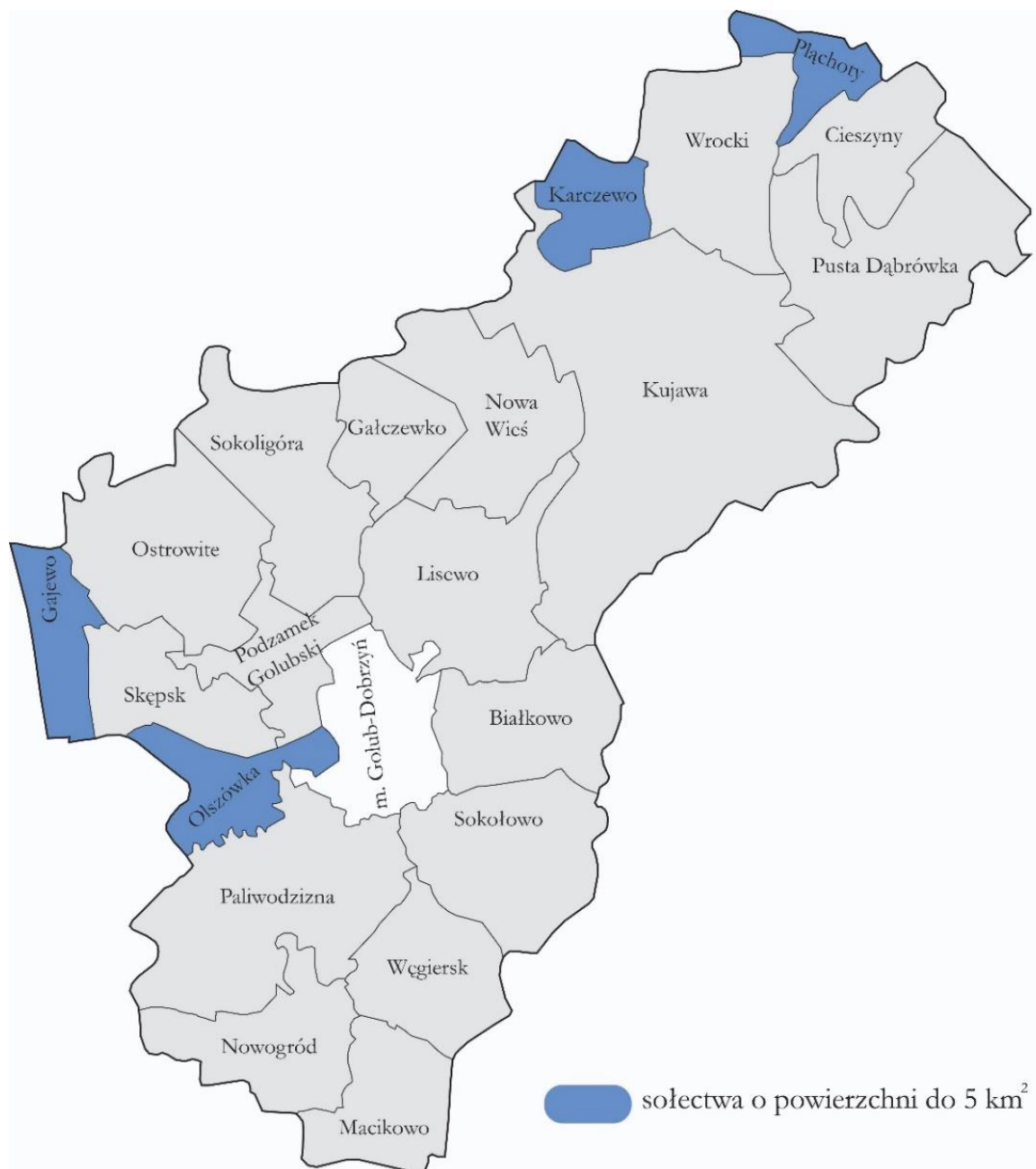
- Stosunek ludności w wieku poprodukcyjnym względem ludności w wieku produkcyjnym
- Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym
- Stosunek osób bezrobotnych pozostających bez pracy 12 miesięcy i dłużej względem ludności w wieku produkcyjnym
- Udział bezrobotnych pozostających bez pracy pow. 24 miesięcy w ogóle bezrobotnych
- Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem
- Skuteczność kształcenia dzieci na poziomie podstawowym
- Stosunek wykroczeń (także przestępstw) młodzieży 13-18 lat odnotowanych przez służby porządkowe względem ogółu młodzieży w tym przedziale wieku na danym obszarze

Biorąc pod uwagę powierzchnię poszczególnych sołectw, podzielono je na 6 grup: **do 5 km<sup>2</sup>, od 5 km<sup>2</sup> do 7,5 km<sup>2</sup>, od 7,5 km<sup>2</sup> do 10 km<sup>2</sup>, od 10 km<sup>2</sup> do 12 km<sup>2</sup>, od 12 km<sup>2</sup> do 15 km<sup>2</sup> i powyżej 15 km<sup>2</sup>**. Każdą z grup zbadano innym zestawem wskaźników.

Sołectwa o powierzchni do 5 km<sup>2</sup> zostały zbadane pod kątem występowania problemów społecznych poniższymi wskaźnikami:

- Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym
- Stosunek wykroczeń (także przestępstw) młodzieży 13-18 lat odnotowanych przez służby porządkowe względem ogółu młodzieży w tym przedziale wieku na danym obszarze

Mapa 2. Sołectwa o powierzchni do 5 km<sup>2</sup>



Źródło: Opracowanie własne



## WSKAŹNIK: UDZIAŁ OSÓB W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH KORZYSTAJĄCYCH ZE ŚRODOWISKOWEJ POMOCY SPOŁECZNEJ W LUDNOŚCI OGÓŁEM

Tabela 4. Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem w sołectwach o powierzchni do 5 km<sup>2</sup>

Sołectwo	Liczba osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej	Ludność ogółem	Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze
Płachoty	12	167	7,18%
Olszówka	35	517	6,77%
Karczewo	42	208	20,19%
Gajewo	60	276	21,74%
<b>Gmina</b>	<b>1 127</b>	<b>8 904</b>	<b>12,66%</b>

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Golub-Dobrzyń.

## WSKAŹNIK: STOSUNEK WYKROCZEŃ (TAKŻE PRZESTĘPSTW) MŁODZIEŻY 13-18 LAT ODNOTOWANYCH PRZEZ SŁUŻBY PORZĄDKOWE WZGLĘDEM OGÓŁU MŁODZIEŻY W TYM PRZEDZIALE WIEKU NA DANYM OBSZARZE

Tabela 5. Stosunek wykroczeń (także przestępstw) młodzieży 13-18 lat odnotowanych przez służby porządkowe względem ogółu młodzieży w tym przedziale wieku w sołectwach o powierzchni do 5 km<sup>2</sup>

Sołectwo	Liczba wykroczeń (także przestępstw) młodzieży 13-18 lat odnotowanych przez służby porządkowe	Liczba osób w wieku 13-18 lat	Stosunek wykroczeń (także przestępstw) młodzieży 13-18 lat odnotowanych przez służby porządkowe względem ogółu młodzieży w tym przedziale wieku
Płachoty	0	12	0%
Olszówka	0	34	0%
Karczewo	0	7	0%
Gajewo	4	23	17,39%
<b>Gmina</b>	<b>4</b>	<b>665</b>	<b>0,60%</b>

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Golub-Dobrzyń.

Poniższa tabela zawiera zestawienie osiągniętych wartości badanych wskaźników. Wynika z niej, że dwa problemy społeczne występują w sołectwie **Gajewo**.

Tabela 6. Wskaźniki występowania stanu kryzysowego w sferze społecznej w sołectwach o powierzchni do 5 km<sup>2</sup>

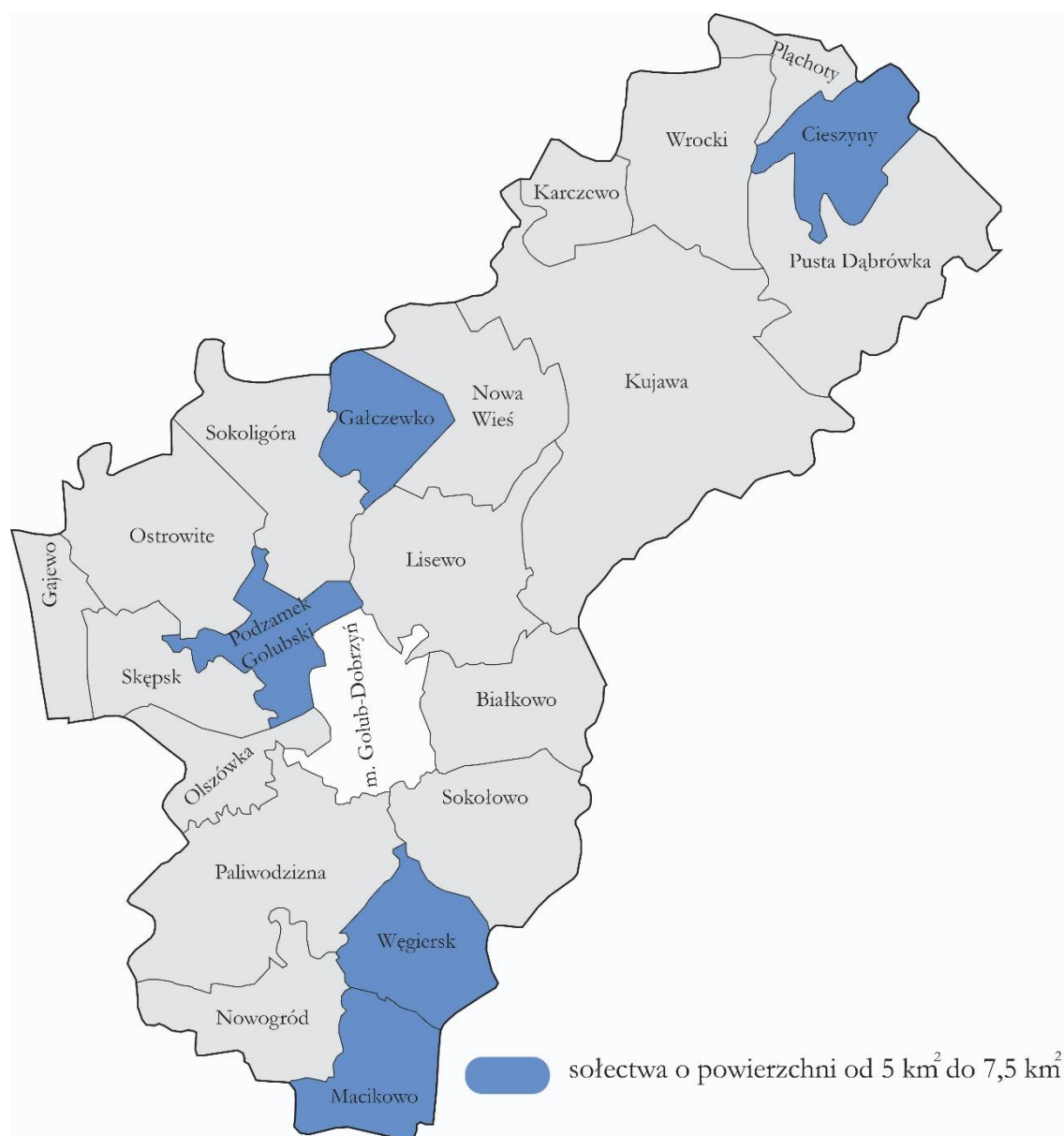
Sołectwo	Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze	Stosunek wykroczeń (także przestępstw) młodzieży 13-18 lat odnotowanych przez służby porządkowe względem ogółu młodzieży w tym przedziale wieku
Płachoty	7,18%	0%
Olszówka	6,77%	0%
Karczewo	20,19%	0%
Gajewo	21,74%	17,39%
<b>Gmina</b>	<b>12,66%</b>	<b>0,60%</b>

Źródło: Opracowanie własne.

Sołectwa o powierzchni od 5 km<sup>2</sup> do 7,5 km<sup>2</sup> zostały zbadane pod kątem występowania problemów społecznych poniższymi wskaźnikami:

- Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym
- Stosunek osób bezrobotnych pozostających bez pracy 12 miesięcy i dłużej względem ludności w wieku produkcyjnym

Mapa 3. Sołectwa o powierzchni od 5 km<sup>2</sup> do 7,5 km<sup>2</sup>



Źródło: Opracowanie własne

## WSKAŹNIK: UDZIAŁ BEZROBOTNYCH W LUDNOŚCI W WIEKU PRODUKCYJNYM

Tabela 7. Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym w sołectwach o powierzchni od 5 km<sup>2</sup> do 7,5 km<sup>2</sup>

Sołectwo	Liczba bezrobotnych	Ludność w wieku produkcyjnym	Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym
Podzamek Golubski	17	226	7,52%
Galczewko	28	275	10,18%
Cieszyny	28	259	10,81%
Macikowo	12	223	5,38%
Węgiersk	21	320	6,56%
<b>Gmina</b>	<b>449</b>	<b>5 876</b>	<b>7,64%</b>

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Golub-Dobrzyń.

## WSKAŹNIK: STOSUNEK OSÓB BEZROBOTNYCH POZOSTAJĄCYCH BEZ PRACY 12 MIESIĘCY I DŁUŻEJ WZGLĘDEM LUDNOŚCI W WIEKU PRODUKCYJNYM

Tabela 8. Stosunek osób bezrobotnych pozostających bez pracy 12 miesięcy i dłużej względem ludności w wieku produkcyjnym w sołectwach o powierzchni od 5 km<sup>2</sup> do 7,5 km<sup>2</sup>

Sołectwo	Liczba osób bezrobotnych pozostających bez pracy 12 miesięcy i dłużej	Ludność w wieku produkcyjnym	Stosunek osób bezrobotnych pozostających bez pracy 12 miesięcy i dłużej względem ludności w wieku produkcyjnym
Podzamek Golubski	6	226	2,65%
Galczewko	9	275	3,27%
Cieszyny	9	259	3,47%
Macikowo	5	223	2,24%
Węgiersk	11	320	3,43%
<b>Gmina</b>	<b>210</b>	<b>5 876</b>	<b>3,57%</b>

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Golub-Dobrzyń.

Poniższa tabela zawiera zestawienie osiągniętych wartości badanych wskaźników. Wynika z niej, że w żadnym z sołectw o powierzchni od 5 km<sup>2</sup> do 7,5 km<sup>2</sup> nie występują po dwa problemy społeczne.

Tabela 9. Wskaźniki występowania stanu kryzysowego w sferze społecznej w sołectwach o powierzchni od 5 km<sup>2</sup> do 7,5 km<sup>2</sup>

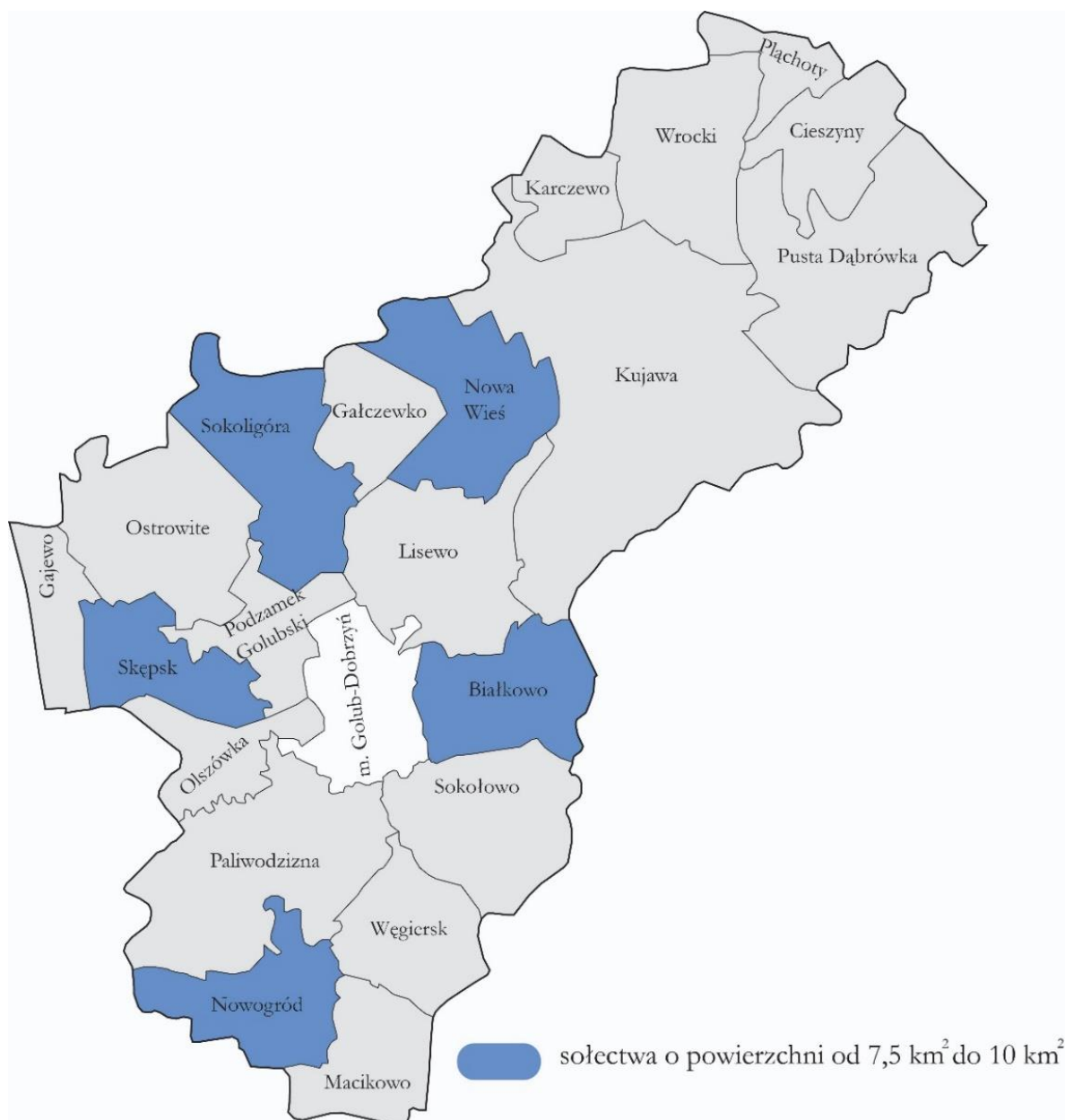
Sołectwo	Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym	Stosunek osób bezrobotnych pozostających bez pracy 12 miesięcy i dłużej względem ludności w wieku produkcyjnym
Podzamek Golubski	7,52%	2,65%
Galczewko	10,18%	3,27%
Cieszyny	10,81%	3,47%
Macikowo	5,38%	2,24%
Węgiersk	6,56%	3,43%
<b>Gmina</b>	<b>7,64%</b>	<b>3,57%</b>

Źródło: Opracowanie własne.

Sołectwa o powierzchni od 7,5 km<sup>2</sup> do 10 km<sup>2</sup> zostały zbadane pod kątem występowania problemów społecznych poniższymi wskaźnikami:

- Stosunek osób bezrobotnych pozostających bez pracy 12 miesięcy i dłużej względem ludności w wieku produkcyjnym
- Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem

Mapa 4. Sołectwa o powierzchni od 7,5 km<sup>2</sup> do 10 km<sup>2</sup>



Źródło: Opracowanie własne

## WSKAŹNIK: STOSUNEK OSÓB BEZROBOTNYCH POZOSTAJĄCYCH BEZ PRACY 12 MIESIĘCY I DŁUŻEJ WZGLĘDEM LUDNOŚCI W WIEKU PRODUKCYJNYM

Tabela 10. Stosunek osób bezrobotnych pozostających bez pracy 12 miesięcy i dłużej względem ludności w wieku produkcyjnym w sołectwach o powierzchni od 7,5 km<sup>2</sup> do 10 km<sup>2</sup>

Sołectwo	Liczba osób bezrobotnych pozostających bez pracy 12 miesięcy i dłużej	Ludność w wieku produkcyjnym	Stosunek osób bezrobotnych pozostających bez pracy 12 miesięcy i dłużej względem ludności w wieku produkcyjnym
Białkowo	14	356	3,93%
Skępsk	16	240	6,66%
Nowogród	6	265	2,26%
Sokoligóra	10	261	3,83%
Nowa Wieś	5	150	3,33%
<b>Gmina</b>	<b>210</b>	<b>5 876</b>	<b>3,57%</b>

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Golub-Dobrzyń.

## WSKAŹNIK: UDZIAŁ OSÓB W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH KORZYSTAJĄCYCH ZE ŚRODOWISKOWEJ POMOCY SPOŁECZNEJ W LUDNOŚCI OGÓŁEM

Tabela 11. Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem w sołectwach o powierzchni od 7,5 km<sup>2</sup> do 10 km<sup>2</sup>

Sołectwo	Liczba osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej	Ludność ogółem	Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze
Białkowo	61	544	11,21%
Skępsk	44	349	12,61%
Nowogród	50	434	11,52%
Sokoligóra	82	438	18,72%
Nowa Wieś	18	237	7,59%
<b>Gmina</b>	<b>1 127</b>	<b>8 904</b>	<b>12,66%</b>

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Golub-Dobrzyń.

Poniższa tabela zawiera zestawienie osiągniętych wartości badanych wskaźników. Wynika z niej, że dwa problemy społeczne występują w sołectwie: **Sokoligóra**.

Tabela 12. Wskaźniki występowania stanu kryzysowego w sferze społecznej w sołectwach o powierzchni od 7,5 km<sup>2</sup> do 10 km<sup>2</sup>

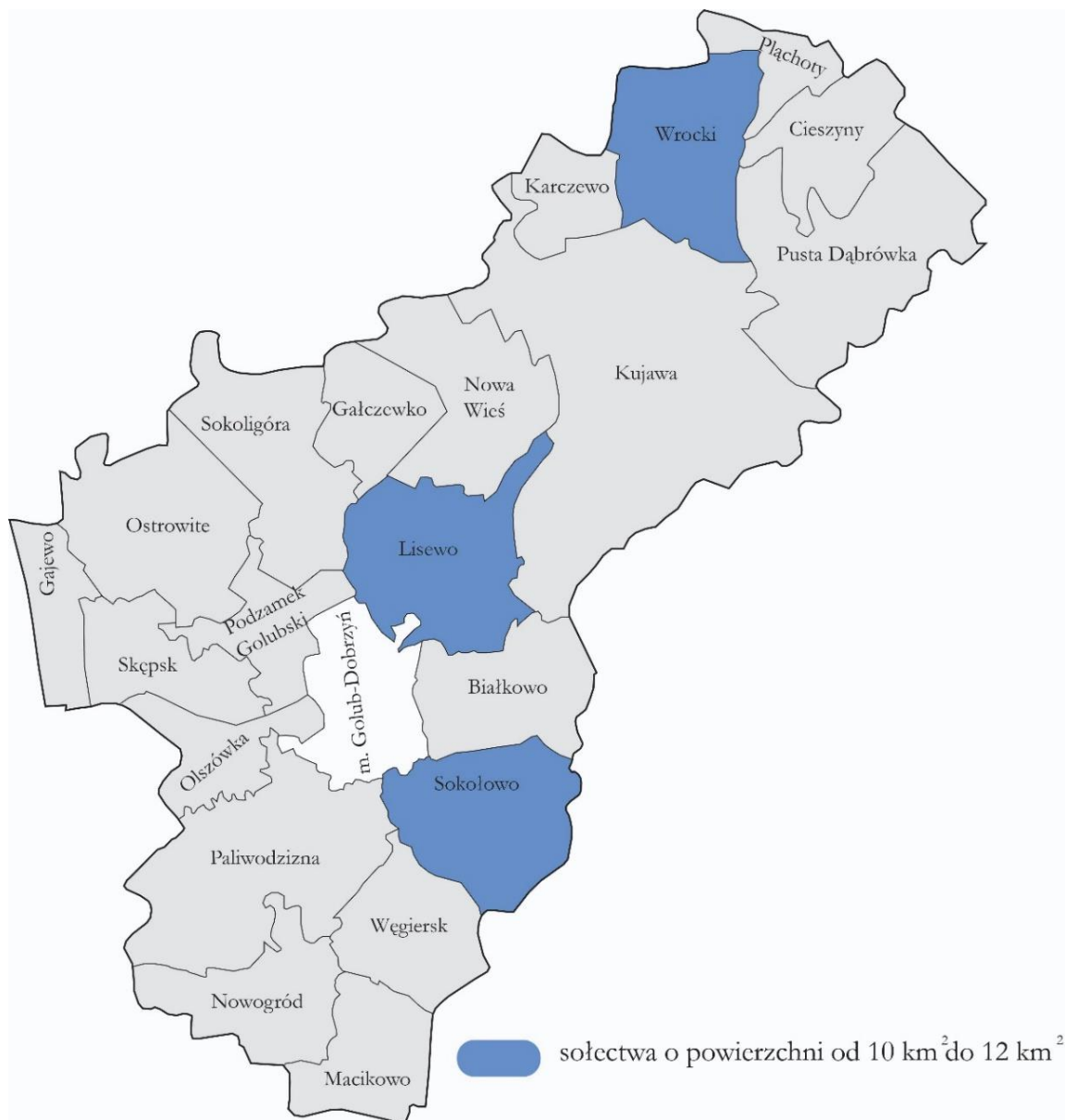
Sołectwo	Stosunek osób bezrobotnych pozostających bez pracy 12 miesięcy i dłużej względem ludności w wieku produkcyjnym	Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze
Białkowo	3,93%	11,21%
Skępsk	6,66%	12,61%
Nowogród	2,26%	11,52%
Sokoligóra	3,83%	18,72%
Nowa Wieś	3,33%	7,59%
<b>Gmina</b>	<b>3,57%</b>	<b>12,66%</b>

Źródło: Opracowanie własne.

Sołectwa o powierzchni od 10 km<sup>2</sup> do 12 km<sup>2</sup> zostały zbadane pod kątem występowania problemów społecznych poniższymi wskaźnikami:

- Stosunek ludności w wieku poprodukcyjnym względem ludności w wieku produkcyjnym
- Udział bezrobotnych pozostających bez pracy pow. 24 miesięcy w ogóle bezrobotnych

Mapa 5. Sołectwa o powierzchni od 10 km<sup>2</sup> do 12 km<sup>2</sup>



Źródło: Opracowanie własne

### WSKAŹNIK: STOSUNEK LUDNOŚCI W WIEKU POPRODUKCYJNYM WZGLĘDEM LUDNOŚCI W WIEKU PRODUKCYJNYM

Tabela 13. Stosunek ludności w wieku poprodukcyjnym względem ludności w wieku produkcyjnym w sołectwach o powierzchni od 10 km<sup>2</sup> do 12 km<sup>2</sup>

Sołectwo	Liczba ludności w wieku poprodukcyjnym	Liczba ludności w wieku produkcyjnym	Stosunek ludności w wieku poprodukcyjnym względem ludności w wieku produkcyjnym
Wrocki	126	509	24,75%
Sokołowo	78	308	25,32%
Lisewo	84	465	18,06%
<b>Gmina</b>	<b>1 284</b>	<b>5 876</b>	<b>21,85%</b>

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Golub-Dobrzyń.

### WSKAŹNIK: UDZIAŁ BEZROBOTNYCH POZOSTAJĄCYCH BEZ PRACY POW. 24 MIESIĘCY W OGÓLE BEZROBOTNYCH

Tabela 14. Udział bezrobotnych pozostających bez pracy pow. 24 miesięcy w ogóle bezrobotnych w sołectwach o powierzchni od 10 km<sup>2</sup> do 12 km<sup>2</sup>

Sołectwo	Liczba osób bezrobotnych pozostających bez pracy 24 miesięcy i dłużej	Liczba bezrobotnych ogółem	Udział bezrobotnych pozostających bez pracy pow. 24 miesięcy w ogóle bezrobotnych
Wrocki	10	39	25,64%
Sokołowo	10	31	32,26%
Lisewo	11	18	61,11%
<b>Gmina</b>	<b>141</b>	<b>449</b>	<b>31,40%</b>

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Golub-Dobrzyń.

Poniższa tabela zawiera zestawienie osiągniętych wartości badanych wskaźników. Wynika z niej, że dwa problemy społeczne występują w sołectwie **Sokołowo**.

Tabela 15. Wskaźniki występowania stanu kryzysowego w sferze społecznej w sołectwach o powierzchni od 10 km<sup>2</sup> do 12 km<sup>2</sup>

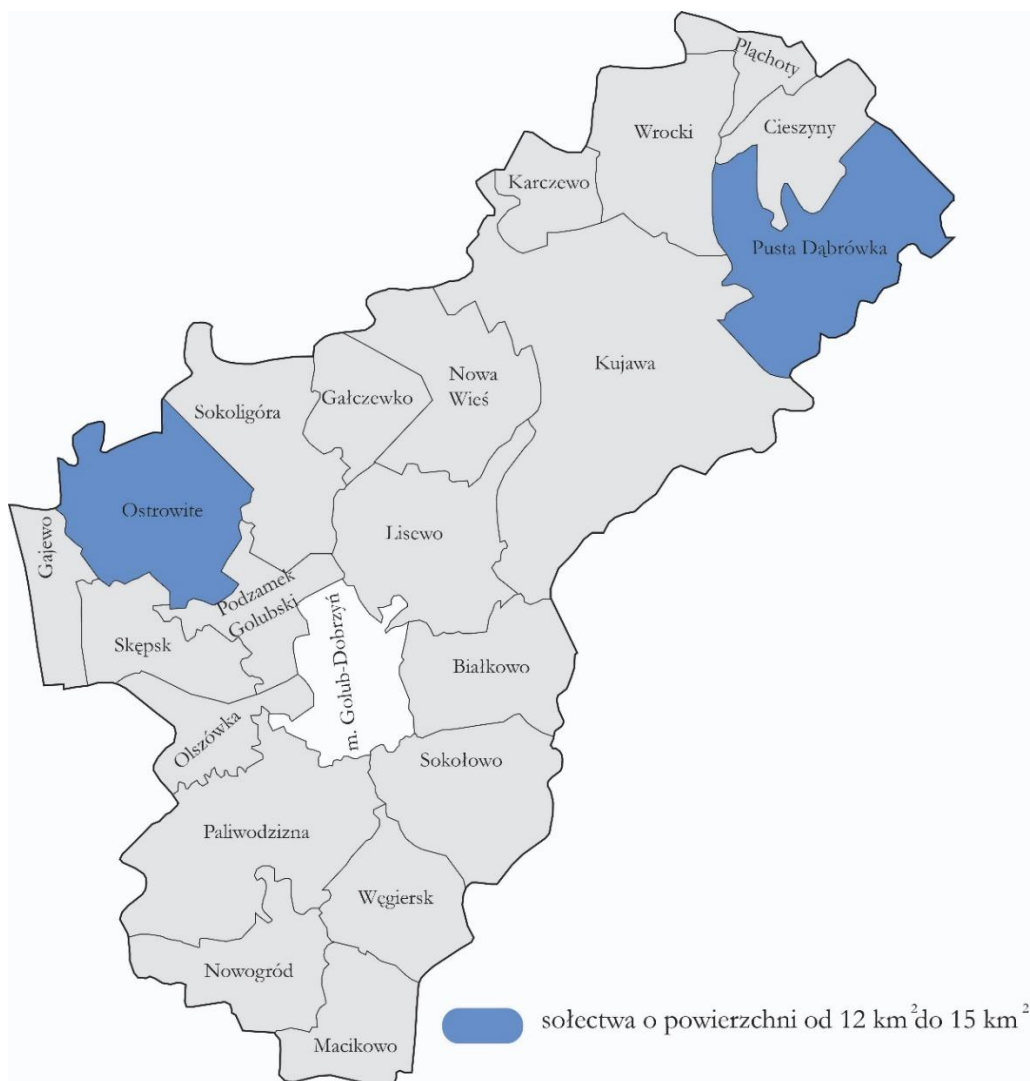
Sołectwo	Stosunek ludności w wieku poprodukcyjnym względem ludności w wieku produkcyjnym	Udział bezrobotnych pozostających bez pracy pow. 24 miesięcy w ogóle bezrobotnych
Wrocki	24,75%	25,64%
Sokołowo	25,32%	32,26%
Lisewo	18,06%	61,11%
<b>Gmina</b>	<b>21,85%</b>	<b>31,40%</b>

Źródło: Opracowanie własne.

Sołectwa o powierzchni od 12 km<sup>2</sup> do 15 km<sup>2</sup> zostały zbadane pod kątem występowania problemów społecznych poniższymi wskaźnikami:

- Stosunek ludności w wieku poprodukcyjnym względem ludności w wieku produkcyjnym
- Skuteczność kształcenia dzieci na poziomie podstawowym

Mapa 6. Sołectwa o powierzchni od 12 km<sup>2</sup> do 15 km<sup>2</sup>



Źródło: Opracowanie własne

### WSKAŹNIK: STOSUNEK LUDNOŚCI W WIEKU POPRODUKCYJNYM WZGLĘDEM LUDNOŚCI W WIEKU PRODUKCYJNYM

Tabela 16. Stosunek ludności w wieku poprodukcyjnym względem ludności w wieku produkcyjnym w sołectwach o powierzchni od 12 km<sup>2</sup> do 15 km<sup>2</sup>

Sołectwo	Liczba ludności w wieku poprodukcyjnym	Liczba ludności w wieku produkcyjnym	Stosunek ludności w wieku poprodukcyjnym względem ludności w wieku produkcyjnym
Ostrowite	145	558	25,98%
Pusta Dąbrówka	29	156	18,59%
<b>Gmina</b>	<b>1 284</b>	<b>5 876</b>	<b>21,85%</b>

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Golub-Dobrzyń.



## SKUTECZNOŚĆ KSZTAŁCENIA DZIECI NA POZIOMIE PODSTAWOWYM

Tabela 17. Skuteczność kształcenia dzieci na poziomie podstawowym w sołectwach o powierzchni od 12 km<sup>2</sup> do 15 km<sup>2</sup>

Sołectwo	Rejon obsługi szkoły	Rok szkolny 2013/2014	Rok szkolny 2014/2015	Rok szkolny 2015/2016	Przeciętny wynik z 3 lat
Ostrowite	SP Ostrowite	62%	64%	59%	62%
Pusta Dąbrówka	SP Wrocki	54%	58%	65%	59%
<b>Przeciętny wynik w województwie</b>	-	<b>63%</b>	<b>64%</b>	<b>61%</b>	<b>63%</b>

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Golub-Dobrzyń.

Poniższa tabela zawiera zestawienie osiągniętych wartości badanych wskaźników. Wynika z niej, że dwa problemy społeczne występują w sołectwie **Ostrowite**.

Tabela 18. Wskaźniki występowania stanu kryzysowego w sferze społecznej w sołectwach o powierzchni od 12 km<sup>2</sup> do 15 km<sup>2</sup>

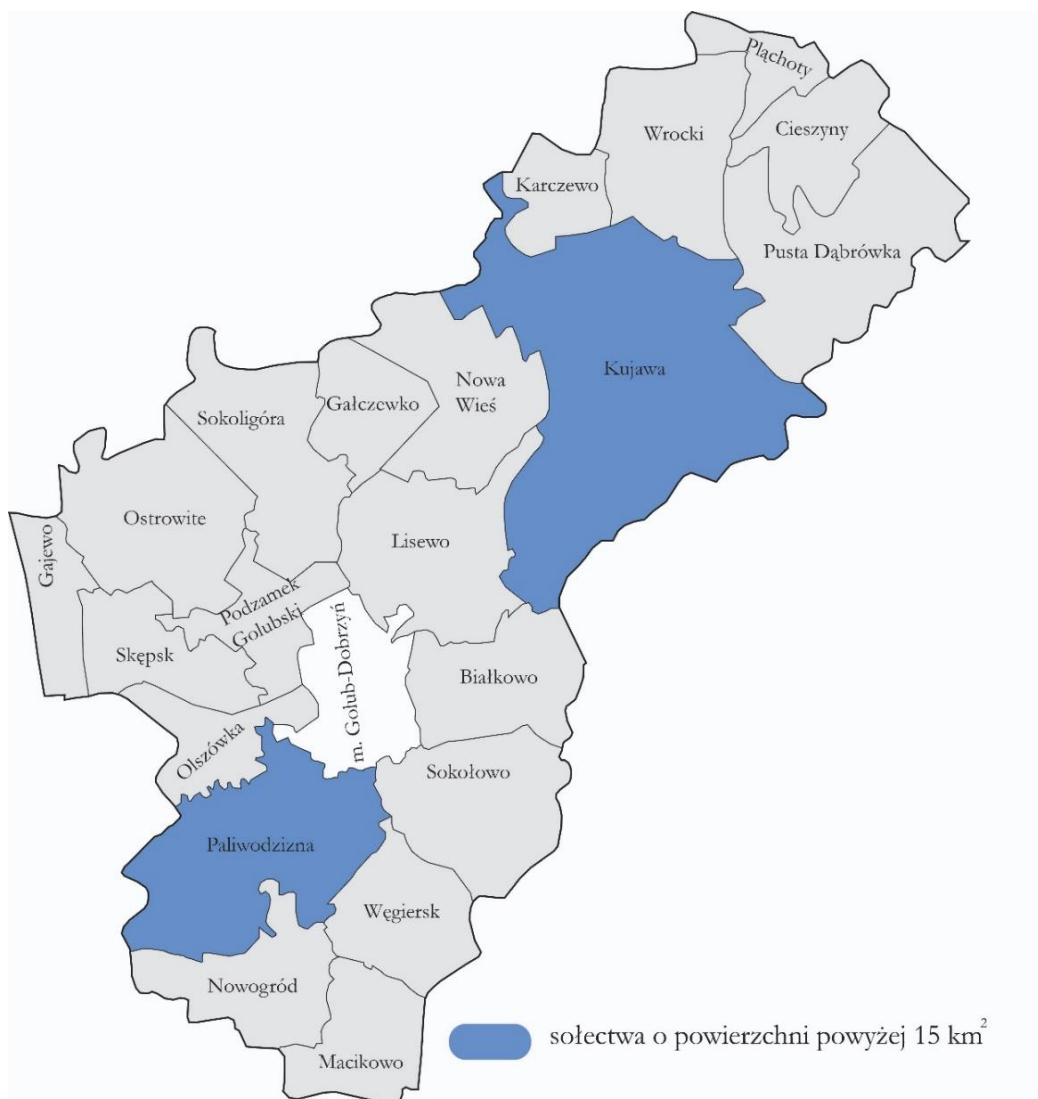
Sołectwo	Stosunek ludności w wieku poprodukcyjnym względem ludności w wieku produkcyjnym	Wynik średni sprawdzianu szóstoklasistów
Ostrowite	25,98%	62%
Pusta Dąbrówka	18,59%	59%
<b>Gmina</b>	<b>21,85%</b>	<b>63%</b>

Źródło: Opracowanie własne.

Sołectwa o powierzchni pow. 15 km<sup>2</sup> zostały zbadane pod kątem występowania problemów społecznych poniższymi wskaźnikami:

- Stosunek ludności w wieku poprodukcyjnym względem ludności w wieku produkcyjnym
- Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym

Mapa 7. Sołectwa o powierzchni pow. 15 km<sup>2</sup>



Źródło: Opracowanie własne

### WSKAŹNIK: STOSUNEK LUDNOŚCI W WIEKU POPRODUKCYJNYM WZGLĘDEM LUDNOŚCI W WIEKU PRODUKCYJNYM

Tabela 19. Stosunek ludności w wieku poprodukcyjnym względem ludności w wieku produkcyjnym w sołectwach o powierzchni pow. 15 km<sup>2</sup>

Sołectwo	Liczba ludności w wieku poprodukcyjnym	Liczba ludności w wieku produkcyjnym	Stosunek ludności w wieku poprodukcyjnym względem ludności w wieku produkcyjnym
Paliwodzizna	68	398	17,08%
Kujawa	20	100	20,00%
<b>Gmina</b>	<b>1 284</b>	<b>5 876</b>	<b>21,85%</b>

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Golub-Dobrzyń.

## WSKAŹNIK: UDZIAŁ BEZROBOTNYCH W LUDNOŚCI W WIEKU PRODUKCYJNYM

Tabela 20. Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym w sołectwach o powierzchni pow. 15 km<sup>2</sup>

Sołectwo	Liczba bezrobotnych	Ludność w wieku produkcyjnym	Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym
Paliwodzizna	9	398	2,26%
Kujawa	11	100	11,00%
<b>Gmina</b>	<b>449</b>	<b>5 876</b>	<b>7,64%</b>

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Golub-Dobrzyń.

Poniższa tabela zawiera zestawienie osiągniętych wartości badanych wskaźników. Wynika z niej, że w żadnym z sołectw o powierzchni od 5 km<sup>2</sup> do 7,5 km<sup>2</sup> nie występują po dwa problemy społeczne.

Tabela 21. Wskaźniki występowania stanu kryzysowego w sferze społecznej w sołectwach o powierzchni pow. 15 km<sup>2</sup>

Sołectwo	Stosunek ludności w wieku poprodukcyjnym względem ludności w wieku produkcyjnym	Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym
Paliwodzizna	17,08%	2,26%
Kujawa	20,00%	11,00%
<b>Gmina</b>	<b>21,85%</b>	<b>7,64%</b>

Źródło: Opracowanie własne.

### 3.2. Analiza sołectw, w których zdiagnozowano problemy społeczne, pod kątem występowania przestrzeni zdegradowanych lub niekorzystnych zjawisk w innych sferach

#### Przestrzeń zdegradowana

**Przestrzeń zdegradowana**, zgodnie z „Zasadami programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych” to to obecnie nieużytkowane tereny i obiekty, na których realizowano działalności: przemysłowe, wojskowe, eksploatację kopalni, transportowe, rolnicze, infrastruktury komunalnej (związanej z gospodarką wodno-ściekową, odpadami, zaopatrzeniem w energię).

Do kategorii przestrzeni zdegradowanych możliwe jest także zaliczenie terenów i obiektów, które pierwotnie pełniły innego rodzaju funkcje (np. usługowe, handlowe, mieszkaniowe, magazynowo-składowe) i nie są obecnie wykorzystywane w tym celu, jeśli możliwa jest ich adaptacja na cele rozwoju społecznego lub gospodarczego, nawet jeśli nie dojdzie do zmiany funkcji pierwotnej. Specyficznym rodzajem „przestrzeni zdegradowanych” są także tereny i obiekty, w których rozpoczęto realizację zagospodarowania i jej nie zakończono – formalnie nie doszło więc do rozpoczęcia działalności, ale teren jest zajęty przez nieużytkowane obiekty. W szczególności do „przestrzeni zdegradowanych” należy zaliczyć: budynki (także budynki towarzyszące zasadniczej funkcji – np. w przypadku terenów przemysłowych lub gospodarstw rolnych także budynki zajmowane przez administrację, bazy pojazdów, itp.), place manewrowe, place składowe, tereny obsługi komunikacyjnej, tereny wyrobisk, tereny składowisk, budynki dworcowe, urządzenia stacyjne, rampy załadunkowe, obiekty magazynowo-składowe (przy terenach przemysłowych, rolnych lub komunikacyjnych). Do kategorii przestrzeni zdegradowanych zalicza się także tereny i urządzenia infrastruktury technicznej służącej obsłudze ww. terenów, jeśli są z nimi integralnie

związane (to znaczy po zaprzestaniu zasadniczej działalności nie zostały zaadaptowane na inne cele) – np. zakładowe ujęcia wody, oczyszczalnie ścieków, przepompownie ścieków, składowiska odpadów, urządzenia zasilania w energię, w tym w energię elektryczną, stacje redukcyjne gazu, itp. Do kategorii przestrzeni zdegradowanych związanych z pełnionymi wcześniej działalnościami rolniczymi nie zalicza się użytków rolnych, a jedynie tereny zajmowane przez zabudowę (w tym służącą hodowli), zagospodarowanie towarzyszące i infrastrukturę obsługi tych terenów. W wyjątkowych, szczególnie uzasadnionych przypadkach, **do kategorii „przestrzeni zdegradowanej” możliwe jest zaliczenie terenów lub obiektów, które nie są wyłączone z dotychczasowego użytkowania** (są to obiekty i tereny na których aktualnie prowadzi się działalność mieszczącą się w kategoriach użytkowania określonych powyżej) **jeśli istnieje możliwość i jest społecznie lub ekonomicznie uzasadnione podjęcie działań na rzecz ich adaptacji do celów rozwoju społecznego lub gospodarczego** realizujących ideę i spełniających kryteria uznania za działania rewitalizacyjne.

Tak rozumiana przestrzeń zdegradowana, w postaci **obszaru popegeerowskiego** występuje na terenie sołectwa **Sokoligóra (w miejscowości Owieczkowo) i Sokołowo**.

### Niekorzystne zjawiska w innych sferach

W poniższych tabelach dokonano zestawienia danych obrazujących występowanie problemów innych niż społeczne w sołectwach: **Sokoligóra, Gajewo, Ostrowite i Sokołowo**.

**Tabela 22. Sołectwo Sokoligóra – negatywne zjawiska w innych sferach**

Problem	Opis
<b>Sfera gospodarcza</b>	
Niski stopień przedsiębiorczości	Na terenie sołectwa Sokoligóra liczba podmiotów gospodarczych osób fizycznych w 2016 r. wynosiła 29. Poziom przedsiębiorczości mierzony wskaźnikiem liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych osób fizycznych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym wyniósł 11,11 i był niższy od średniej dla gminy (11,18).
<b>Sfera przestrzenno-funkcjonalna</b>	
Niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną	Brak sieci kanalizacyjnej w sołectwie Sokoligóra. Nieruchomości posiadają przydomowe oczyszczalnie ścieków (9% nieruchomości) lub zbiorniki wybieralne (91% nieruchomości).

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Golub-Dobrzyń.

**Tabela 23. Sołectwo Gajewo – negatywne zjawiska w innych sferach**

Problem	Opis
<b>Sfera gospodarcza</b>	
Niski stopień przedsiębiorczości	Na terenie sołectwa Gajewo liczba podmiotów gospodarczych osób fizycznych w 2016 r. wynosiła 16. Poziom przedsiębiorczości mierzony wskaźnikiem liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych osób fizycznych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym wyniósł 8,88 i był niższy od średniej dla gminy (11,18).

Sfera przestrzenno-funkcjonalna	
Niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną	Brak sieci kanalizacyjnej w sołectwie Gajewo. Nieruchomości posiadają przydomowe oczyszczalnie ścieków (48% nieruchomości) lub zbiorniki wybieralne (52% nieruchomości).
Brak infrastruktury sportowej	Na terenie sołectwa Gajewo brak infrastruktury sportowej w postaci boiska sportowego, stadionu, siłowni zewnętrznej oraz innej infrastruktury sportowej.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Golub-Dobrzyń.

**Tabela 24. Sołectwo Ostrowite – negatywne zjawiska w innych sferach**

Problem	Opis
Sfera gospodarcza	
Niski stopień przedsiębiorczości	Na terenie sołectwa Ostrowite liczba podmiotów gospodarczych osób fizycznych w 2016 r. wynosiła 61. Poziom przedsiębiorczości mierzony wskaźnikiem liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych osób fizycznych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym wyniósł 10,93 i był niższy od średniej dla gminy (11,18).

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Golub-Dobrzyń.

**Tabela 25. Sołectwo Sokołowo – negatywne zjawiska w innych sferach**

Problem	Opis
Sfera gospodarcza	
Niski stopień przedsiębiorczości	Na terenie sołectwa Sokołowo liczba podmiotów gospodarczych osób fizycznych w 2016 r. wynosiła 31. Poziom przedsiębiorczości mierzony wskaźnikiem liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych osób fizycznych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym wyniósł 10,06 i był niższy od średniej dla gminy (11,18).
Sfera przestrzenno-funkcjonalna	
Niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną	W sołectwie Sokołowo występuje niski poziom skanalizowania obszaru – jedynie 22% nieruchomości jest podłączonych do sieci kanalizacyjnej (średnia dla gminy wynosi 32%). Pozostałe nieruchomości posiadają przydomowe oczyszczalnie ścieków (33% nieruchomości) lub zbiorniki wybieralne (45% nieruchomości).
Brak infrastruktury sportowej	Na terenie sołectwa Sokołowo brak obiektów kultury (w postaci świetlicy wiejskiej) oraz infrastruktury sportowej (w postaci boiska sportowego, czy siłowni zewnętrznej).

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Golub-Dobrzyń.

### 3.3. Obszar zdegradowany – podsumowanie analizy

Przeprowadzona analiza wskaźnikowa pod kątem występowania problemów społecznych oraz analiza pod kątem występowania przestrzeni zdegradowanych i negatywnych zjawisk w innych sferach

wykazała, że obszarem zdegradowanym w gminie są sołectwa: **Sokoligóra, Gajewo, Ostrowite i Sokołowo**. W sołectwach tych występują po dwa problemy społeczne, przestrzenie zdegradowane lub problemy w przynajmniej jednej ze sfer gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej lub środowiskowej, dlatego należy je uznać za obszar zdegradowany.

**Tabela 26. Powierzchnia i ludność obszaru zdegradowanego na terenie gminy Golub-Dobrzyń**

Obszar	Ludność	Udział w całkowitej liczbie mieszkańców gminy	Powierzchnia (ha)	Udział w całkowitej powierzchni gminy
Sokoligóra	438	4,92%	964,89	4,89%
Gajewo	276	3,10%	438,54	2,22%
Ostrowite	865	9,71%	1 232,38	6,25%
Sokołowo	485	5,45%	1 026,50	5,21%
Obszar zdegradowany	2 064	23,18%	3 662,31	18,57%
Gmina	8 904	-	19 717,29	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Golub-Dobrzyń.

Mapa 8. Mapa obszaru zdegradowanego w gminie Golub-Dobrzyń



Źródło: Opracowanie własne.

## Rozdział 4.

# Obszar rewitalizacji gminy

### 4.1. Powierzchnia i ludność obszaru rewitalizacji

W myśl „Zasad programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych” obszarem rewitalizacji jest obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk (społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych), na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, lecz nie może obejmować terenów, których łączna powierzchnia będzie większa niż **20% powierzchni gminy** oraz zamieszkałych przez więcej niż **30% mieszkańców gminy**. W skład obszaru rewitalizacji mogą wejść obszary występowania problemów przestrzennych, takich jak tereny poprzemysłowe (w tym portowe i wydobywcze), powojenne lub pokolejowe, wyłącznie w przypadku, gdy przewidziane dla nich działania są ściśle powiązane z celami rewitalizacji dla danego obszaru rewitalizacji.

„Zasady programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych” wskazują, że do obszaru rewitalizacji, na którym będą prowadzone przedsięwzięcia wynikające z programu rewitalizacji należy zaliczyć te obszary zdegradowane (w całości lub częściowo), które spełniają przynajmniej jeden z zestawów kryteriów i tym samym zdecydować się na określony kierunek/kierunki działań rewitalizacyjnych. Dla obszarów wiejskich przewidziano następujące 4 cele rewitalizacji:

- **Przekształcenie przestrzeni zdegradowanej na cele aktywizacji społecznej.** Za obszar rewitalizacji można uznać miejscowości, w których jednocześnie spełnione zostaną następujące warunki:
  - a) występuje przestrzeń zdegradowana, która może być zaadaptowana do celów rozwoju społecznego,
  - b) na terenie miejscowości i w odległości 1,5 km od zwyczajowo przyjętego centralnego punktu miejscowości, liczonej wzdłuż dróg publicznych i publicznych ciągów pieszych i pieszo-jezdnym brak publicznej infrastruktury aktywizacji społecznej, chyba że uzasadniona i planowana interwencja zakłada utworzenie infrastruktury: komplementarnej wobec już istniejącej, lub bezpośrednio rozszerzającej (poprzez adaptację istniejących budynków) możliwości lokalowej infrastruktury już istniejącej, utworzenie infrastruktury należącej do tej samej kategorii oraz umożliwiającej realizację zadań/aktywności tego samego rodzaju, jeśli zapotrzebowanie społeczne przekracza możliwości infrastruktury już istniejącej, lub utworzenie infrastruktury zastępującej infrastrukturę tego samego rodzaju likwidowaną ze względu na stan wyeksploatowania, brak funkcjonalności, niespełnianie warunków bezpieczeństwa - to nie jest konieczne spełnienie wspomnianego warunku odległości 1,5 km.



- **Przekształcenie przestrzeni zdegradowanej na cele aktywizacji gospodarczej.** Za obszar rewitalizacji można uznać miejscowości, w których jednocześnie spełnione są warunki:
  - a) występują przestrzenie zdegradowane, które mogą być zaadaptowane do celów rozwoju gospodarczego,
  - b) na terenie gminy są zarejestrowane osoby bezrobotne.
- **Rozwój społeczny dzieci i młodzieży w rejonach o niskim poziomie kształcenia w szkołach podstawowych i gimnazjalnych.** Za obszary rewitalizacji można uznać miejscowości, w których jednocześnie spełnione są warunki:
  - c) miejscowość należy do rejonu obsługi szkoły podstawowej lub gimnazjum o niskim poziomie kształcenia,
  - d) lokalny samorząd może wykazać udokumentowane zainteresowanie prowadzeniem zajęć aktywizujących (np. przez sektor ngo).
- **Zwiększenie partycypacji w życiu społecznym dla społeczności w rejonach o wysokim uzależnieniu od świadczeń pomocy społecznej.** Za obszar rewitalizacji można uznać miejscowości, w których jednocześnie spełnione są warunki:
  - a) miejscowość wykazuje wyższy od przeciętnej w gminie wskaźnik osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej lub miejscowość znajduje się wśród trzech miejscowości w gminie o największej bezwzględnej liczbie osób objętych sytuacją kryzysową,
  - b) lokalny samorząd może wykazać udokumentowane zainteresowanie prowadzeniem zajęć aktywizujących (np. przez sektor ngo).

Obszar rewitalizacji w gminie Golub-Dobrzyń obejmuje w całości sołectwa: **Sokoligóra, Gajewo, Ostrowite i Sokołowo**, które stanowią 18,57% powierzchni gminy i są zamieszkiwane przez 23,18% jej mieszkańców.

**Tabela 27. Powierzchnia i ludność obszaru rewitalizacji na terenie gminy Golub-Dobrzyń**

Obszar	Ludność	Udział w całkowitej liczbie mieszkańców gminy	Powierzchnia (ha)	Udział w całkowitej powierzchni gminy
Sokoligóra	438	4,92%	964,89	4,89%
Gajewo	276	3,10%	438,54	2,22%
Ostrowite	865	9,71%	1 232,38	6,25%
Sokołowo	485	5,45%	1 026,50	5,21%
Obszar do rewitalizacji	2 064	23,18%	3 662,31	18,57%
Gmina	8 904	-	19 717,29	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Golub-Dobrzyń.

Zasięg obszaru do rewitalizacji na tle gminy przedstawia poniższa mapa.

Mapa 9. Obszar rewitalizacji w gminie Golub-Dobrzyń

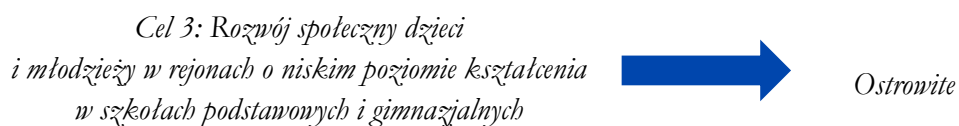
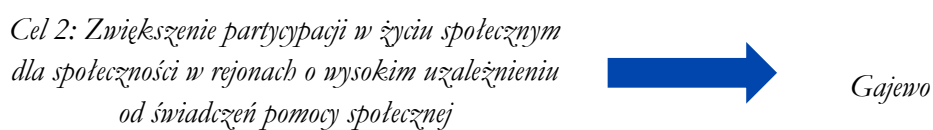


Źródło: Opracowanie własne.

#### 4.2. Cele rewitalizacji

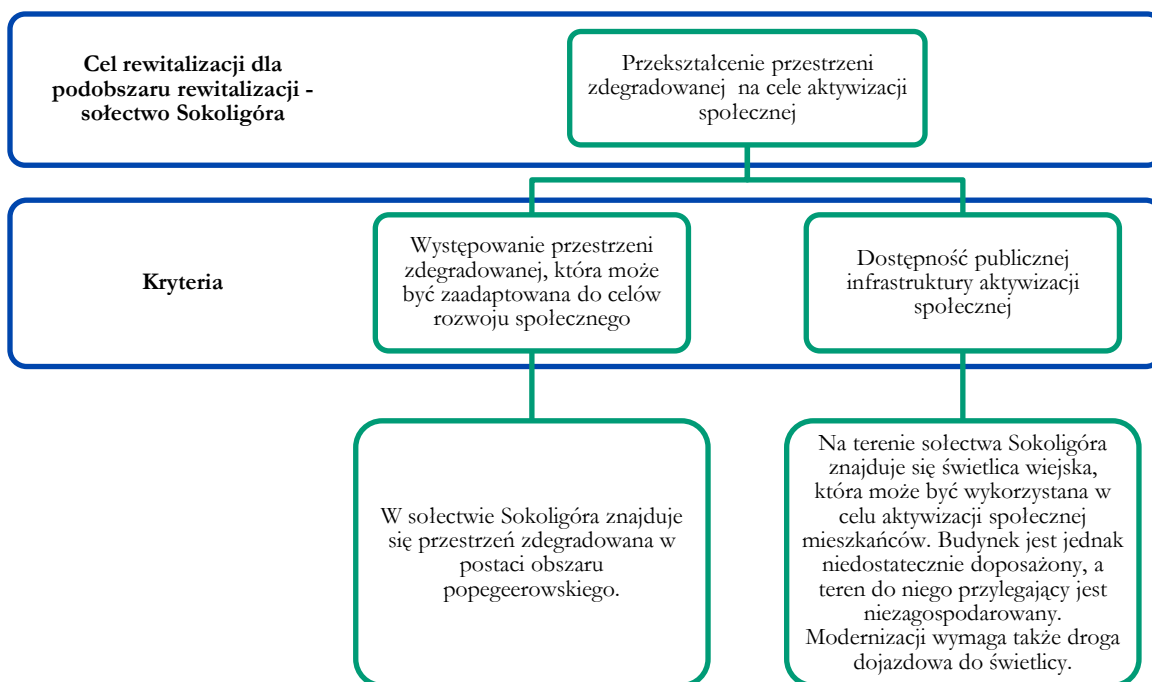
Podobszary rewitalizacji spełniają **cele rewitalizacji** wskazane w „Zasadach programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych”. Cele, które spełniają poszczególne podobszary przedstawia poniższy schemat.

#### Schemat 4. Cele rewitalizacji



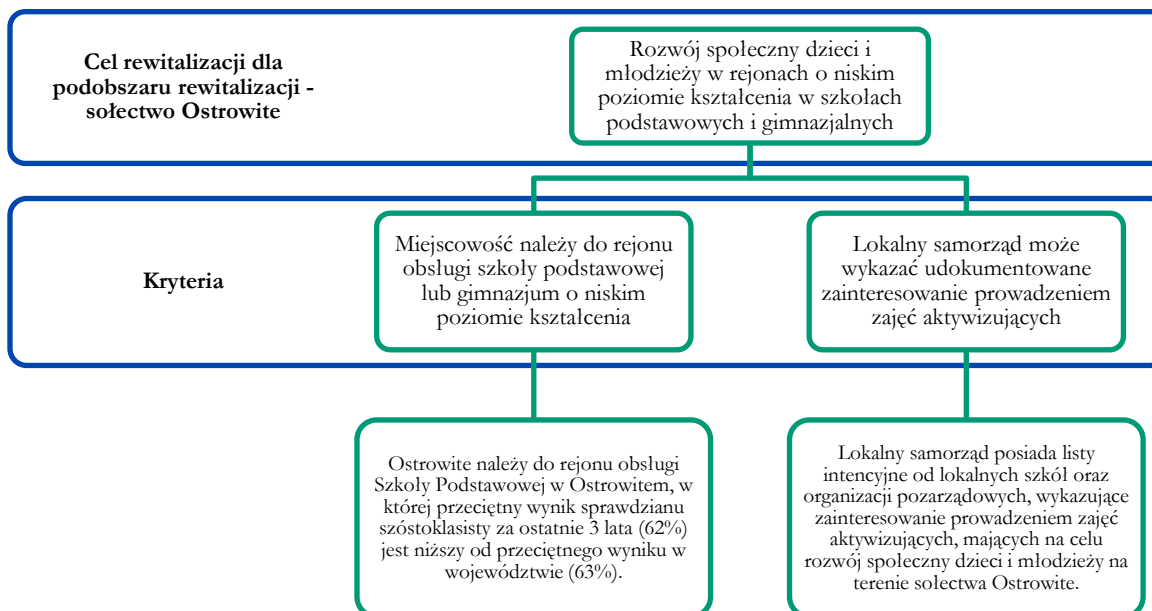
Wybór celów został podyktowany stanem kryzysowym występującym na obszarze sołectw: **Sokoligóra, Gajewo, Ostrowite i Sokołowo**. Dla celów określono 2 warunki, których spełnienie oznacza możliwość podjęcia na tym obszarze działań rewitalizacyjnych o określonym kierunku.

Schemat 5. Cel rewitalizacji dla podobszaru rewitalizacji – sołectwo Sokoligóra



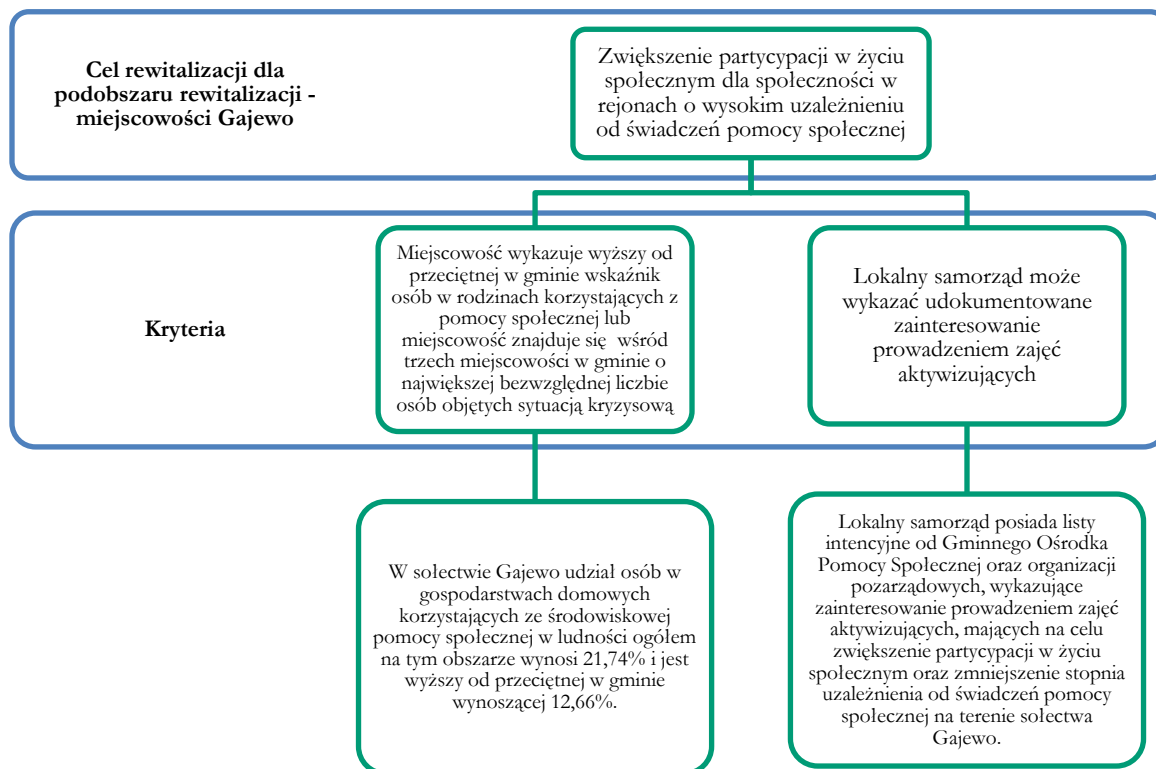
Źródło: Opracowanie własne.

Schemat 6. Cel rewitalizacji dla podobszaru rewitalizacji – sołectwo Ostrowite



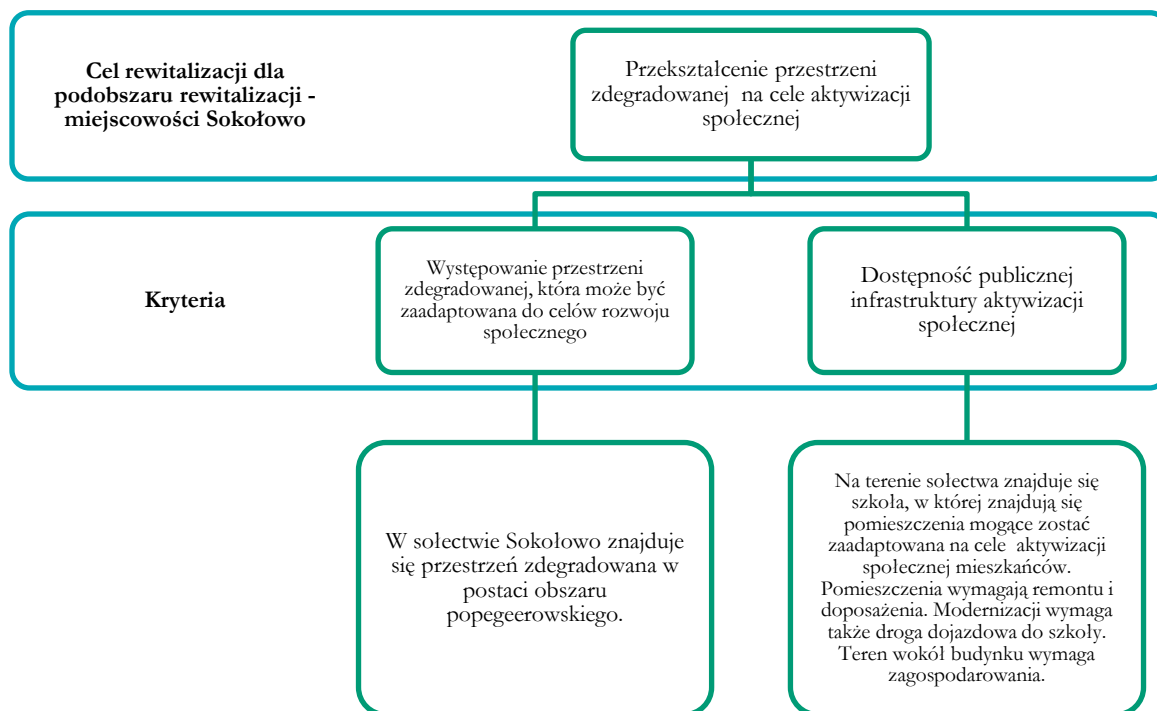
Źródło: Opracowanie własne.

Schemat 7. Cel rewitalizacji dla podobszaru rewitalizacji – miejscowość Gajewo



Źródło: Opracowanie własne.

Schemat 8. Cel rewitalizacji dla podobszaru rewitalizacji – miejscowość Sokołowo



Źródło: Opracowanie własne.

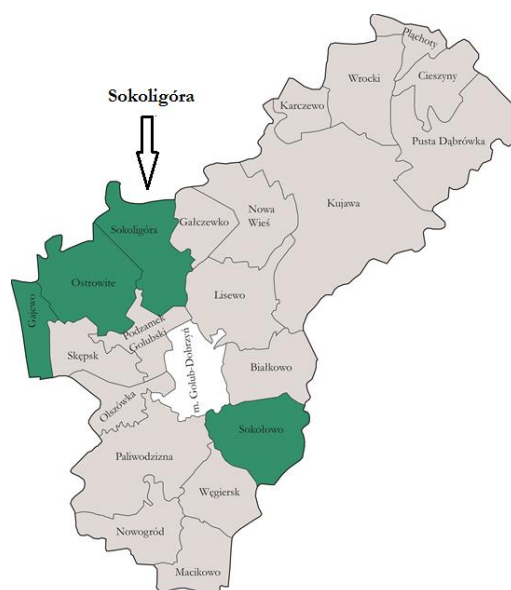
## Rozdział 5.

# Diagnoza obszaru rewitalizacji

### 5.1. Sokoligóra

#### Rys historyczny

Nazwa wsi „Sokoligóra” pojawia się po raz pierwszy w pruskim katastrze podatkowym, przeprowadzonym na terenie województwa chełmińskiego w latach 1772-1773. Prawdopodobnie pochodzi ona od niewielkiego pagórka o wysokości 113 m, na którego szczycie swe siedlisko założyły sokoly. Pod pagórkiem, zamieszkałym przez sokoly, leżały trzy kolonie leśne: „Sokolagóra”, „Pod Sokolagóra”, „Za Sokolagóra”.



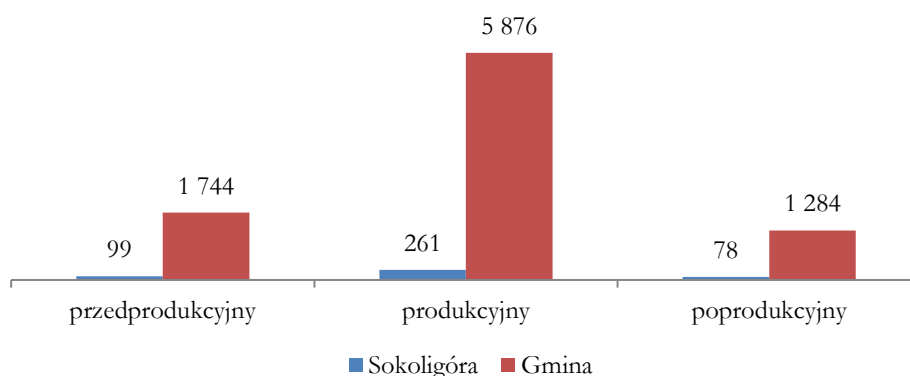
#### Podstawowe informacje

Sołectwo Sokoligóra położone jest w północno-zachodniej części gminy. Jego powierzchnia wynosi 964,89 ha. Sołectwo rozciąga się wzdłuż obu stron drogi wojewódzkiej nr 534, biegnącej z Golubia-Dobrzyń do Wąbrzeźna i Grudziądz.

#### Sytuacja demograficzna

Sokoligórę zamieszkuje 438 osób, z czego 50,68% stanowią kobiety. Największy udział w ludności sołectwa stanowią osoby w wieku produkcyjnym – 59,59% mieszkańców. Niekorzystnie kształtuje się udział osób w wieku poprodukcyjnym, który wynosi 17,81% i jest niższy od wskaźnika dla gminy – 14,42%. Wskaźnik obciążenia demograficznego w Sokoligórze, liczony jako stosunek mieszkańców w wieku nieprodukcyjnym do osób w wieku produkcyjnym, wynosi 68 i jest wyższy niż wskaźnik dla gminy – 52.

Wykres 4. Struktura wiekowa ludności w Sokoligórze w 2016 r.



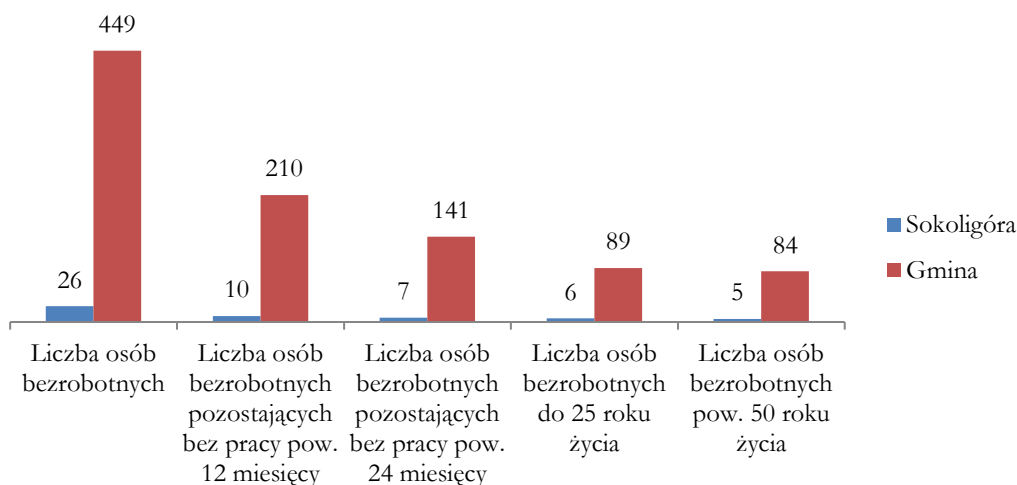
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Golub-Dobrzyń

### Gospodarka i rynek pracy

Na terenie sołectwa Sokoligóra liczba podmiotów gospodarczych osób fizycznych w 2016 r. wynosiła 29. Poziom przedsiębiorczości mierzony wskaźnikiem liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych osób fizycznych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym wyniósł 11,11 i był niższy od średniej dla gminy (11,18).

W 2016 r. w Sokoligórze liczba bezrobotnych wynosiła 26 osób, z czego 10 osób pozostawało bez pracy powyżej 12 miesięcy. Udział osób bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym kształtował się na poziomie 9,96% i był wyższy niż wskaźnik dla gminy – 7,64%. W Sokoligórze zamieszkiwało 7 bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy, 6 bezrobotnych w wieku do 25 roku życia i 5 powyżej 50 roku życia.

Wykres 5. Liczba bezrobotnych w Sokoligórze w 2016 r.



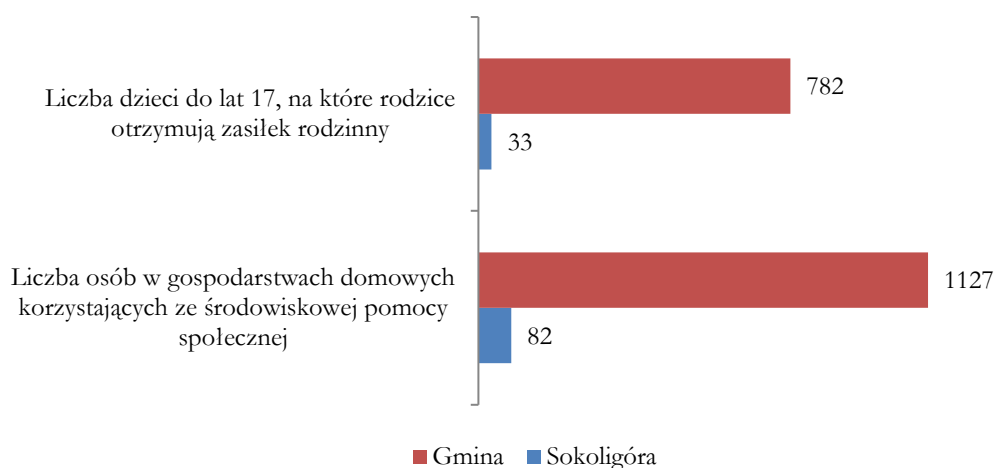
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Toruniu.



## Pomoc społeczna

W Sokoligórze w 2016 r. ze świadczeń środowiskowej pomocy społecznej korzystały 82 osoby. Odsetek osób korzystających z pomocy w ludności ogółem wynosił 18,72% i był wyższy niż wskaźnik dla gminy – 12,66%. Korzystnie kształtował się udział liczby dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny – w 2016 r. wynosił dla Sokoligóry 33,33% i był niższy niż średnia dla gminy – 44,84%.

**Wykres 6. Korzystający z pomocy społecznej w Sokoligórze w 2016 r.**



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Golub-Dobrzyń

## Edukacja

Sokoligóra należy do rejonu obsługi Szkoły Podstawowej w Ostrowitem, w której przeciętny wynik sprawdzianu szóstoklasisty za ostatnie 3 lata tj. 2013/2014, 2014/2015, 2015/2016 wynosił 62% i był niższy od średniej dla województwa – 63%.

Sokoligóra należy do rejonu obsługi Publicznego Gimnazjum im. Mikołaja Kopernika w Galczewie, w którym przeciętny wynik egzaminu gimnazjalnego za ostatnie 3 lata tj. 2013/2014, 2014/2015, 2015/2016 wynosił 44% i był niższy od średniej dla województwa – 52%.

## Kultura i sport

Na terenie sołectwa Sokoligóra znajduje się świetlica wiejska, plac zabaw dla dzieci i siłownia zewnętrzna. Przez obszar sołectwa przebiega ścieżka rowerowa.

## Działalność organizacji pozarządowych

Na terenie sołectwa działa Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Wsi Owieczkowo i Sokoligóra „OwoS”, którego celem jest:

- wspieranie wszechstronnego rozwoju wsi Owieczkowo i okolic
- praca dydaktyczna z młodzieżą
- szeroko rozumiane działania kulturalne

Projekt jest realizowany przy współfinansowaniu ze środków Unii Europejskiej, w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020

- organizacja czasu wolnego
- promocja zdrowia, zdrowego stylu życia

### Przestrzenie zdegradowane

Na terenie sołectwa Sokoligóra znajduje się przestrzeń zdegradowana w postaci obszaru popegeerowskiego. Teren ten obejmuje m. in. wieś Owieczkowo, którą zaliczono do obszaru rewitalizacji.

#### Zdjęcie 1. Obszar popegeerowski w sołectwie Sokoligóra – wieś Owieczkowo



Źródło: *Opracowanie własne.*

We wsi Owieczkowo znajduje się świetlica wiejska. Budynek, w którym się mieści wymaga remontu i doposażenia. Kompleksowego zagospodarowania wymaga natomiast teren otaczający świetlicę – brakuje chodnika i zatoczki parkingowej, w złym stanie technicznym jest ogrodzenie. Przed budynkiem znajduje się teren, który można by zagospodarować na miejsce spotkań i rekreacji dla mieszkańców.

#### Zdjęcie 2. Świetlica wiejska w Owieczkowie i niezagospodarowany teren przed budynkiem świetlicy



Źródło: *Opracowanie własne.*

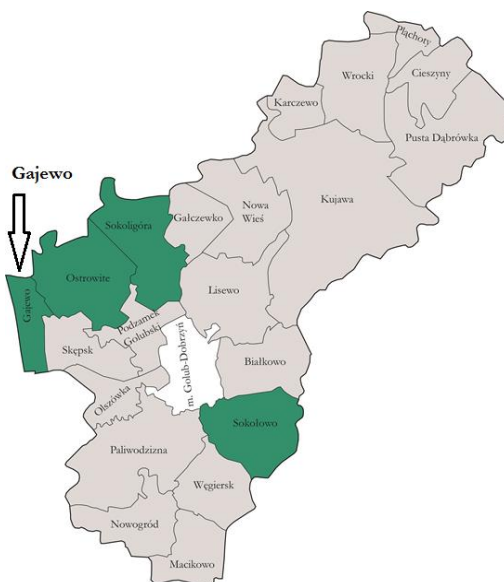
### Infrastruktura wodno – ściekowa

Na terenie sołectwa Sokoligóra brak sieci kanalizacyjnej. Na 118 gospodarstwach domowych, 11 (9% nieruchomości sołectwa) posiada przydomowe oczyszczalnie ścieków, a 107 (91% nieruchomości sołectwa) zbiera ścieki sanitarnej w zbiornikach wybieralnych.

## 5.2. Gajewo

### Rys historyczny

Gajewo pojawiło się po raz pierwszy w dokumentach z 1311 r. jako Gayn. Wieś pierwotnie była majątkiem rycerskim, który w 1440 r. należał do Dytrycha z Gajewa. W 1670 r. właścicielem miejscowości był Malanowski. W 1678 r. część Gajewa, Ostrowitego i Chelmońca została zapisana toruńskim dominikanom. W kolejnych latach dobra należały do Elzanowskich, Piwnickich oraz Kossowskich. W posiadaniu tych ostatnich znajdowały się przez cały XIX w. W okresie międzywojennym majątek nabył Józef Jerzykowski, który w 1925 r. przekazał go Włodzimierzowi Jerzykowskiemu.



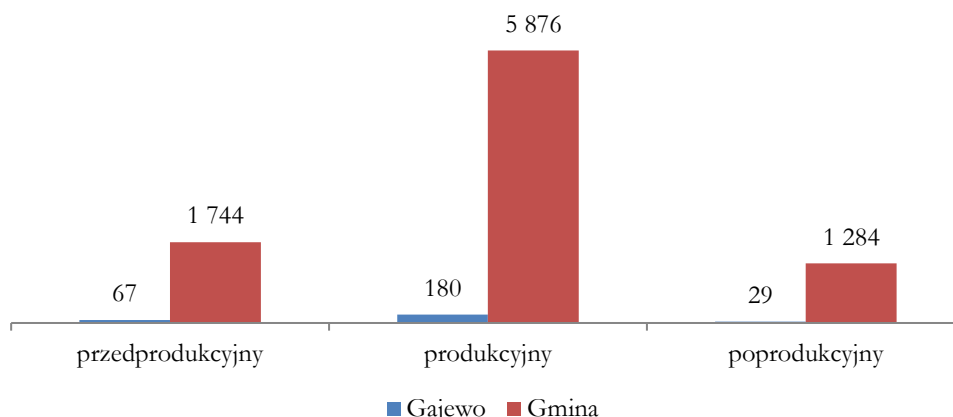
### Podstawowe informacje

Sołectwo Gajewo położone jest w zachodniej części gminy. Jego powierzchnia wynosi 438,54 ha. Od południowego-zachodu do Gajewa przylegają duże kompleksy leśne. Przez sołectwo przebiega droga lokalna łącząca Ostrowite ze Skępskiem i biegnąca dalej przez Słuchaj, Pasiekę i Antoniewo do Golubia-Dobrzyń. Przez północną część Gajewa ze wschodu na zachód przebiega linia kolejowa Bydgoszcz-Brodnica.

### Sytuacja demograficzna

Gajewo zamieszkuje 276 osób, z czego 48,91% stanowią kobiety. Największy udział w ludności Gajewa stanowią osoby w wieku produkcyjnym – 65,22% mieszkańców. Korzystnie kształtuje się udział osób w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem, który wynosi 10,51% i jest niższy od wskaźnika dla gminy – 14,42%. Wskaźnik obciążenia demograficznego w Gajewie, liczony jako stosunek mieszkańców w wieku nieprodukcyjnym do osób w wieku produkcyjnym, wynosi 53 i kształtuje się mniej korzystnie niż wskaźnik dla gminy – 52.

Wykres 7. Struktura wiekowa ludności w Gajewie w 2016 r.



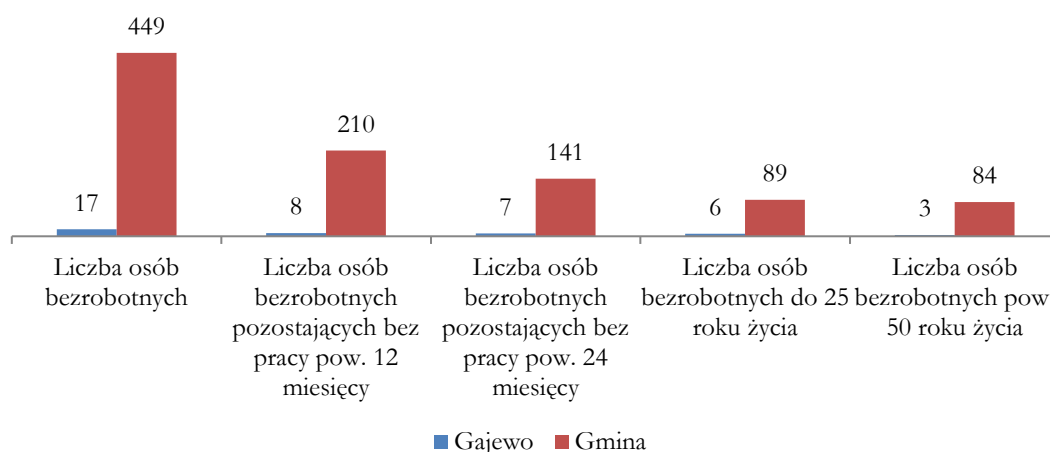
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Golub-Dobrzyń

### Gospodarka i rynek pracy

Na terenie sołectwa Gajewo liczba podmiotów gospodarczych osób fizycznych w 2016 r. wynosiła 16. Poziom przedsiębiorczości mierzony wskaźnikiem liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych osób fizycznych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym wyniósł 8,88 i był niższy od średniej dla gminy (11,18).

W 2016 r. w Gajewie liczba bezrobotnych wynosiła 17 osób, z czego 8 osób pozostawało bez pracy powyżej 12 miesięcy. Udział osób bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym kształtował się na poziomie 9,44% i był wyższy niż wskaźnik dla gminy – 7,64%. W Gajewie zamieszkiwało 7 bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy, 6 bezrobotnych w wieku do 25 roku życia i 3 powyżej 50 roku życia.

Wykres 8. Liczba bezrobotnych w Gajewie w 2016 r.

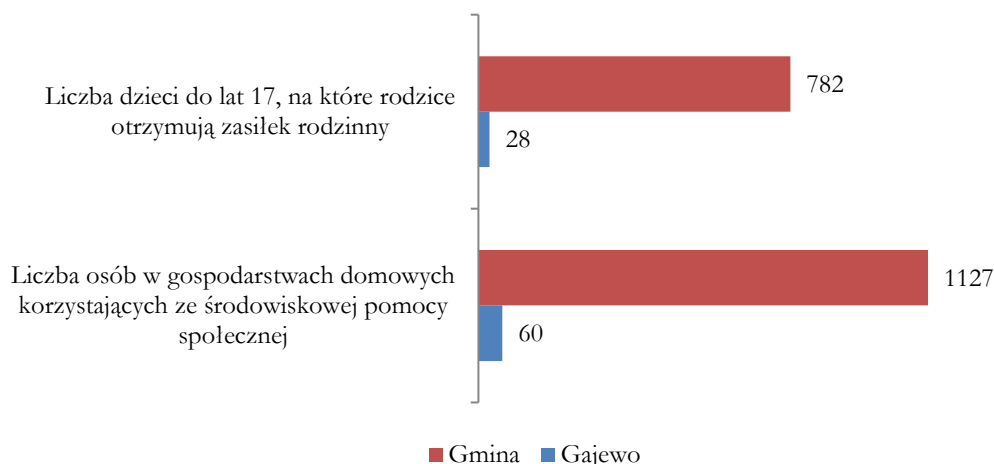


Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Toruniu.

## Pomoc społeczna

W Gajewie w 2016 r. ze świadczeń środowiskowej pomocy społecznej korzystało 60 osób. Odsetek osób korzystających z pomocy w ludności ogółem wynosił 21,74% i był wyższy niż wskaźnik dla gminy – 12,66%. Korzystniej niż średni wskaźnik dla gminy kształtował się udział liczby dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny – dla Gajewa wyniósł on 41,79%, dla gminy kształtował się natomiast na poziomie 44,84%.

**Wykres 9. Korzystający z pomocy społecznej w Gajewie w 2016 r.**



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Golub-Dobrzyń

## Edukacja

Gajewo należy do rejonu obsługi Szkoły Podstawowej w Ostrowitem, w której przeciętny wynik sprawdzianu szóstoklasisty za ostatnie 3 lata tj. 2013/2014, 2014/2015, 2015/2016 wynosił 62% i był niższy od średniej dla województwa – 63%.

Gajewo należy do rejonu obsługi Publicznego Gimnazjum im. Mikołaja Kopernika w Galczewie, w którym przeciętny wynik egzaminu gimnazjalnego za ostatnie 3 lata tj. 2013/2014, 2014/2015, 2015/2016 wynosił 44% i był niższy od średniej dla województwa – 52%.

## Kultura

W sołectwie znajduje się zabytkowy dwór o cechach neogotyckich z drugiej połowy XIX w. w otoczeniu parku krajobrazowego z końca XVIII w. (w parku naliczono 20 gatunków drzew, wśród których jest jodła kaukaska oraz dąb szypulkowy o obwodzie 360 cm – pomnik przyrody). Zachowały się także wały grodziska wczesnośredniowiecznego w odległości około 2 km w kierunku północno-zachodnim od Gajewa nad jeziorem Oszczywik (w literaturze jest określone jako grodzisko w Napolu, jego charakterystyczne kształty są rozpoznawalne nawet z szosy Kowalewo Pomorskie – Golub-Dobrzyń) funkcjonujące od drugiej połowy X w. do XIV w.

W zabytkowym dworze mieści się świetlica wiejska oraz znajduje się część mieszkalna. Cały obiekt, wraz z ogrodzeniem, wymaga renowacji, a część w której mieści się świetlica dodatkowo doposażenia. Teren

wokół budynku jest niezagospodarowany. W związku z tym, że w sołectwie brakuje miejsca spotkań i rekreacji dla mieszkańców, warto byłoby w tym miejscu zrobić siłownię zewnętrzną, plac zabaw dla dzieci oraz boisko sportowe.

### Zdjęcie 3. Dwór w Gajewie



Źródło: [www.polskaniemnykla.pl](http://www.polskaniemnykla.pl)

### Działalność organizacji pozarządowych

W Gajewie działa Stowarzyszenie „Dzieci Wsi”, które powstało w 2007 r. Misją organizacji jest:

- Podejmowanie inicjatyw społecznych w zakresie oświaty, gospodarki, sportu, kultury i turystyki
- Pomoc dzieciom, osobom niepełnosprawnym, ubogim, bezrobotnym, uzależnionym
- Prowadzenie działalności edukacyjnej, szkoleniowej i konferencji
- Działania na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijanie kontaktów

### Infrastruktura wodno – ściekowa

Na terenie sołectwa Gajewo brak sieci kanalizacyjnej. Na 60 gospodarstw domowych, 29 (48% nieruchomości sołectwa) posiada przydomowe oczyszczalnie ścieków, a 31 (52% nieruchomości sołectwa) zbiera ścieki sanitarnej w zbiornikach wybieralnych.

### 5.3. Ostrowite

#### Rys historyczny

Historia Ostrowitego sięga roku 1222, kiedy to książę Konrad Mazowiecki przekazał dawny gród Ostrowith biskupowi pruskiemu, Chrystianowi. W latach 1230–1231 biskup przekazał wieś Krzyżakom, a ci z kolei pomiędzy 1246 a 1252 r. sprzedali ją biskupowi kujawskiemu, Michałowi. W 1293 r. kompleks dóbr golubsko-ostrowickich został ponownie przekazany na rzecz zakonu krzyżackiego. W 1450 r. dobra lenne w Ostrowitem należały do rycerza Hannosa, który trzy lata później został zamordowany przez Ambrożego z Kowalewa. Po II pokoju toruńskim wieś znalazła się w starostwie golubskim. W 1772 r. największą część Ostrowitego posiadał Antoni Tokarski. W 1837 r. majątek został nabyty przez Albrechta Freudenfelda, zaś po wydarzeniach roku 1864 przeszedł on w ręce Floriana Gólkowskiego. W 1901 r. majątkiem zarządzał Gościński, który odsprzedał go Engelmannowi. Następnie władztwo nad Ostrowitem przejęła Królewsko-Pruska Komisja Osiedleńcza.



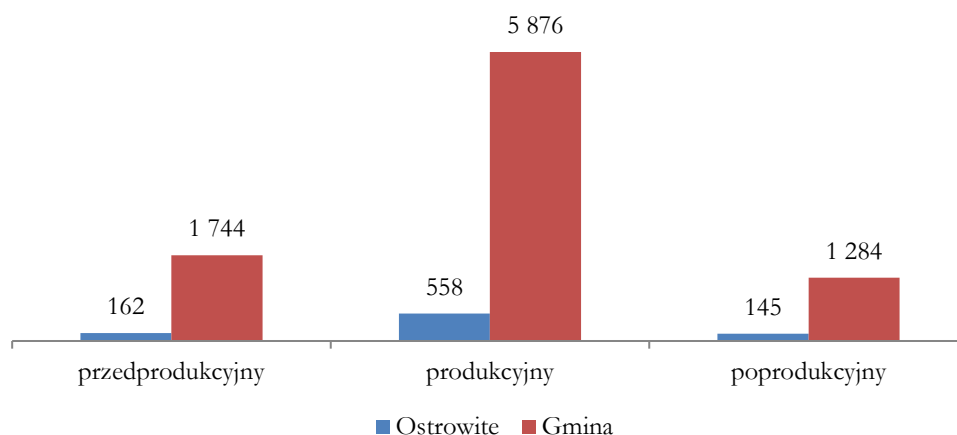
#### Podstawowe informacje

Sołectwo Ostrowite położone jest w zachodniej części gminy. Jego powierzchnia wynosi 1 232,38 ha. Południowo-zachodnią i zachodnią granicę wsi stanowią dwa jeziora: Gajewskie i Oszczywik oraz początkowy bieg Strugi Skępskiej. Przez środek sołectwa przechodzą dwa trakty: drogowy Golub-Dobrzyń-Frydrychowo-Kowalewo, łączący te tereny z Toruniem oraz kolejowy: Bydgoszcz-Brodnica.

#### Sytuacja demograficzna

Ostrowite zamieszkuje 865 osób, z czego 48,67% stanowią kobiety. Największy udział w ludności tego sołectwa stanowią osoby w wieku produkcyjnym – 64,51% mieszkańców. Udział osób w wieku poprodukcyjnym wynosi 16,76% i jest wyższy od wskaźnika dla gminy – 14,42%. Wskaźnik obciążenia demograficznego w Ostrowitem, liczony jako stosunek mieszkańców w wieku nieprodukcyjnym do osób w wieku produkcyjnym, wynosi 55 i jest wyższy niż wskaźnik dla gminy – 52.

Wykres 10. Struktura wiekowa ludności w sołectwie Ostrowite w 2016 r.



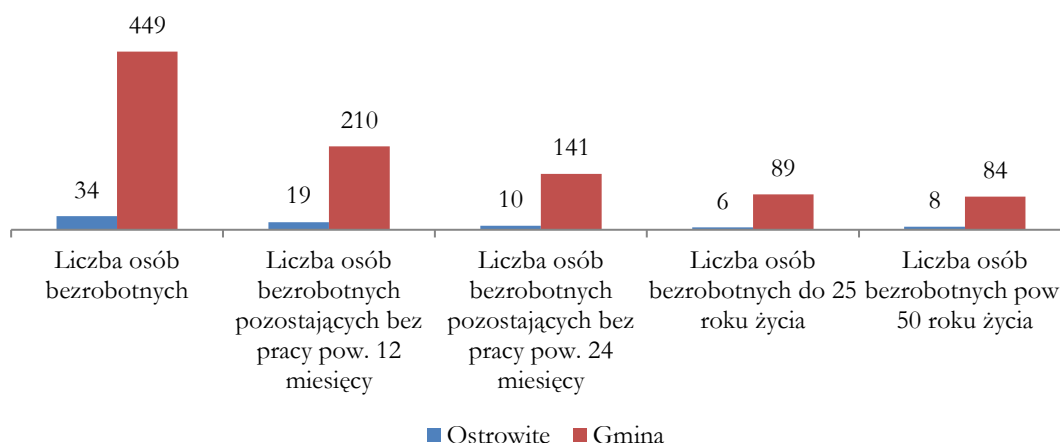
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Golub-Dobrzyń

### Gospodarka i rynek pracy

Na terenie sołectwa Ostrowite liczba podmiotów gospodarczych osób fizycznych w 2016 r. wynosiła 61. Poziom przedsiębiorczości mierzony wskaźnikiem liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych osób fizycznych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym wyniósł 10,93 i był niższy od średniej dla gminy (11,18).

W 2016 r. w Ostrowitem liczba bezrobotnych wynosiła 34 osób, z czego 19 osób pozostawało bez pracy powyżej 12 miesięcy. Udział osób bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym kształtował się na poziomie 6,09% i był niższy niż wskaźnik dla gminy – 7,64%. W Ostrowitem zamieszkiwało 10 bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy, 6 bezrobotnych w wieku do 25 roku życia i 8 powyżej 50 roku życia.

Wykres 11. Liczba bezrobotnych w sołectwie Ostrowite w 2016 r.



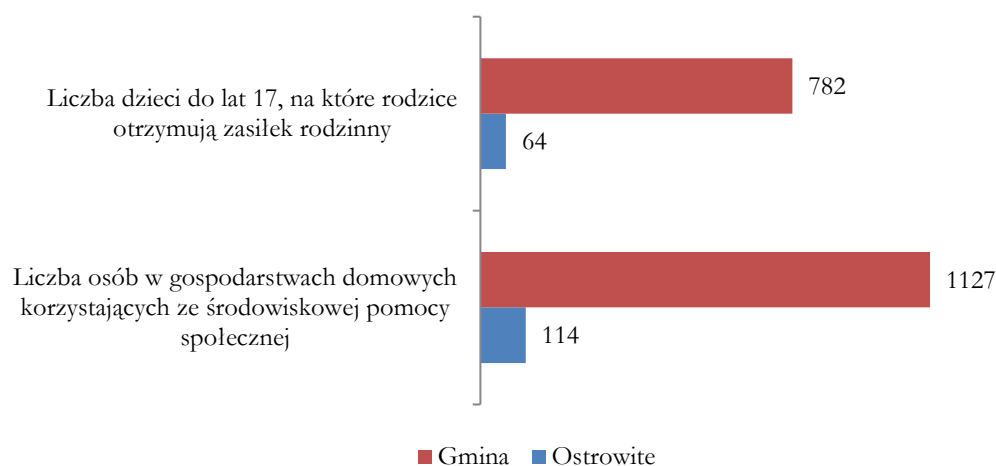
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Toruniu.



## Pomoc społeczna

W Ostrowitem w 2016 r. ze świadczeń środowiskowej pomocy społecznej korzystało 114 osób. Odsetek osób korzystających z pomocy w sołectwie w ludności ogółem wynosił 13,18% i był wyższy niż wskaźnik dla gminy – 12,66%. Korzystnie kształtował się również udział liczby dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny – dla sołectwa Ostrowite wyniósł on 39,51%, dla gminy kształtował się natomiast na poziomie 44,84%.

Wykres 12. Korzystający z pomocy społecznej w Ostrowitem w 2016 r.



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Golub-Dobrzyń

## Edukacja i sport

W Ostrowitem znajduje się Zespół Szkolno-Przedszkolny, w którego skład wchodzi: Szkoła Podstawowa im. Tadeusza Jędrzycki oraz Publiczne Przedszkole. Zespół Szkolno-Przedszkolny mieści się w zabytkowym budynku dawnego dworu pochodzącego z XIX w. Obiekt otacza park dworski z XVIII w.

Zdjęcie 4. Szkoła Podstawowa w Ostrowitem



Źródło: [www.spostronite.szkolnastrona.pl](http://www.spostronite.szkolnastrona.pl)

Ostrowite należy do rejonu obsługi Szkoły Podstawowej w Ostrowitem, w której przeciętny wynik sprawdzianu szóstoklasisty za ostatnie 3 lata tj. 2013/2014, 2014/2015, 2015/2016 wyniósł 62% i był niższy od średniej dla województwa – 63%.

Ostrowite należy do rejonu obsługi Publicznego Gimnazjum im. Mikołaja Kopernika w Galczewie, w którym przeciętny wynik egzaminu gimnazjalnego za ostatnie 3 lata tj. 2013/2014, 2014/2015, 2015/2016 wyniósł 44% i był niższy od średniej dla województwa – 52%.

W sołectwie znajduje się boisko Orlik. Kompleks sportowy obejmuje: boisko piłkarskie, boisko wielofunkcyjne do koszykówki i piłki siatkowej oraz budynek sanitarno-szatniowy.

#### Zdjęcie 5. Boisko Orlik w Ostrowitem



Źródło: [www.golub-dobrzyn.internetdsl.pl](http://www.golub-dobrzyn.internetdsl.pl)

#### Kultura

We wsi poza zabytkowym dworem z 1880 r., w którym obecnie mieści się Zespół Szkolno-Przedszkolny, zachowały się: gotycki kościół św. Marii Magdaleny z końca XIII w., poewangelicki kościół z drugiej połowy XIX w., budynek dawnego zajazdu z drugiej połowy XIX w. oraz cmentarze: rzymskokatolicki oraz dwa ewangelickie z drugiej połowy XIX w.

#### Zdjęcie 6. Kościół św. Marii Magdaleny z końca XIII w.



Źródło: [www.golub-dobrzyn.internetdsl.pl](http://www.golub-dobrzyn.internetdsl.pl)

Na terenie sołectwa Ostrowite znajduje się Filia Gminnej Biblioteki Publicznej oraz świetlica wiejska. Budynek świetlicy wymaga remontu i wyposażenia. Problemem jest także zły stan techniczny drogi dojazdowej do świetlicy oraz brak parkingu.

**Zdjęcie 7. Zdjęcie Świetlica wiejska w Ostrowitem oraz droga i parking przy budynku**



Źródło: Opracowanie własne.

### Działalność organizacji pozarządowych

We wsi działa Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Ostrowite Golubskie oraz Stowarzyszenie Na Rzecz Rekonstrukcji Chorągwi Kujawskiej. Cel działalności organizacji przedstawia poniższa tabela.

**Tabela 28. Organizacje pozarządowe i ich cel działalności**

Nazwa organizacji pozarządowej	Cel działalności
Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Ostrowite Golubskie	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Wszechstronny rozwój wsi Ostrowite i jej okolic</li> <li>▪ Wspieranie szeroko pojętej aktywności obywatelskiej</li> <li>▪ Promocja idei wolontariatu</li> <li>▪ Współpraca między organizacjami pozarządowymi</li> <li>▪ Działania na rzecz lokalnego, polskiego i światowego dziedzictwa kulturowego</li> </ul>

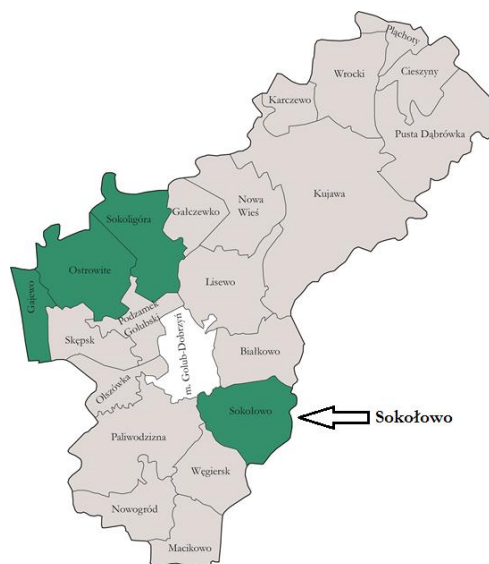
<p>Stowarzyszenie Na Rzecz Rekonstrukcji Chorągwi Kujawskiej</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Popularyzacja idei i tradycji rycerskich średniowiecza i czasów nowożytnych</li> <li>▪ Popularyzacja walorów historycznych regionu w kraju i za granicą</li> <li>▪ Działanie na rzecz dziedzictwa kulturowego</li> <li>▪ Działanie na rzecz osób niepełnosprawnych</li> <li>▪ Działanie na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijanie kontaktów i współpracy między społecznościami</li> <li>▪ Działanie na rzecz gospodarki i kultury narodowej, bezpieczeństwa i obronności kraju</li> <li>▪ Organizowanie imprez kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych nawiązujących do średniowiecza i czasów nowożytnych</li> </ul>
--	---

Źródło: [www.uggolub-dobrzyn.pl](http://www.uggolub-dobrzyn.pl)

## 5.4. Sokołowo

### Rys historyczny

Początki wsi datuje się na rok 1414. Jej właścicielem był w tym czasie Hannos von Stangenberg, piastujący urząd stolnika dobrzyńskiego. Od połowy XV w. we wsi pojawili się Sokołowscy, którzy zgodnie z ówczesnie przyjętym zwyczajem przyjęli nazwisko od rodzinnego majątku – siedziby rodowej. W połowie XVI w. część wsi posiadał Feliks Sokołowski, do którego należał również młyn wodny z tartakiem. W XVI w. drogą koligacji rodzinnych majątek przeszedł w ręce potężnej rodziny Działyńskich, którzy przez 200 lat byli dziedzicami Sokołowa. W 1834 r. Sokołowo przeszło w posiadanie Borzewskich, właścicieli dóbr Ugoszcz, po których następcami od 1853 r. zostali Jan i Paulina Brudniccy. Drogą koligacji rodzinnych w 1866 r. majątek przeszedł na własność Aleksandra i Zofii Płoskich. Ostatnimi dziedzicami do 1939 r. byli Aleksander i Wanda Płoscy. Aleksander Płoski był znanym w Polsce hodowcą koni przeznaczonych na potrzeby wojska oraz koni krwi szlacheckiej. Ponadto w jego majątku była prowadzona hodowla ptactwa lownego: bażantów i kuropatw.



### Podstawowe informacje

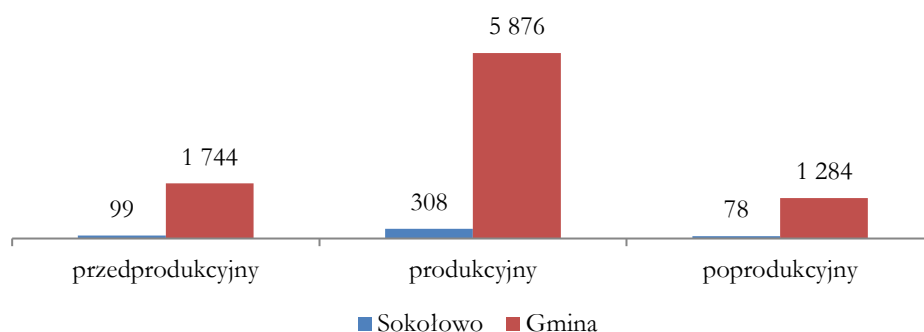
Sołectwo Sokołowo położone jest we wschodniej części gminy. Jego powierzchnia wynosi 1 026,50 ha. Sokołowo jest położone wzdłuż drogi Golub-Dobrzyń – Dulsk.

### Sytuacja demograficzna

Sokołowo zamieszkuje 485 osób, z czego 52,37% stanowią kobiety. Największy udział w ludności tego sołectwa stanowią osoby w wieku produkcyjnym – 63,51% mieszkańców. Udział osób

w wieku poprodukcyjnym wynosi 16,08% i jest wyższy od wskaźnika dla gminy – 14,42%. Wskaźnik obciążenia demograficznego w Sokolowie, liczony jako stosunek mieszkańców w wieku nieprodukcyjnym do osób w wieku produkcyjnym, wynosi 57 i jest wyższy niż wskaźnik dla gminy – 52.

Wykres 13. Struktura wiekowa ludności w sołectwie Sokółowo w 2016 r.



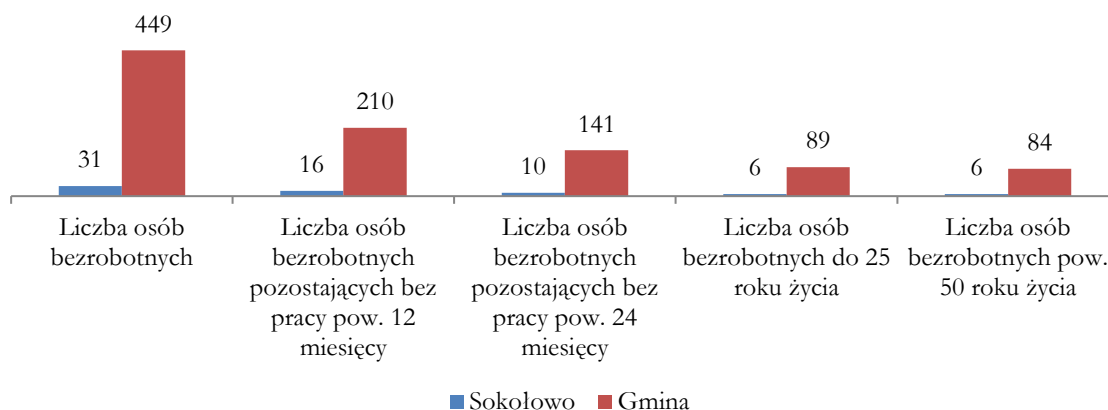
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Golub-Dobrzyń

### Gospodarka i rynek pracy

Na terenie sołectwa Sokółowo liczba podmiotów gospodarczych osób fizycznych w 2016 r. wynosiła 31. Poziom przedsiębiorczości mierzony wskaźnikiem liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych osób fizycznych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym wyniósł 10,06 i był niższy od średniej dla gminy (11,18).

W 2016 r. w Sokolowie liczba bezrobotnych wynosiła 31 osób, z czego 16 osób pozostawało bez pracy powyżej 12 miesięcy. Udział osób bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym kształtował się na poziomie 10,06% i był wyższy niż wskaźnik dla gminy – 7,64%. W Sokolowie zamieszkiwało 10 bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy, 6 bezrobotnych w wieku do 25 roku życia i 6 powyżej 50 roku życia.

Wykres 14. Liczba bezrobotnych w sołectwie Sokółowo w 2016 r.

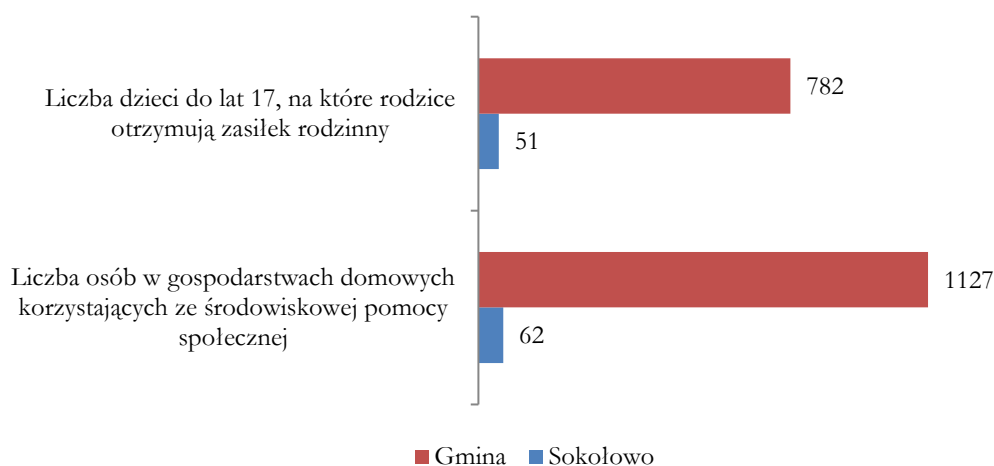


Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Golub-Dobrzyń

## Pomoc społeczna

W Sokołowie w 2016 r. ze świadczeń środowiskowej pomocy społecznej korzystały 62 osoby. Odsetek osób korzystających z pomocy w sołectwie w ludności ogółem wynosił 12,78% i był nieco wyższy niż wskaźnik dla gminy – 12,66%. Niekorzystnie kształtował się również udział liczby dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny – dla sołectwa Sokołowo wyniósł on 51,51%, dla gminy kształtował się natomiast na poziomie 44,84%.

Wykres 15. Korzystający z pomocy społecznej w Sokołowie w 2016 r.



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Golub-Dobrzyń

## Edukacja i sport

Sokołowo należy do rejonu obsługi Szkoły Podstawowej w Węgiersku, w której przeciętny wynik sprawdzianu szóstoklasisty za ostatnie 3 lata tj. 2013/2014, 2014/2015, 2015/2016 wynosił 58% i był niższy od średniej dla województwa – 63%.

Sokołowo należy do rejonu obsługi Publicznego Gimnazjum im. Mikołaja Kopernika w Galczewie, w którym przeciętny wynik egzaminu gimnazjalnego za ostatnie 3 lata tj. 2013/2014, 2014/2015, 2015/2016 wynosił 44% i był niższy od średniej dla województwa – 52%.

W Sokołowie znajduje się Niepubliczna Szkoła Podstawowa.

## Kultura

We wsi znajduje się dwór z drugiej połowy XIX w., park dworski z drugiej połowy XIX w. z 24 gatunkami drzew i pomnikami przyrody, zespół folwarczny z przełomu XIX/XX w. oraz kaplica dworska z 1938 r. i krzyż przydrożny z 1901 r. W sołectwie brak świetlicy wiejskiej.

Zdjęcie 8. Dwór z XIX w. w Sokołowie



Źródło: [www.nasze.kujawsko-pomorskie.pl](http://www.nasze.kujawsko-pomorskie.pl)

### Działalność organizacji pozarządowych

We wsi działa Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Sokołowo. Celem działalności organizacji jest:

- prowadzenie szkoły
- prowadzenie szkoleń, imprez, obozów, kursów edukacyjnych, sportowych, turystycznych i kulturalnych oraz innych działań dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych
- działalność na rzecz upowszechniania turystyki, sportu i rekreacji oraz aktywnego wypoczynku
- wspieranie rozwoju gospodarczego wsi Sokołowo

### Przestrzenie zdegradowane

Na terenie sołectwa Sokołowo znajduje się przestrzeń zdegradowana w postaci obszaru popegeerowskiego. We wsi Sokołowo nie ma budynku świetlicy wiejskiej, znajduje się budynek szkoły podstawowej. W związku z tym istnieje możliwość zmiany sposobu użytkowania części pomieszczeń budynku szkolnego na świetlicę wiejską wraz z remontem tych pomieszczeń. Droga dojazdowa bezpośrednio prowadząca do świetlicy oraz dojście do budynku są w bardzo złym stanie technicznym. Nawierzchnię drogi stanowią ułożone płyty betonowe, które w wyniku długiego okresu eksploatacji posiadają ubytki i są zdeformowane. Przy budynku znajduje się niezagospodarowany teren, który po odpowiednim zagospodarowaniu (montaż siłowni zewnętrznej, ławeczek, utwardzenie alejek) można by wykorzystać na miejsce spotkań i rekreacji mieszkańców. Elementy infrastruktury towarzyszącej, o których mowa powyżej zostaną wykonane w przyszłości, o ile pozwoli na to budżet Gminy.

## Zdjęcie 9. Obszar popegeerowski w sołectwie Sokołowo



Źródło: *Urząd Gminy w Golubiu - Dobrzyniu*

### Infrastruktura wodno – ściekowa

Na terenie sołectwa Sokołowo występuje niski poziom skanalizowania obszaru. Na 89 budynków mieszkalnych, 20 (22% nieruchomości) podłączonych jest do sieci kanalizacyjnej, 29 nieruchomości (33% nieruchomości sołectwa) posiada przydomowe oczyszczalnie ścieków, a 40 (45% nieruchomości sołectwa) zbiera ścieki sanitarnej w zbiornikach wybieralnych.

### 5.5. Kluczowe zjawiska negatywne i lokalne potencjały zdiagnozowane na obszarze rewitalizacji

Poniższa tabela zawiera podsumowanie diagnozy obszaru rewitalizacji. Zostały w niej przedstawione negatywne zjawiska oraz główne potencjały występujące na podobszarach rewitalizacji.

#### Schemat 9. Kluczowe zjawiska negatywne i lokalne potencjały zdiagnozowane na obszarze rewitalizacji

Zjawiska negatywne	Potencjały
<ul style="list-style-type: none"> <li>Niekorzystny wskaźnik liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych osób fizycznych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym</li> <li>Wysoki odsetek ludności korzystającej z pomocy społecznej</li> <li>Miejscowość należy do rejonu obsługi szkoły podstawowej i gimnazjum o niskim poziomie kształcenia</li> <li>Obecność obszaru popegeerowskiego</li> <li>Zły stan świetlicy wiejskiej i niezagospodarowany teren wokół budynku</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Dobre skomunikowanie z regionem (droga wojewódzka nr 534)</li> <li>Niski odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym i korzystny wskaźnik obciążenia demograficznego</li> <li>Niski udział osób bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym</li> <li>Obecność organizacji pozarządowych</li> <li>Obecność infrastruktury kultury (świetlica wiejska) oraz infrastruktury sportowej i rekreacyjnej (plac zabaw, siłownia zewnętrzna)</li> </ul>

Projekt jest realizowany przy współfinansowaniu ze środków Unii Europejskiej, w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020



- Zły stan techniczny drogi dojazdowej do świetlicy
- Brak sieci kanalizacyjnej

### Zjawiska negatywne

- Niekorzystny wskaźnik obciążenia demograficznego
- Wysoki udział osób bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym
- Niekorzystny wskaźnik liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych osób fizycznych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym
- Wysoki odsetek ludności korzystającej z pomocy społecznej
- Miejscowość należy do rejonu obsługi szkoły podstawowej i gimnazjum o niskim poziomie kształcenia
- Brak infrastruktury sportowej i rekreacyjnej
- Zły stan techniczny dworu w którym znajduje się świetlica wiejska, niezagospodarowany teren wokół obiektu
- Brak sieci kanalizacyjnej

## Sokoligóra



## Gajewo

### Potencjały

- Niski odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym
- Obecność organizacji pozarządowych
- Obecność instytucji kultury (świetlica wiejska) i obiektów zabytkowych

### Zjawiska negatywne

- Wysoki odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym i niekorzystny wskaźnik obciążenia demograficznego
- Niekorzystny wskaźnik liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych osób fizycznych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym
- Miejscowość należy do rejonu obsługi szkoły podstawowej i gimnazjum o niskim poziomie kształcenia
- Obiekt świetlicy wiejskiej wymagający remontu i doposażenia
- Zły stan techniczny drogi dojazdowej do świetlicy wiejskiej



## Ostrowite

### Potencjały

- Niski udział osób bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym
- Niski odsetek ludności korzystającej z pomocy społecznej
- Obecność infrastruktury edukacyjnej, kultury (świetlica wiejska, biblioteka) i sportowej (kompleks sportowy orlik)
- Obecność obiektów zabytkowych
- Obecność organizacji pozarządowych

## Zjawiska negatywne

- Wysoki odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym i niekorzystny wskaźnik obciążenia demograficznego
- Wysoki udział osób bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym
- Niekorzystny wskaźnik liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych osób fizycznych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym
- Wysoki odsetek ludności korzystającej z pomocy społecznej
- Miejscowość należy do rejonu obsługi szkoły podstawowej i gimnazjum o niskim poziomie kształcenia
- Zły stan techniczny drogi dojazdowej do budynku szkoły podstawowej oraz brak parkingu przy budynku
- Brak świetlicy wiejskiej
- Niezagospodarowany teren wokół budynku szkoły, który po odpowiednim zagospodarowaniu można by wykorzystać na miejsce spotkań i rekreacji mieszkańców
- Niski poziom skanalizowania obszaru



## Sokołowo

## Potencjały

- Obecność infrastruktury edukacyjnej i sportowej (boisko sportowe)
- Obecność obiektów zabytkowych
- Obecność organizacji pozarządowych

Źródło: Opracowanie własne.

## Rozdział 6.

# Wizja stanu obszaru rewitalizacji po przeprowadzeniu rewitalizacji

Dla optymalnego przygotowania procesu rewitalizacji, pierwszym krokiem było przeprowadzenie pełnej diagnozy problemów z jakimi borykają się mieszkańcy i użytkownicy gminy Golub-Dobrzyń. Na tej podstawie zdefiniowana została wizja zmiany (odnowy) obszaru wymagającego rewitalizacji, czyli sołectw Sokoligóra, Gajewo, Ostrowite, Sokolowo. Wizja wyprowadzenia obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego obejmuje okres do 2023 r. i odnosi się do wszystkich sfer, w których zdiagnozowano problemy.

Ważne przy określaniu wizji było poznanie oczekiwań społeczeństwa wobec zamierzonej rewitalizacji danego obszaru – dotyczy to zarówno mieszkańców i użytkowników obszaru rewitalizacji, jak i wszystkich, na których będą mieć wpływ podjęte działania rewitalizacyjne. Przeprowadzone spotkania z mieszkańcami oraz badanie ankietowe wskazały najbardziej oczekiwane efekty procesu rewitalizacji. Na ich podstawie sformułowano poniższą wizję obszaru rewitalizacji.

### Problemy:

Na obszarze rewitalizacji (Sokoligóra, Gajewo, Ostrowite, Sokolowo) zdiagnozowano liczne problemy społeczne, które wzajemnie się nawarstwiają. Najważniejsze z nich to wysoki poziom bezrobocia (w tym bezrobocia długotrwałego) (występujące w Sokoligórze i Sokolowie), duże uzależnienie od korzystania ze świadczeń pomocy społecznej (Sokoligóra, Gajewo) oraz starzejące się społeczeństwo (Ostrowite, Sokolowo). Ponadto w Gajewie wystąpił problem przestępczości młodocianych, a w Ostrowitem problem niskiego poziomu kształcenia w szkole podstawowej. Dodatkowym problemem zaobserwowanym we wszystkich sołectwach przeznaczonych do rewitalizacji jest niskim poziom przedsiębiorczości. Ponadto w Sokoligórze oraz w Sokolowie występują przestrzenie zdegradowane w postaci terenów popegeerowskich.

### Sposób rozwiązania:

Aby rozwiązać zidentyfikowane problemy społeczne oraz problemy występujące w pozostałych analizowanych sferach, zaproponowano szereg działań skierowanych do mieszkańców rewitalizowanych obszarów. Działania te to:

- a) Aktywizacja społeczno-zawodowa osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym (przede wszystkim bezrobotnych i korzystających z pomocy społecznej) poprzez: szkolenia/kursy/warsztaty podnoszące kwalifikacje i dające nowe umiejętności społeczne i zawodowe,
- b) Rozbudzenie postaw przedsiębiorczych poprzez kursy/szkolenia/warsztaty na temat zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej,

- c) Działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa poprzez stworzenie oferty spędzania czasu wolnego dla młodzieży, mającej na celu zagospodarowanie czasu i przeciwdziałanie przestępczości, w szczególności wśród osób młodych,
- d) Stworzenie oferty dla seniorów, dzięki której osoby te będą mogły spotykać się i spędzać efektywnie czas, rozwijając się, wymieniając się doświadczeniami oraz korzystając z oferty proponowanych bloków tematycznych,
- e) Podnoszenie poziomu edukacji poprzez warsztaty ukierunkowane na rozwijanie kompetencji kluczowych uczniów i nauczycieli w zakresie kreatywności, innowacyjności, umiejętności pracy zespołowej, doradztwa zawodowego oraz przedsiębiorczości.

Dla zrealizowania powyższych działań konieczne i niezbędne jest w każdym sołectwie przeprowadzenie inwestycji polegającej na remoncie świetlic wiejskich/adaptacji pomieszczeń na potrzeby funkcjonowania świetlicy oraz zagospodarowaniu terenu wokół (Sokoligóra, Gajewo, Sokołowo z wyłączeniem zagospodarowania terenu), a także na przebudowie dróg i chodników bezpośrednio prowadzących do świetlic oraz stworzeniu miejsc parkingowych (Sokoligóra, Ostrowite), w celu zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom w dotarciu na zajęcia.

### Efekty:

W efekcie planowanych działań prognozuje się, że:

- a) Osoby zagrożone ubóstwem i wykluczeniem społecznym z powodu bezrobocia i uzależnienia od świadczeń pomocy społecznej przejdą szkolenia, będące odpowiedzią na potrzeby lokalnego rynku pracy i znajdą zatrudnienie u lokalnych pracodawców. Tym samym na obszarach do rewitalizacji zmniejszeniu ulegnie poziom bezrobocia i korzystania z pomocy społecznej,
- b) Kursy/szkolenia/warsztaty na temat zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej zachęcą mieszkańców do zakładania własnej działalności i rozpoczęcia pracy na własny rachunek, tym samym poprawią poziom przedsiębiorczości,
- c) Stworzenie atrakcyjnej oferty spędzania czasu wolnego dla młodzieży w postaci zajęć artystycznych, sportowych, muzycznych, plastycznych czy fotograficznych, wpłynie na zmniejszenie przestępczości na terenie sołectwa i zwiększenie poziomu bezpieczeństwa,
- d) Ciekawa oferta dla seniorów spowoduje ich aktywizację społeczną, będzie przeciwdziałała ich wykluczeniu, budziła poczucie przydatności w społeczeństwie i ważności oraz wypełni wolny czas,
- e) Warsztaty ukierunkowane na rozwijanie kompetencji kluczowych uczniów i nauczycieli w zakresie kreatywności, innowacyjności, umiejętności pracy zespołowej, doradztwa zawodowego oraz przedsiębiorczości poprawią poziom nauczania i zwiększą szanse edukacyjne uczniów szkół podstawowych na dalszych etapach kształcenia.

## Rozdział 7.

### Cele rewitalizacji i kierunki działań

#### 7.1. Cele, kierunki działań i przedsięwzięcia

W odpowiedzi na problemy zidentyfikowane na etapie diagnozy i konsultacji społecznych wyznaczono odpowiadające im cele rewitalizacji odnoszące się przede wszystkim do sfery społecznej oraz przestrzenno-funkcjonalnej. Poniżej sformułowane cele są pochodną wizji określającej stan końcowy procesu rewitalizacji w roku 2023 i są ukierunkowane na osiągnięcie efektów procesów rewitalizacji w województwie kujawsko-pomorskim. Każdy cel został opisany przy pomocy skwantyfikowanych wskaźników z określonymi wartościami bazowymi i docelowymi. Do każdego z celów rewitalizacji przypisano konkretne kierunki działań. Stanowią one zestawienie najważniejszych grup działań pozwalających na osiągnięcie założonych celów.

**Tabela 29. Cel, kierunki działań i przedsięwzięcia**

CEL	KIERUNKI DZIAŁAŃ	PRZEDSIĘWZIĘCIA
Wzrost aktywności społecznej i zawodowej, ożywienie społeczne	1. Aktywizacja społeczno-zawodowa	1.1. Aktywizacja osób bezrobotnych i korzystających ze świadczeń pomocy społecznej
		1.2. Rozwój przedsiębiorczości lokalnej
	2. Integracja lokalnej społeczności	2.1. Stworzenie oferty dla seniorów
		2.2. Podniesienie poziomu nauczania
	3. Zapewnienie mieszkańcom wysokiej jakości infrastruktury	3.1. Rozwój infrastruktury świetlic wiejskich
		3.2. Rozwój infrastruktury drogowej
		3.3. Rozwój infrastruktury wodno - kanalizacyjnej

Źródło: *Opracowanie własne.*

## 7.2. Wskaźniki

Każdy z celów został opisany skwantyfikowanymi wskaźnikami, z określonymi wartościami bazowymi i docelowymi planowanymi do osiągnięcia w 2023 r.

**Tabela 30. Wskaźniki dla celów rewitalizacji**

Nazwa wskaźnika	Rok bazowy	Rok docelowy
Cel: Wzrost aktywności społecznej i zawodowej, ożywienie społeczne		
Sokoligóra		
Stosunek osób bezrobotnych pozostających bez pracy 12 miesięcy i dłużej względem ludności w wieku produkcyjnym	3,83%	3,07%
Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze	18,72%	14,16%
Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych osób fizycznych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	11,11	11,88
Liczba osób korzystających ze zrewitalizowanych obszarów	0	200
Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	0	3
Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją	0	2000 m <sup>2</sup>
Długość przebudowanych dróg gminnych	0	0,36 km
Liczba wybudowanych przydomowych oczyszczalni ścieków	11 szt.	15 szt.
Gajewo		
Stosunek wykroczeń (także przestępstw) młodzieży 13-18 lat odnotowanych przez służby porządkowe względem ogółu młodzieży w tym przedziale wieku	17,39%	0%
Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze	21,74%	14,49%
Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych osób	8,88	10

Nazwa wskaźnika	Rok bazowy	Rok docelowy
fizycznych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym		
Liczba osób korzystających ze zrewitalizowanych obszarów	0	100
Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	0	1
Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją	0	4000 m <sup>2</sup>
Liczba wybudowanych przydomowych oczyszczalni ścieków	29 szt.	31 szt.
<b>Ostrowite</b>		
Liczba osób w wieku poprodukcyjnym korzystająca z programów aktywizacji społecznej	0	30
Wynik średni sprawdzianu szóstoklasistów	62%	63%
Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych osób fizycznych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	10,93	11,47
Liczba osób korzystających ze zrewitalizowanych obszarów	0	450
Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	0	1
Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją	0	1000 m <sup>2</sup>
Długość przebudowanych dróg gminnych	0	175 m
<b>Sokolowo</b>		
Liczba osób w wieku poprodukcyjnym korzystająca z programów aktywizacji społecznej	0	30
Udział bezrobotnych pozostających bez pracy pow. 24 miesięcy w ogóle bezrobotnych	32,26%	22,58%
Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych osób fizycznych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	10,06	11,04
Liczba osób korzystających ze zrewitalizowanych obszarów	0	250
Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	0	1

Projekt jest realizowany przy współfinansowaniu ze środków Unii Europejskiej, w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020

Nazwa wskaźnika	Rok bazowy	Rok docelowy
Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją	0	148 m <sup>2</sup>
Długość przebudowanych dróg gminnych	0	370 m
Liczba wybudowanych przydomowych oczyszczalni ścieków	29 szt.	36 szt.

Źródło: Opracowanie własne



## Rozdział 8.

### Lista przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Dla zapewnienia osiągnięcia wyznaczonych celów oraz wyprowadzenia obszarów rewitalizowanych ze stanu kryzysowego, a także zrealizowania wytyczonych kierunków działań niezbędne jest wskazanie głównych i uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Na przedsięwzięcie rewitalizacyjne składa się projekt lub grupa projektów i innych działań w szczególności o charakterze społecznym, gospodarczym, urbanistycznym, budowlanym, środowiskowym, konserwatorskim, edukacyjnym, naukowym, zdrowotnym lub kulturalnym, wynikających z programu rewitalizacji i logicznie powiązanych z treścią oraz celami programu.

W poniższej tabeli wskazano kluczowe dla procesu rewitalizacji przedsięwzięcia oraz projekty rewitalizacyjne nastawione na rozwiązywanie zdiagnozowanych problemów.

Kolejna tabela zawiera zbiorczy opis tzw. uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych, których realizacja również przyczyni się do osiągnięcia założonych efektów rewitalizacji, a których dokładne określenie na tym etapie nie jest możliwe.

**Tabela 31. Główne projekty/przedsięwzięcia rewitalizacyjne**

Obszar rewitalizacji (nr/nazwa) <sup>2</sup>	Przedsięwzięcie (nr, nazwa)	Projekt (nr, nazwa)	Typ projektu <sup>3</sup>	Opis projektu					
				Podmiot/y realizujący/e projekt	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Szacowana wartość projektu (zł)	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Cel: Wzrost aktywności społecznej i zawodowej, ożywienie społeczne Kierunek działań: Aktywizacja społeczno-zawodowa Integracja lokalnej społeczności									
Obszar nr 1 – Sokoligóra Obszar nr 4 – Sokolowo	1.1. Aktywizacja osób bezrobotnych i korzystających ze świadczeń pomocy społecznej 1.2. Rozwój przedsiębiorczości lokalnej	1. Aktywizacja społeczno-zawodowa na obszarze Gminy Golub Dobrzyń, ze szczególnym uwzględnieniem sołectw Sokoligóra i Sokolowo Działanie 11.1 RPO	S	Gmina Golub-Dobrzyń/ GOPS	<b>Aktywizacja społeczno-zawodowa</b> osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym (przede wszystkim <b>bezrobotnych i korzystających z pomocy społecznej</b> ) poprzez: - szkolenia/kursy/warsztaty podnoszące kwalifikacje i dające nowe umiejętności społeczne i zawodowe (np. komputerowe, kulinarne, florystyczne, tradycyjnego rzemiosła, - <b>rozbudzenie przedsiębiorczości:</b> kursy/szkolenia/warsztaty na temat zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej. Kompilacja działań zachęcających do prowadzenia działalności gospodarczej i szkolenia dające nowe konkretne umiejętności mogą pomóc w podjęciu decyzji o	Świetlica wiejska w Owieczkowie  Świetlica wiejska w Sokolowie	142 105,26	<b>Prognozowane rezultaty:</b> Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, poszukujących pracy po opuszczeniu programu – 6 (w tym 3 z Sokoligóry i 3 z Sokolowa)  Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu	Ewidencja uczestników projektu, dokumentacja projektowa

<sup>2</sup> Obszar nr 1 – Sokoligóra, Obszar nr 2 – Gajewo, Obszar nr 3 – Ostrowite, Obszar nr 4 – Sokolowo

<sup>3</sup> S – społeczny, G-gospodarczy, Ś – środowiskowy, PF – przestrzenno-funkcjonalny, T – techniczny

Projekt jest realizowany przy współfinansowaniu ze środków Unii Europejskiej,  
w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020

					rozpoczęciu prowadzenia własnej firmy. Działania zaplanowane w projekcie stanowią spójną koncepcję działań na rzecz wyprowadzenia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym z sytuacji kryzysowej. Wszystkie działania wskazane w projekcie będą odbywały się w świetlicy wiejskiej w Owieczkowie oraz w świetlicy wiejskiej w Sokolowie.			(łącznie z pracującymi na własny rachunek) - 4 (w tym 2 z Sokolowa i 2 z Sokoligóry) Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, u których wzrosła aktywność społeczna – 9 (w tym 5 z Sokoligóry i 4 z Sokolowa) <b>Prognozowane produkty:</b> Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie [osoby] – 15 (w tym 8 z Sokoligóry i 7 z Sokolowa)	
Obszar nr 2 – Gajewo Obszar nr 3 – Ostrowite	1.1. Aktywizacja osób bezrobotnych i korzystających ze świadczeń pomocy społecznej 1.2. Rozwój przedsiębiorczości lokalnej	2. Aktywizacja społeczno-zawodowa na obszarze Gminy Golub Dobrzyń, ze szczególnym uwzględnieniem sołectw Ostrowite i Gajewo Działanie 11.1 RPO	S	Gmina Golub-Dobrzyń/ GOPS	<b>Aktywizacja społeczno-zawodowa</b> osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym (przede wszystkim <b>bezrobotnych i korzystających z pomocy społecznej</b> ) poprzez: - szkolenia/kursy/warsztaty podnoszące kwalifikacje i dające nowe umiejętności społeczne i zawodowe (np. komputerowe, kulinarne, florystyczne, tradycyjnego rzemiosła, - <b>rozbudzenie przedsiębiorczości:</b> kursy/szkolenia/warsztaty na temat zakładania i prowadzenia działalności	Świetlica wiejska w Ostrowitem Świetlica wiejska w Gajewie	142 105,26	<b>Prognozowane rezultaty:</b> Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, poszukujących pracy po opuszczeniu programu – 7 (w tym 5 z Gajewa i 2 z Ostrowitego)  Liczba osób zagrożonych ubóstwem	Ewidencja uczestników projektu, dokumentacja projektowa

Projekt jest realizowany przy współfinansowaniu ze środków Unii Europejskiej, w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020

				gospodarczej. Kompilacja działań zachęcających do prowadzenia działalności gospodarczej i szkolenia dające nowe konkretne umiejętności mogą pomóc w podjęciu decyzji o rozpoczęciu prowadzenia własnej firmy. Działania zaplanowane w projekcie stanowią spójną koncepcję działań na rzecz wyprowadzenia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym z sytuacji kryzysowej. Wszystkie działania wskazane w projekcie będą odbywały się w świetlicy wiejskiej w Ostrowitem oraz w świetlicy wiejskiej w Gajewie.			lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) - 5 (w tym 4 z Gajewa i 1 z Ostrowitego) Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, u których wzrosła aktywność społeczna – 9 (w tym 7 z Gajewa i 2 z Ostrowitego) <b>Prognozowane produkty:</b> Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie [osoby] – 15 (w tym 9 z Gajewa i 6 z Ostrowitego)		
Obszar nr 1 – bezrobotnych i Sokoligóra Obszar nr 3 – ze świadczeń Ostrowite Obszar nr 4 – Sokolowo	1.1. Aktywizacja osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej 1.2. Rozwój przedsiębiorczości lokalnej	3. Klub Integracji Społecznej "Aktywni razem" Poddziałanie 9.2.1. RPO	S	Gmina Golub-Dobrzyń/ GOPS	Projekt skierowany do mieszkańców gminy Golub-Dobrzyń. Działania interwencyjne skierowane są do osób zagrożonych ubóstwem i marginalizacją społeczną z terenu gminy Golub-Dobrzyń i mają na celu aktywne włączenie społeczne w tym, w celu promowania równości szans na aktywne uczestnictwo w życiu społecznym i zatrudnienie. W ramach działalności KIS zaplanowano proces wsparcia beneficjentów, realizację programu	Siedziba OPS Plac 1000-lecia 22A, Golub-Dobrzyń Świetlica wiejska w Owieczkowie, świetlica wiejska w Ostrowitem	1 157 057,28	<b>Prognozowane rezultaty:</b> Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, poszukujących pracy po opuszczeniu programu – 14 (w tym 6 z OR - po 2 os. z Ostrowitego, Sokoligóry i Sokolowa)	Ewidencja uczestników projektu, dokumentacja projektowa

Projekt jest realizowany przy współfinansowaniu ze środków Unii Europejskiej, w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020

				<p>reintegracji społecznej i zawodowej w oparciu i zindywidualizowane i kompleksowe działania ustalone w kontrakcie socjalnym umożliwiające aktywne włączenie społeczne i powrót na rynek pracy. Działania zaplanowane w ramach niniejszego projektu obejmują uczestnictwo beneficjentów w zajęciach Klubu Integracji Społecznej, który realizować będzie następujące instrumenty reintegracji:</p> <p>1. Instrumenty aktywizacji zawodowej- staże zawodowe i praktyki w tym w podmiotach ekonomii społecznej (spółdzielnia socjalna), szkolenia podnoszące kompetencje zawodowe, poradnictwo zawodowe, pośrednictwo pracy.</p> <p>2. Instrumenty Aktywizacji społecznej- treningi kompetencji i umiejętności społecznych, poradnictwo specjalistyczne, wsparcie psychologiczne, praca socjalna, treningi komunikacji interpersonalnej, autoprezentacji, działania profilaktyczno-terapeutyczne</p> <p>3. Instrumenty aktywizacji edukacyjnej - skierowanie i sfinansowanie zajęć szkolnych na poziomie ponadgminajalnym.</p> <p>4. Wsparcie środowiskowe i działania integracyjne.</p> <p>Działania wskazane w projekcie będą odbywały się w siedzibie OPS w Golubiu-Dobrzyniu, świetlicy wiejskiej w Owieczkowie oraz w świetlicy wiejskiej w Ostrowitem.</p>			<p>Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) - 10 (w tym 6 z OR – po 2 os. z Ostrowitego, Sokoligóry i Sokolowa)</p> <p>Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, u których wzrosła aktywność społeczna – 23 (w tym 6 z OR - po 2 os. z Ostrowitego, Sokoligóry i Sokolowa)</p> <p><b>Prognozowane produkty:</b></p> <p>Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie [osoby] – 40 (w tym 10 z OR – 4 z Sokoligóry, 3 z Ostrowitego, 3 z Sokolowa)</p>	
--	--	--	--	---	--	--	--	--

Projekt jest realizowany przy współfinansowaniu ze środków Unii Europejskiej, w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020

Obszar nr 2 - Gajewo	2.2. Podniesienie poziomu nauczania	4. Aktywizacja społeczna młodzieży z sołectwa Gajewo poprzez stworzenie Klubu Młodzieżowego Działanie 11.1 RPO	S	Gmina Golub-Dobrzyń/ GOPS	Projekt będzie odpowiedzią na występujący w Gajewie problem przestępczości wśród młodocianych. Poprzez założenie Klubu Młodzieżowego dla ludzi młodych zostanie zorganizowana oferta mająca na celu zagospodarowanie im czasu i przeciwdziałanie przestępczości – zajęcia plenerowe i w świetlicy - sportowe, artystyczne (np. plastyczne, muzyczne, fotograficzne) z udziałem animatora. Ponadto dla uczestników projektu przewidziano następujące wsparcie: poradnictwo psychologiczne indywidualne, warsztaty integracyjno-motywacyjne, trening umiejętności społecznych, socjoterapię, w zależności od potrzeb indywidualne poradnictwo, pomoc w nauce. Wszystkie działania wskazane w projekcie będą odbywały się w wyremontowanej i wyposażonej świetlicy wiejskiej w Gajewie.	Świetlica wiejska w Gajewie	52 631,58	<p><b>Prognozowane rezultaty:</b></p> <p>Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, u których wzrosła aktywność społeczna - 12</p> <p><b>Prognozowane produkty:</b></p> <p>Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie [osoby] - 20</p>	Ewidencja uczestników projektu, dokumentacja projektowa
Obszar nr 3 - Ostrowite	2.1. Stworzenie oferty dla seniorów	5. Aktywizacja społeczna osób starszych z terenu sołectwa Ostrowite Działanie 11.1 RPO		Gmina Golub-Dobrzyń/ GOPS	Projekt będzie odpowiedzią na istniejący w sołectwie problem starzejącego się społeczeństwa. W ramach projektu planuje się stworzenie oferty dla seniorów, dzięki której osoby te będą mogły spotykać się i spędzać efektywnie czas, rozwijając się, wymieniając się doświadczeniami oraz korzystając z oferty głównych bloków tematycznych: wsparcie psychologiczne, wsparcie poradniczo-doradcze, warsztaty tematyczne: np. kreatywne spędzanie wolnego czasu, turystyka, sport i zdrowie, kultura i edukacja.	Świetlica wiejska w Ostrowitem	52 631,58	<p><b>Prognozowane rezultaty:</b></p> <p>Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, u których wzrosła aktywność społeczna - 17</p> <p><b>Prognozowane produkty:</b></p> <p>Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub</p>	Ewidencja uczestników projektu, dokumentacja projektowa

Projekt jest realizowany przy współfinansowaniu ze środków Unii Europejskiej, w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020

					Wszystkie działania wskazane w projekcie będą odbywały się w wyremontowanej i wyposażonej świetlicy wiejskiej w Ostrowitem.			wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie [osoby] - 30	
Obszar nr 4 - Sokolowo	2.1. Stworzenie oferty dla seniorów	6. Aktywizacja społeczna osób starszych z terenu sołectwa Sokolowo Działanie 11.1 RPO		Gmina Golub-Dobrzyń/ GOPS	Projekt będzie odpowiedzią na istniejący w sołectwie problem starzejącego się społeczeństwa. W ramach projektu planuje się stworzenie oferty dla seniorów, dzięki której osoby te będą mogły spotykać się i spędzać efektywnie czas, rozwijając się, wymieniając się doświadczeniami oraz korzystając z oferty głównych bloków tematycznych: wsparcie psychologiczne, wsparcie poradniczo-doradcze, warsztaty tematyczne: kreatywne spędzanie wolnego czasu, turystyka, sport i zdrowie, kultura i edukacja. Wszystkie działania wskazane w projekcie będą odbywały się w wyremontowanej i wyposażonej świetlicy wiejskiej w Sokolowie oraz na infrastrukturze w postaci siłowni zewnętrznej. Wszystkie działania wskazane w projekcie będą odbywały się w wyremontowanej i wyposażonej świetlicy wiejskiej w Sokolowie.	Świetlica wiejska w Sokolowie	52 631,58	<p><b>Prognozowane rezultaty:</b></p> <p>Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, u których wzrosła aktywność społeczna - 17</p> <p><b>Prognozowane produkty:</b></p> <p>Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie [osoby] - 30</p>	Ewidencja uczestników projektu, dokumentacja projektowa
Obszar nr 3 - Ostrowite	2.2. Podniesienie poziomu nauczania	7. Interdyscyplinarne Warsztaty Edukacyjne "Ku przyszłości" Poddziałanie 10.2.2. Kształcenie ogólne RPO	S	Gmina Golub-Dobrzyń/SP Ostrowite	Warsztaty ukierunkowane na rozwijanie kompetencji kluczowych uczniów i nauczycieli w zakresie kreatywności, innowacyjności, umiejętności pracy zespołowej, doradztwa zawodowego oraz przedsiębiorczości.	Świetlica wiejska w Ostrowitem	49 000,00	<p><b>Prognozowane rezultaty:</b></p> <p>Liczba uczniów, którzy nabyli kompetencje kluczowe po opuszczeniu Programu - 50</p>	Ewidencja uczestników projektu, dokumentacja projektowa

Projekt jest realizowany przy współfinansowaniu ze środków Unii Europejskiej, w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020

								<b>Prognozowane produkty:</b> Liczba uczniów objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych w programie - 60	
Obszar nr 1 - Sokoligóra	2. Integracja lokalnej społeczności	8. Organizacja działań integrujących i aktywizujących mieszkańców sołectwa Sokoligóra	S	Gmina Golub-Dobrzyń	Realizacja projektu obejmuje organizację różnego rodzaju spotkań mających na celu przede wszystkim integrację i aktywizację mieszkańców, ze szczególnym uwzględnieniem osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym z obszaru rewitalizacji. Projekt będzie realizowany z wykorzystaniem infrastruktury świetlicy wiejskiej w Owieczkowie. W ramach projektu planuje się organizację spotkań z okazji: · Dnia Dziecka · Choinki dla dzieci · Dnia Kobiet · Dnia Seniora Dodatkowo w ramach projektu planuje się cykliczne wykłady dla studentów Uniwersytetu Trzeciego Wieku i Uniwersytetu Dziecięcego, a także spotkania mieszkańców w czasie wolnym.	Świetlica wiejska w Owieczkowie	5 000,00	<b>Prognozowane produkty:</b> Liczba osób objętych wsparciem w projekcie – 120 (w tym 18 osób z OR z grupy problemowej) <b>Prognozowane rezultaty:</b> Liczba osób u których wzrosła aktywność społeczna – 36 osób (w tym 9 osób z OR z grupy problemowej)	Dokumentacja zdjęciowa
Obszar nr 2 - Gajewo	2. Integracja lokalnej społeczności	9. Organizacja działań integrujących i aktywizujących mieszkańców sołectwa Gajewo	S	Gmina Golub-Dobrzyń	Realizacja projektu obejmuje organizację różnego rodzaju spotkań mających na celu przede wszystkim integrację i aktywizację mieszkańców, ze szczególnym uwzględnieniem osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem	Świetlica wiejska w Gajewie	5 000,00	<b>Prognozowane produkty:</b> Liczba osób objętych wsparciem w projekcie –	Dokumentacja zdjęciowa

Projekt jest realizowany przy współfinansowaniu ze środków Unii Europejskiej, w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020



				<p>społecznym z obszaru rewitalizacji. Projekt będzie realizowany z wykorzystaniem infrastruktury świetlicy wiejskiej w Gajewie oraz boiska wielofunkcyjnego wraz z infrastrukturą towarzyszącą.</p> <p>W ramach projektu planuje się organizację spotkań z okazji:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>· Dnia Dziecka</li> <li>· Choinki dla dzieci</li> <li>· Dnia Kobiet</li> <li>· Dnia Seniora</li> </ul> <p>Dodatkowo w ramach projektu planuje się cykliczne wykłady dla studentów Uniwersytetu Trzeciego Wieku i Uniwersytetu Dziecięcego oraz spotkania Kola Gospodyń Wiejskich, a także spotkania mieszkańców w czasie wolnym.</p>		120 (w tym 15 osób z OR z grupy problemowej)	<p><b>Prognozowane rezultaty:</b></p> <p>Liczba osób u których wzrosła aktywność społeczna – 36 osób (w tym 8 osób z OR z grupy problemowej)</p>	
Obszar nr 3 – Ostrowite	2. Integracja lokalnej społeczności	10. Organizacja działań integrujących i aktywizujących mieszkańców sołectwa Ostrowite	S	<p>Gmina Golub-Dobrzyń</p> <p>Realizacja projektu obejmuje organizację różnego rodzaju spotkań mających na celu przede wszystkim integrację i aktywizację mieszkańców, ze szczególnym uwzględnieniem osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym z obszaru rewitalizacji. Projekt będzie realizowany z wykorzystaniem infrastruktury świetlicy wiejskiej w Ostrowitem.</p> <p>W ramach projektu planuje się organizację spotkań z okazji:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>· Dnia Dziecka</li> <li>· Choinki dla dzieci</li> <li>· Dnia Kobiet</li> <li>· Dnia Seniora</li> </ul> <p>Dodatkowo w ramach projektu planuje się cykliczne wykłady dla studentów</p>	Świetlica wiejska w Ostrowitem	5 000,00	<p><b>Prognozowane produkty:</b></p> <p>Liczba osób objętych wsparciem w projekcie – 120 (w tym 15 osób z OR z grupy problemowej)</p> <p><b>Prognozowane rezultaty:</b></p> <p>Liczba osób u których wzrosła aktywność społeczna – 36 osób (w tym 8 osób z OR z grupy problemowej)</p>	Dokumentacja zdjęciowa

Projekt jest realizowany przy współfinansowaniu ze środków Unii Europejskiej, w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020

					Uniwersytetu Trzeciego Wieku i Uniwersytetu Dziecięcego oraz spotkania Koła Gospodyń Wiejskich, a także spotkania mieszkańców w czasie wolnym.				
Obszar nr 4 – Sokolowo	2. Integracja lokalnej społeczności	11. Organizacja działań integrujących i aktywizujących mieszkańców sołectwa Sokolowo	S	Gmina Golub-Dobrzyń	<p>Realizacja projektu obejmuje organizację różnego rodzaju spotkań mających na celu przede wszystkim integrację i aktywizację mieszkańców, ze szczególnym uwzględnieniem osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym z obszaru rewitalizacji. Projekt będzie realizowany z wykorzystaniem infrastruktury świetlicy wiejskiej w Sokolowie.</p> <p>W ramach projektu planuje się organizację spotkań z okazji:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>· Dnia Dziecka</li> <li>· Choinki dla dzieci</li> <li>· Dnia Kobiet</li> <li>· Dnia Seniora</li> </ul> <p>Dodatkowo w ramach projektu planuje się cykliczne wykłady dla studentów Uniwersytetu Trzeciego Wieku i Uniwersytetu Dziecięcego oraz spotkania Koła Gospodyń Wiejskich, a także spotkania mieszkańców w czasie wolnym.</p>	Świetlica wiejska w Sokolowie	5 000,00	<p><b>Prognozowane produkty:</b></p> <p>Liczba osób objętych wsparciem w projekcie – 120 (w tym 15 osób z OR z grupy problemowej)</p> <p><b>Prognozowane rezultaty:</b></p> <p>Liczba osób u których wzrosła aktywność społeczna – 36 osób (w tym 8 osób z OR z grupy problemowej)</p>	Dokumentacja zdjęciowa
<b>Cel: Wzrost aktywności społecznej i zawodowej, ożywienie społeczne</b> <b>Kierunek działań: Zapewnienie mieszkańcom wysokiej jakości infrastruktury</b>									
Obszar nr 1 – Sokoligóra	3.1. Rozwój infrastruktury świetlic wiejskich 3.2. Rozwój infrastruktury drogowej	12. Remont świetlicy wiejskiej w Owieczkowie wraz z zagospodarowaniem terenu oraz przebudowa drogi dojazdowej i chodnika bezpośrednio prowadzących do świetlicy	T	Gmina Golub-Dobrzyń	<p>W sołectwie Sokoligóra w miejscowości Owieczkowo znajduje się przestrzeń zdegradowana w postaci obszaru popegeerowskiego. Na tym obszarze zlokalizowana jest świetlica wiejska. W ramach realizacji projektu nastąpi:</p>	Owieczkowo	487 975,37	<p><b>Prognozowane rezultaty:</b></p> <p>Liczba osób korzystających ze zrewitalizowanych obszarów - 200</p>	Protokół odbioru, ewidencja osób korzystających z oferty świetlicy i zagospodarowanej przestrzeni

Projekt jest realizowany przy współfinansowaniu ze środków Unii Europejskiej, w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020

		Działanie 7.1. RPO			Remont świetlicy wiejskiej polegający przede wszystkim na: wymianie posadзки, malowaniu ścian, remoncie łazienki, zakupie wyposażenia. Zagospodarowanie terenu wokół świetlicy obejmujące remont ogrodzenia oraz instalację urządzeń siłowni zewnętrznej. Przebudowa drogi dojazdowej o długości 260 m i chodnika bezpośrednio prowadzących do świetlicy, w tym budowa zatok postojowych.			<p><b>Prognozowane produkty:</b> Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach – 3 szt.</p> <p>Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – 3 szt.</p> <p>Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją – 2000 m<sup>2</sup></p> <p>Długość przebudowanych dróg gminnych – 0,360 km</p>	
Obszar nr 2 – Gajewo	3.1.Rozwój infrastruktury świetlic wiejskich	13.Remont świetlicy wiejskiej w Gajewie wraz z zagospodarowaniem terenu wokół z przeznaczeniem na boisko wielofunkcyjne wraz z infrastrukturą towarzyszącą Działanie 7.1. RPO	T	Gmina Golub-Dobrzyń	W ramach realizacji projektu planuje się remont świetlicy wiejskiej polegający na wymianie posadzek, drzwi, remoncie ścian i sufitów, oświetlenia, instalacji, malowaniu ścian, remoncie toalet i pom. Kuchni oraz zakup stolików i krzeseł. Ponadto w ramach projektu planuje się zagospodarowanie terenu wokół świetlicy poprzez budowę boiska wielofunkcyjnego wraz z infrastrukturą towarzyszącą.	Gajewo	410 000,00	<p><b>Prognozowane rezultaty:</b> Liczba osób korzystających ze zrewitalizowanych obszarów - 150</p> <p><b>Prognozowane produkty:</b> Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach – 1 szt.</p>	Protokół odbioru, ewidencja osób korzystających z oferty świetlicy

Projekt jest realizowany przy współfinansowaniu ze środków Unii Europejskiej, w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020

								Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją – 4000 m <sup>2</sup>	
Obszar nr 3 – Ostrowite	3.1. Rozwój infrastruktury świetlic wiejskich 3.2. Rozwój infrastruktury drogowej	14. Remont świetlicy wiejskiej w Ostrowitem wraz z przebudową drogi dojazdowej wraz z wejściem do świetlicy i parkingiem Działanie 7.1. RPO	T	Gmina Golub-Dobrzyń	W ramach realizacji projektu planuje się remont świetlicy polegający na remoncie toalet i pom. kuchni, malowaniu ścian świetlicy, zakupie stołu i krzeseł, wymianie opraw świetłkowych, posadzki. Ponadto planuje się przebudowę drogi dojazdowej prowadzącej do świetlicy wraz z wejściem do świetlicy oraz budowę parkingu.	Ostrowite	277 850,15	<p><b>Prognozowane rezultaty:</b> Liczba osób korzystających ze zrewitalizowanych obszarów - 450</p> <p><b>Prognozowane produkty:</b> Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach – 1 szt. Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – 1 szt. Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją – 1000 m<sup>2</sup> Długość przebudowanych dróg gminnych – 175 m</p>	Protokół odbioru, ewidencja osób korzystających z oferty wyremontowanej infrastruktury
Obszar nr 4 – Sokołowo	3.1. Rozwój infrastruktury świetlic wiejskich	15. Remont pomieszczeń w Szkole Podstawowej w Sokołowie z przeznaczeniem na świetlicę wiejską Działanie 7.1. RPO	T	Gmina Golub-Dobrzyń	W sołectwie Sokołowo znajduje się przestrzeń zdegradowana w postaci obszaru popegeerowskiego. Na tym obszarze zlokalizowana jest Szkoła Podstawowa i część pomieszczeń	Sokołowo	300 000,00	<p><b>Prognozowane rezultaty:</b> Liczba osób korzystających ze zrewitalizowanych</p>	Protokół odbioru, ewidencja osób korzystających z oferty świetlicy

Projekt jest realizowany przy współfinansowaniu ze środków Unii Europejskiej, w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020

					zostanie przeznaczony na świetlicę wiejską. W ramach realizacji projektu nastąpi zmiana sposobu użytkowania części pomieszczeń budynku szkolnego na świetlicę wiejską wraz z remontem tych pomieszczeń (posadzki, ściany, sufity, instalacje, toalety, oświetlenie, drzwi, pomieszczenie kuchenne, meble)			obszarów - 250 <b>Prognozowane produkty:</b> Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach – 1 szt. Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją – 148 m <sup>2</sup>	
Obszar nr 1 – Sokoligóra Obszar nr 2 – Gajewo Obszar nr 4 – Sokolowo	3.3. Rozwój infrastruktury wodno - kanalizacyjnej	16. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Golub – Dobrzyń Poddziałanie 7.2. PROW	T	Gmina Golub-Dobrzyń	Projekt realizowany dla operacji typu „Gospodarka wodno-ściekowa” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich, którego przedmiotem jest budowa 81 sztuk przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Golub - Dobrzyń	Sokoligóra Gajewo Sokolowo	1 104 148,16	<b>Wskaźniki PROW</b> Przydomowe oczyszczalnie ścieków – 81 szt. (w tym Sokoligóra – 4 szt. Gajewo – 2 szt. Sokolowo – 7 szt.)	Protokoły odbioru
Obszar nr 4 – Sokolowo	3.2. Rozwój infrastruktury drogowej	17. Przebudowa drogi wewnętrznej w m. Sokolowo gm. Golub-Dobrzyń Środki własne	T	Gmina Golub-Dobrzyń	Przedmiotem projektu jest przebudowa drogi dojazdowej bezpośrednio prowadzącej do świetlicy.	Sokolowo	137 134,67	Długość przebudowanych dróg gminnych – 370 m	Protokoły odbioru

Źródło: Opracowanie własne na podstawie fiszek projektowych.

Projekt jest realizowany przy współfinansowaniu ze środków Unii Europejskiej, w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020

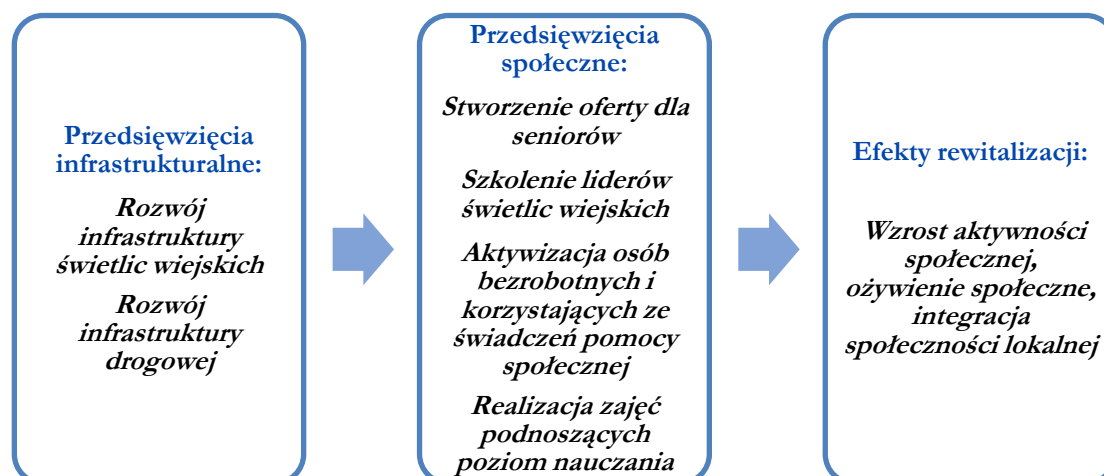
## Rozdział 9.

# Mechanizmy zapewnienia komplementarności między poszczególnymi projektami/ przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi oraz pomiędzy działaniami różnych podmiotów i funduszy na obszarze objętym programem rewitalizacji

### 9.1. Formuła projektów zintegrowanych

Podczas programowania procesu rewitalizacji nadrzędną zasadą jaką kierowano się przy wyborze projektów rewitalizacyjnych było zapewnienie ich komplementarności w różnych wymiarach, przede wszystkim przestrzennym, problemowym, proceduralno-instytucjonalnym, międzyokresowym i źródeł finansowania. Zastosowano również tzw. **formułę projektów zintegrowanych**, która polega na tym, że w przypadku realizacji projektów infrastrukturalnych, planuje się również zrealizować projekty „miękkie” finansowane m. in. ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, ukierunkowane na rozwiązywanie zdiagnozowanych problemów społecznych występujących na podobszarach wskazanych do rewitalizacji, którym podporządkowany zostanie projekt infrastrukturalny. Poniższe schematy przedstawiają koncepcję zintegrowania poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych wraz z przykładowymi projektami realizowanymi w ramach tych przedsięwzięć

Schemat 10. Koncepcja zintegrowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych



Źródło: Opracowanie własne

**Tabela 32. Przykłady zintegrowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych**

Projekt wiodący	Projekt uzupełniający
<p>Aktywizacja społeczno – zawodowa na obszarze Gminy Golub Dobrzyń, ze szczególnym uwzględnieniem sołectw Sokoligóra i Sokołowo</p> <p>Klub Integracji Społecznej „Aktywni razem”</p> <p>Organizacja działań integrujących i aktywizujących mieszkańców sołectwa Sokoligóra</p>	<p>Remont świetlicy wiejskiej w Owieczkowie wraz z zagospodarowaniem terenu wokół oraz przebudowa drogi dojazdowej i chodnika bezpośrednio prowadzących do świetlicy</p>
Uzasadnienie zintegrowania	
<p>W sołectwie Sokoligóra w wyniku przeprowadzonej diagnozy zostały zidentyfikowane problemy społeczne w postaci wysokiego poziomu bezrobocia (26 osób), w szczególności długotrwałego (10 osób) oraz w postaci uzależnienia od korzystania z pomocy społecznej (82 osoby). Ponadto w sołectwie występuje niski poziom przedsiębiorczości (wskaźnik liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych osób fizycznych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym wyniósł 11,11 przy średniej dla gminy 11,18). Aby przeciwdziałać tym problemom konieczne jest podjęcie działań mających na celu aktywizację społeczno – zawodową osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Dlatego też w sołectwie planuje się organizację szkoleń, kursów i warsztatów podnoszących kwalifikacje i dających nowe umiejętności zawodowe i społeczne. Zakres planowanych szkoleń zostanie dostosowany do aktualnie istniejących potrzeb rynku pracy. W zamyśle organizacja tych działań ma doprowadzić do tego, że osoby bezrobotne i uzależnione od korzystania z pomocy społecznej uzyskają kwalifikacje, dzięki którym znajdą zatrudnienie/dodatkową pracę i zmienią swoją dotychczasową sytuację zawodową. W ramach planowanych szkoleń planuje się także poruszenie zagadnień związanych z zakładaniem i prowadzeniem własnej działalności gospodarczej, tak aby rozbudzić wśród uczestników kursów postawy przedsiębiorcze i zachęcić ich do zakładania własnej działalności gospodarczej. W efekcie tak zaplanowanych działań miękkich mają zostać rozwiązane problemy związane z wysokim bezrobociem i uzależnieniem od korzystania z pomocy społecznej oraz niskim poziomem przedsiębiorczości, ale także ma nastąpić aktywizacja społeczna mieszkańców. Planuje się, że z grupy osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym zamieszkujących Sokoligórę, 2 osoby znajdą zatrudnienie w wyniku uzyskanego wsparcia w ramach projektu „Aktywizacja społeczno – zawodowa na obszarze Gminy Golub Dobrzyń, ze szczególnym uwzględnieniem sołectw Sokoligóra i Sokołowo”. Ponadto zakłada się, że mieszkańcy Sokoligóry wezmą udział w projekcie Klub Integracji Społecznej „Aktywni razem”, który częściowo będzie realizowany na bazie infrastruktury świetlicy wiejskiej w Owieczkowie, w wyniku realizacji którego również 2 osoby podejmą aktywność zawodową.</p> <p>Ważną kwestią przyczyniającą się do ograniczenia problemów społecznych jest organizacja działań integrujących i aktywizujących mieszkańców obszaru rewitalizacji. Dlatego planuje się organizację takich wydarzeń jak: Dzień Dziecka, Choinka dla dzieci, Dzień Kobiet, Dzień Seniora. Dodatkowo planuje się cykliczne wykłady dla studentów Uniwersytetu Trzeciego Wieku i Uniwersytetu Dziecięcego, a także spotkania mieszkańców w czasie wolnym w ramach projektu „Organizacja działań integrujących i aktywizujących mieszkańców sołectwa Sokoligóra”.</p> <p>Jednakże aby móc realizować wszystkie powyższe działania, niezbędna jest inwestycja związana z remontem świetlicy wraz z zagospodarowaniem terenu wokół oraz przebudowa drogi dojazdowej i chodnika bezpośrednio prowadzących do świetlicy.</p> <p>Świetlica znajduje się na terenie popegeerowskim, uznanym za przestrzeń zdegradowaną. Obecny stan świetlicy uniemożliwia prowadzenie powyżej opisanych działań. Świetlica jest w złym stanie technicznym – wymaga wymiany posadzki, remontu szatni i łazienki, malowania oraz zakupu wyposażenia dodatkowego, dzięki któremu będzie można prowadzić szkolenia i działania aktywizujące</p>	

Projekt jest realizowany przy współfinansowaniu ze środków Unii Europejskiej, w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020

społecznie mieszkańców. Ponadto bardzo ważnym problemem jest zły stan drogi i chodnika prowadzących bezpośrednio do świetlicy. To powoduje, że mieszkańcy boją się puszczać tam swoje dzieci, gdyż nie mają pewności, że dotrą na miejsce bezpiecznie. Ponadto brak miejsc parkingowych – to powoduje, że mieszkańcy, którzy muszą dotrzeć do świetlicy z bardziej odległych części gminy, rezygnują z przyjazdu, gdyż nie mają się gdzie zatrzymać. Teren wokół świetlicy również nie jest zagospodarowany – brak jakiegokolwiek infrastruktury, która mogłaby integrować mieszkańców. Siłownia zewnętrzna przy świetlicy mogłaby stać się miejscem, gdzie mieszkańcy mogą się nie tylko spotkać i porozmawiać, ale także poprawić swoją kondycję fizyczną. Prognozuje się, że z wyremontowanej świetlicy będzie korzystać 200 mieszkańców sołectwa.

Realizacja projektu infrastrukturalnego jest inwestycją niezbędną do wykonania planowanych działań społecznych. Jedynie przeprowadzenie projektów w formule zintegrowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych pozwoli osiągnąć planowane efekty i wyprowadzić obszar sołectwa Sokoligóra ze stanu kryzysowego i osiągnąć cel rewitalizacji w postaci przekształcenia przestrzeni zdegradowanej na cele aktywizacji społecznej.

Projekty wiodące	Projekt uzupełniający
Aktywizacja społeczno – zawodowa na obszarze Gminy Golub-Dobrzyń, ze szczególnym uwzględnieniem sołectw Ostrowite i Gajewo  Aktywizacja społeczna młodzieży z sołectwa Gajewo poprzez stworzenie Klubu Młodzieżowego  Organizacja działań integrujących i aktywizujących mieszkańców sołectwa Gajewo	Remont świetlicy wiejskiej w Gajewie wraz z zagospodarowaniem terenu wokół z przeznaczeniem na boisko wielofunkcyjne wraz z infrastrukturą towarzyszącą

#### Uzasadnienie zintegrowania

W sołectwie Gajewo w wyniku przeprowadzonej diagnozy zidentyfikowano problemy społeczne w postaci wysokiego uzależnienia od korzystania ze świadczeń pomocy społecznej (udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem w Gajewie wyniósł 21,74% przy średniej dla Gminy wynoszącej 12,66%) oraz w postaci problemu przestępczości wśród osób młodych w wieku 13-18 lat (17,39% przy średniej dla Gminy 0,60%). Ponadto w sołectwie odnotowano problem niskiego poziomu przedsiębiorczości (wskaźnik liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych osób fizycznych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym wyniósł 8,88 i był niższy od średniej dla gminy (11,18)). Aby przeciwdziałać tym problemom niezbędne jest podjęcie działań społecznych, w efekcie realizacji których sytuacja problemowa ulegnie zmniejszeniu. Dlatego też dla mieszkańców Gajewa zaplanowano działania aktywizacji społeczno – zawodowej, dzięki którym zwiększy się aktywność społeczna i zawodowa osób uzależnionych od korzystania z pomocy społecznej. Dzięki szkoleniom i warsztatom zawodowym osoby korzystające z pomocy społecznej z powodu braku pracy, dostaną szansę na znalezienie zatrudnienia. Dzięki szkoleniom dla niań, kobiety korzystające z pomocy społecznej ze względu na potrzebę ochrony macierzyństwa, będą miały szansę wrócić na rynek pracy. W ramach planowanych szkoleń planuje się także poruszenie zagadnień związanych z zakładaniem i prowadzeniem własnej działalności gospodarczej, tak aby rozbudzić wśród uczestników kursów postawy przedsiębiorcze i zachęcić ich do zakładania własnej działalności gospodarczej. Obok działań mających na celu aktywizację społeczno – zawodową zaplanowano projekt dedykowany młodzieży „Aktywizacja społeczna młodzieży z sołectwa Gajewo poprzez stworzenie Klubu Młodzieżowego” Młodzież będzie realizowała projekty artystyczne, sportowe, muzyczne, plastyczne, fotograficzne itp. Ponadto dla uczestników projektu przewidziano następujące wsparcie: poradnictwo psychologiczne indywidualne, warsztaty integracyjno-motywacyjne, trening umiejętności społecznych, socjoterapię, w zależności od potrzeb indywidualne poradnictwo,



pomoc w nauce. Dzięki takiej ofercie młodzież zyska alternatywę spędzania czasu wolnego, co w efekcie ma doprowadzić do zmniejszenia poziomu przestępczości w tej grupie wiekowej.

W efekcie tak zaplanowanych działań miękkich mają zostać rozwiązane problemy związane z wysokim uzależnieniem od korzystania z pomocy społecznej oraz niskim poziomem przedsiębiorczości, ale także ma nastąpić aktywizacja społeczna mieszkańców, ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży. Prognozuję się, że z oferty klubu młodzieżowego skorzysta 20 osób, a w efekcie prowadzonej aktywizacji społeczno - zawodowej, 4 osoby znajdą zatrudnienie.

Ważną kwestią przyczyniającą się do ograniczenia problemów społecznych jest organizacja działań integrujących i aktywizujących mieszkańców obszaru rewitalizacji. Dlatego planuje się organizację takich wydarzeń jak: Dzień Dziecka, Choinka dla dzieci, Dzień Kobiet, Dzień Seniora. Dodatkowo planuje się cykliczne wykłady dla studentów Uniwersytetu Trzeciego Wieku i Uniwersytetu Dziecięcego, spotkania Koła Gospodyń Wiejskich, a także spotkania mieszkańców w czasie wolnym w ramach projektu „Organizacja działań integrujących i aktywizujących mieszkańców sołectwa Gajewo”.

Aby móc realizować działania społeczne w powyżej opisanym zakresie konieczna jest modernizacja posiadanej infrastruktury. Obecnie świetlica wiejska w Gajewie jest w stanie technicznym uniemożliwiającym prowadzenie jakichkolwiek działań aktywizujących dla mieszkańców sołectwa. Poza tym teren wokół świetlicy nie jest w ogóle zagospodarowany – całkowicie brakuje infrastruktury, która pozwoliłaby na stworzenie atrakcyjnej oferty dla młodzieży. Dlatego remont świetlicy i zagospodarowanie terenu wokół niej jest inwestycją niezbędną do realizacji działań „miękkich”. W wyremontowanej świetlicy, w której zostanie wymieniona posadzka, wyremontowane ściany i sufity, wymienione oświetlenie, instalacje, wymalowane ściany, wyremontowane toalety i pom. kuchni oraz zakupione stoliki i krzesła, będą odbywały się szkolenia i zajęcia animacyjne dla mieszkańców. Zagospodarowanie terenu wokół poprzez budowę boiska wielofunkcyjnego i infrastruktury towarzyszącej spowoduje, że w sołectwie powstanie miejsce, gdzie młodzież będzie mogła odbywać zajęcia sportowe, zajęcia plastyczne, fotograficzne czy muzyczne. Na zakończenie realizacji projektu na boisku zostanie zorganizowany festyn dla mieszkańców, podczas którego młodzież zaprezentuje rezultaty swoich prac (pokaz taneczny, wystawa prac plastycznych, wystawa fotografii itp.). Prognozuję się, że z wyremontowanej świetlicy i zagospodarowanego terenu wokół niej będzie korzystać 150 mieszkańców sołectwa.

Realizacja projektu infrastrukturalnego jest inwestycją niezbędną do wykonania planowanych działań społecznych. Jedynie przeprowadzenie obu projektów w formule zintegrowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych pozwoli osiągnąć planowane efekty i wyprowadzić obszar sołectwa Gajewo ze stanu kryzysowego i osiągnąć cel rewitalizacji w postaci zwiększenia partycypacji w życiu społecznym dla społeczności w rejonach o wysokim uzależnieniu od świadczeń pomocy społecznej.

Projekty wiodące	Projekt uzupełniający
Aktywizacja społeczno – zawodowa na obszarze Gminy Golub-Dobrzyń, ze szczególnym uwzględnieniem sołectw Ostrowite i Gajewo  Aktywizacja społeczna osób starszych z terenu sołectwa Ostrowite  Interdyscyplinarne Warsztaty Edukacyjne "Ku przyszłości"  Klub Integracji Społecznej „Aktywni razem”  Organizacja działań integrujących i aktywizujących mieszkańców sołectwa Ostrowite	Remont świetlicy wiejskiej w Ostrowitem wraz z przebudową drogi dojazdowej wraz z wejściem do świetlicy i parkingiem
<b>Uzasadnienie zintegrowania</b>	

Główne problemy, które zostały zdiagnozowane na terenie sołectwa Ostrowite to niski poziom kształcenia na poziomie podstawowym (przeciętny wynik z egzaminu szóstoklasisty w SP Ostrowite z 3 ostatnich lat wyniósł 62% i był niższy od średniego wyniku tego egzaminu w województwie kujawsko-pomorskim – 63%) oraz starzejące się społeczeństwo (stosunek ludności w wieku poprodukcyjnym względem ludności w wieku produkcyjnym wyniósł 25,98%, przy średniej dla Gminy wynoszącej 21,85%). Najważniejszy problem ze sfery pozaspolecznej to niski poziom przedsiębiorczości (wskaźnik liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych osób fizycznych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym wynosi 10,93 przy średniej dla gminy 11,18).

Aby przeciwdziałać tym zjawiskom zaplanowano działania skierowane zarówno do seniorów (projekt „Aktywizacja społeczna osób starszych z terenu sołectwa Ostrowite”), jak i dla dzieci (projekt „Interdyscyplinarne Warsztaty Edukacyjne "Ku przyszłości"”) oraz dla osób w wieku produkcyjnym, które mogą być zainteresowane rozpoczęciem i prowadzeniem działalności gospodarczej (projekty „Aktywizacja społeczno – zawodowa na obszarze Gminy Golub-Dobrzyń, ze szczególnym uwzględnieniem sołectw Ostrowite i Gajewo” oraz „Klub Integracji Społecznej „Aktywni razem””). Działania adresowane do seniorów mają na celu ich aktywizację społeczną, przeciwdziałanie wykluczeniu, budzenie poczucia przydatności w społeczeństwie i ważności oraz wypełnienie czasu wolnego ciekawą ofertą tematyczną. Projekt edukacyjny skierowany do uczniów szkoły podstawowej w Ostrowitem ma na celu prowadzenie zajęć, które mają zwiększać ich szanse edukacyjne, a w efekcie poprawić zdawalność egzaminów zewnętrznych. Do mieszkańców w wieku produkcyjnym, ze szczególnym uwzględnieniem osób bezrobotnych, skierowana zostanie propozycja szkolenia związanego z zakładaniem i prowadzeniem własnej działalności gospodarczej. Ma to na celu zwiększenie poziomu przedsiębiorczości na terenie sołectwa Ostrowite.

W efekcie tak zaplanowanych działań miękkich mają zostać rozwiązane problemy związane ze starzejącym się społeczeństwem, niskim poziomem kształcenia oraz niskim poziomem przedsiębiorczości. Prognozuje się, że 17 seniorów (spośród 30 objętych wsparciem w projekcie) zwiększy swoją aktywność społeczną, 50 dzieci zwiększy swoje szanse edukacyjne, a 3 osoby znajdą zatrudnienie.

Ważną kwestią przyczyniającą się do ograniczenia problemów społecznych jest organizacja działań integrujących i aktywizujących mieszkańców z obszaru rewitalizacji. Dlatego planuje się organizację takich wydarzeń jak: Dzień Dziecka, Choinka dla dzieci, Dzień Kobiet, Dzień Seniora. Dodatkowo planuje się cykliczne wykłady dla studentów Uniwersytetu Trzeciego Wieku i Uniwersytetu Dziecięcego, spotkania Koła Gospodyń Wiejskich, a także spotkania mieszkańców w czasie wolnym w ramach projektu „Organizacja działań integrujących i aktywizujących mieszkańców sołectwa Ostrowite”.

Jednakże aby móc realizować wszystkie powyższe działania i osiągać zaplanowane efekty, niezbędna jest inwestycja związana z remontem świetlicy oraz przebudową drogi dojazdowej i chodnika bezpośrednio prowadzących do świetlicy, a także budowa kilku miejsc parkingowych.

Obecny stan świetlicy uniemożliwia prowadzenie powyżej opisanych działań. Świetlica jest w złym stanie technicznym – wymaga remontu toalet i pom. kuchni, malowania ścian świetlicy, zakupu stolików i krzeseł, ocieplenia świetlicy styropianem wraz z wykonaniem elewacji. Dzięki temu będzie można prowadzić szkolenia i działania aktywizujące społecznie mieszkańców, w szczególności seniorów i dzieci. Ponadto bardzo ważnym problemem jest zły stan drogi i chodnika prowadzących bezpośrednio do świetlicy. To powoduje, że mieszkańcy boją się puszczać tam swoje dzieci, gdyż nie mają pewności, że dotrą na miejsce bezpiecznie. Droga stanowi także sporą uciążliwość dla seniorów. Ponadto brak jest miejsc parkingowych – to powoduje, że mieszkańcy, którzy muszą dotrzeć do świetlicy z bardziej odległych części gminy, rezygnują z przyjazdu, gdyż nie mają się gdzie zatrzymać. Prognozuje się, że z wyremontowanej świetlicy będzie korzystać 450 mieszkańców sołectwa.

Realizacja projektu infrastrukturalnego jest inwestycją niezbędną do wykonania planowanych działań społecznych. Jedynie przeprowadzenie projektów w formule zintegrowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych pozwoli osiągnąć planowane efekty i wyprowadzić obszar sołectwa Ostrowite ze stanu

kryzysowego oraz osiągnąć cel rewitalizacji w postaci rozwoju społecznego dzieci i młodzieży w rejonach o niskim poziomie kształcenia w szkołach podstawowych i gimnazjalnych.

Projekty wiodące	Projekt uzupełniający
Aktywizacja społeczno – zawodowa na obszarze Gminy Golub Dobrzyń, ze szczególnym uwzględnieniem sołectw Sokoligóra i Sokolowo  Aktywizacja społeczna osób starszych z terenu sołectwa Sokolowo  Organizacja działań integrujących i aktywizujących mieszkańców sołectwa Sokolowo	Remont pomieszczenia w Szkole Podstawowej w Sokolowie z przeznaczeniem na świetlicę wiejską
Uzasadnienie zintegrowania	
<p>W sołectwie Sokolowo w wyniku przeprowadzonej diagnozy zaobserwowano problemy społeczne w postaci starzejącego się społeczeństwa (stosunek ludności w wieku poprodukcyjnym względem ludności w wieku produkcyjnym w Sokolowie wynosi 25,32%, przy średniej dla Gminy wynoszącej 21,85%) i bezrobocia, szczególnie długotrwałego (udział bezrobotnych pozostających bez pracy pow. 24 miesięcy w ogóle bezrobotnych w Sokolowie wynosi 31,4%, przy średniej dla Gminy wynoszącej 21,85%). Analizując sfery pozaspoleczne, w sferze gospodarczej występuje problem niskiego poziomu przedsiębiorczości (wskaźnik liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych osób fizycznych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym wyniósł 10,06 przy średniej dla gminy 11,18). Poza tym na terenie sołectwa występuje przestrzeń zdegradowana w postaci obszaru popegeerowskiego.</p> <p>Aby przeciwdziałać negatywnym zjawiskom opisanym powyżej konieczna jest realizacja projektów społecznych, w efekcie wykonania których zmniejszeniu ulegnie skala zidentyfikowanych sytuacji problemowych. Dlatego też planowana jest realizacja działań skierowanych do seniorów (projekt „Aktywizacja społeczna osób starszych z terenu sołectwa Sokolowo”. Działania adresowane do tej grupy mieszkańców mają na celu ich aktywizację społeczną, przeciwdziałanie wykluczeniu, budzenie poczucia przydatności w społeczeństwie i ważności oraz wypełnienie czasu wolnego ciekawą ofertą tematyczną (wycieczki, spotkania z książką, warsztaty kulinarne, zajęcia sportowe itp.). Przeciwdziałanie bezrobociu, w tym długotrwałemu będzie następować poprzez przygotowanie oferty szkoleń dostosowanych do potrzeb lokalnego rynku pracy (projekt „Aktywizacja społeczno – zawodowa na obszarze Gminy Golub Dobrzyń, ze szczególnym uwzględnieniem sołectw Sokoligóra i Sokolowo”, tak aby wyjść naprzeciw potrzebom z jednej strony bezrobotnych z terenu sołectwa, a z drugiej strony lokalnych pracodawców. Szkolenia mające na celu zwiększenie aktywności zawodowej będą w swojej formule zawierały zagadnienia związane z zasadami zakładania i prowadzenia własnej działalności gospodarczej, co w założeniu ma zachęcić do pracy na własny rachunek i podnieść poziom przedsiębiorczości w sołectwie.</p> <p>W efekcie tak zaplanowanych działań miękkich mają zostać rozwiązane problemy związane ze starzejącym się społeczeństwem, wysokim poziomem bezrobocia oraz niskim poziomem przedsiębiorczości. Prognozuje się, że 17 seniorów (spośród 30 osób objętych wsparciem w ramach projektu) zwiększy swoją aktywność społeczną, a spośród przeszkolonych osób bezrobotnych, 4 znajdą zatrudnienie.</p> <p>Ważną kwestią przyczyniającą się do ograniczenia problemów społecznych jest organizacja działań integrujących i aktywizujących mieszkańców z obszaru rewitalizacji. Dlatego planuje się organizację takich wydarzeń jak: Dzień Dziecka, Choinka dla dzieci, Dzień Kobiet, Dzień Seniora. Dodatkowo planuje się cykliczne wykłady dla studentów Uniwersytetu Trzeciego Wieku i Uniwersytetu Dziecięcego, spotkania Koła Gospodyń Wiejskich, a także spotkania mieszkańców w czasie wolnym w ramach projektu „Organizacja działań integrujących i aktywizujących mieszkańców sołectwa Sokolowo”.</p>	

Projekt jest realizowany przy współfinansowaniu ze środków Unii Europejskiej, w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020

Jednakże aby móc realizować wszystkie powyższe działania, niezbędne jest zapewnienie odpowiedniego pomieszczenia, w którym mogłyby się odbywać opisane powyżej przedsięwzięcia. W Sokolowie nie ma świetlicy wiejskiej, jednakże na terenie popegeerowskim, uznanym za przestrzeń zdegradowaną zlokalizowana jest Szkoła Podstawowa, w której istnieje możliwość zagospodarowania kilku pomieszczeń na cele świetlicy wiejskiej. W ramach realizacji projektu nastąpi zmiana sposobu użytkowania części pomieszczeń budynku szkolnego na świetlicę wiejską wraz z remontem tych pomieszczeń (posadzki, ściany, sufity, instalacje, toalety, oświetlenie, drzwi, pomieszczenie kuchenne, meble). Prognozuje się, że z wyremontowanych pomieszczeń przeznaczonych na potrzeby świetlicy będzie korzystać 250 mieszkańców sołectwa.

Realizacja projektu infrastrukturalnego jest inwestycją niezbędną do wykonania planowanych działań społecznych. Jedynie przeprowadzenie projektów w formule zintegrowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych pozwoli osiągnąć planowane efekty i wyprowadzić obszar sołectwa Sokolowo ze stanu kryzysowego i osiągnąć cel rewitalizacji w postaci przekształcenia przestrzeni zdegradowanej na cele aktywizacji społecznej.

Źródło: Opracowanie na podstawie fiszek projektowych

## 9.2. Komplementarność przestrzenna i problemowa

Wszystkie projekty rewitalizacyjne będą realizowane na obszarze rewitalizacji, natomiast zasięg ich oddziaływania będzie dużo większy niż wyznaczony obszar rewitalizacji. Projekty realizowane na terenie sołectw Sokoligóra, Gajewo, Ostrowite i Sokolowo będą wpływać na wszystkich mieszkańców tych sołectw oraz sołectw sąsiednich. Dzięki tak dużemu promieniowaniu zaplanowanych projektów zapewnione zostanie, że program rewitalizacji będzie efektywnie oddziaływał na cały obszar dotknięty kryzysem.

Nie zidentyfikowano przedsięwzięć/projektów poza Obszarem Rewitalizacji, które pozytywnie oddziaływałyby na ten obszar w sferze zdiagnozowanych problemów.

Prowadzone działania nie spowodują przenoszenia problemów z obszarów rewitalizacji na inne obszary. Nie będą również prowadzić do niepożądanych efektów społecznych takich jak segregacja społeczna i wykluczenie.

Zaplanowane projekty rewitalizacyjne dopełniają się tematycznie, a program rewitalizacji będzie oddziaływał na obszar rewitalizacji w niezbędnych aspektach (tj. społecznym i przestrzenno-funkcyjnym). Tym samym prowadzona rewitalizacja ma charakter kompleksowy, a nie fragmentaryczny, a realizowane projekty doprowadzą wskazany obszar do pożądanego stanu, o którym mowa w rozdziale 9. *Cele rewitalizacji i kierunki działań*. Podczas podejmowania strategicznych decyzji przez samorząd lokalny na innych polach, pod uwagę brane będą zaplanowane działania rewitalizacyjne, aby zapewnić lepszą koordynację tematyczną i organizacyjną działań administracji. Należy wskazać, że program rewitalizacji wykazuje zgodność z dokumentami strategicznymi m. in. na poziomie lokalnym, tak więc już na poziomie programowania rewitalizacji została zapewniona komplementarność problemowa.

## 9.3. Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

Przedstawiony w rozdziale 12. *System zarządzania realizacją programu rewitalizacji* został zaprojektowany w taki sposób aby zapewnić efektywne współdziałanie różnych instytucji na jego rzecz (samorządu gminnego i jego jednostek organizacyjnych oraz pomocniczych, organizacji pozarządowych, sektora przedsiębiorców i mieszkańców) oraz wzajemne uzupełnianie się i spójność procedur. System zarządzania

programem rewitalizacji został osadzony w systemie działania i zarządzania Gminy Golub-Dobrzyń w związku z czym zapewniona jest komplementarność proceduralna i instytucjonalna.

#### 9.4. Komplementarność źródeł finansowania

Projekty rewitalizacyjne zawarte w niniejszym programie będą finansowane w oparciu o uzupełniające się środki z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS), Funduszu Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz środków własnych gminy.

Na etapie tworzenia programu rewitalizacji ani osoby prywatne, ani przedsiębiorcy nie byli zainteresowani włączeniem się w proces rewitalizacji, dlatego w programie brak prywatnych źródeł finansowania i łączenia ich ze środkami publicznymi. Jednak ze względu na długi okres realizacji programu (do 2023 r.) nie wyklucza się nawiązania takiej współpracy w przyszłości i realizacji projektów finansowanych ze środków publicznych i prywatnych.

#### 9.5 Komplementarność międzyokresowa

Komplementarność międzyokresowa w zakresie działań rewitalizacyjnych nie zachodzi ze względu na typ gminy – Gmina Golub-Dobrzyń jest gminą wiejską. W perspektywie finansowej 2007-2013 działania rewitalizacyjne w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego prowadzone były tylko dla gmin miejskich / miast powyżej 5 tys. mieszkańców.

W okresie programowania 2007 – 2013 na obszarze rewitalizacji Gmina nie prowadziła żadnych działań, które wpłynęłyby na rozwiązanie problemów, na podstawie których dokonano delimitacji OR.

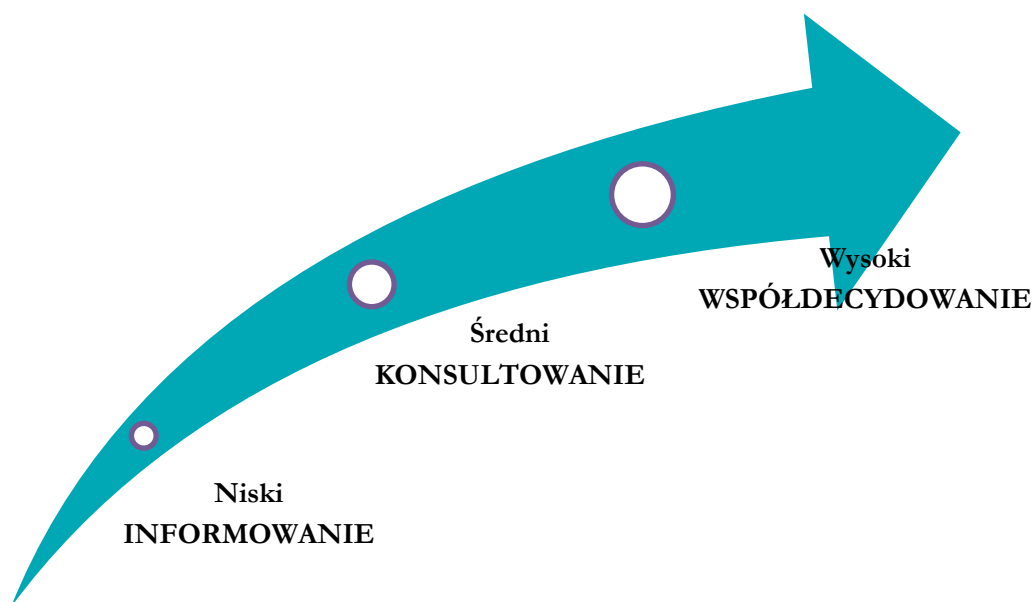
## Rozdział 10.

# Mechanizmy włączenia interesariuszy w proces rewitalizacji

### 10.1 Interesariusze rewitalizacji

**Partycypacja społeczna** jest nieodłącznym elementem procesu rewitalizacji i stanowi fundament działań na każdym etapie tego procesu (diagnozowanie, programowanie, wdrażanie, monitorowanie). Partycypacja powinna być ukierunkowana na możliwie dojrzałe formy uczestnictwa społeczności w podejmowaniu decyzji, które jej dotyczą.

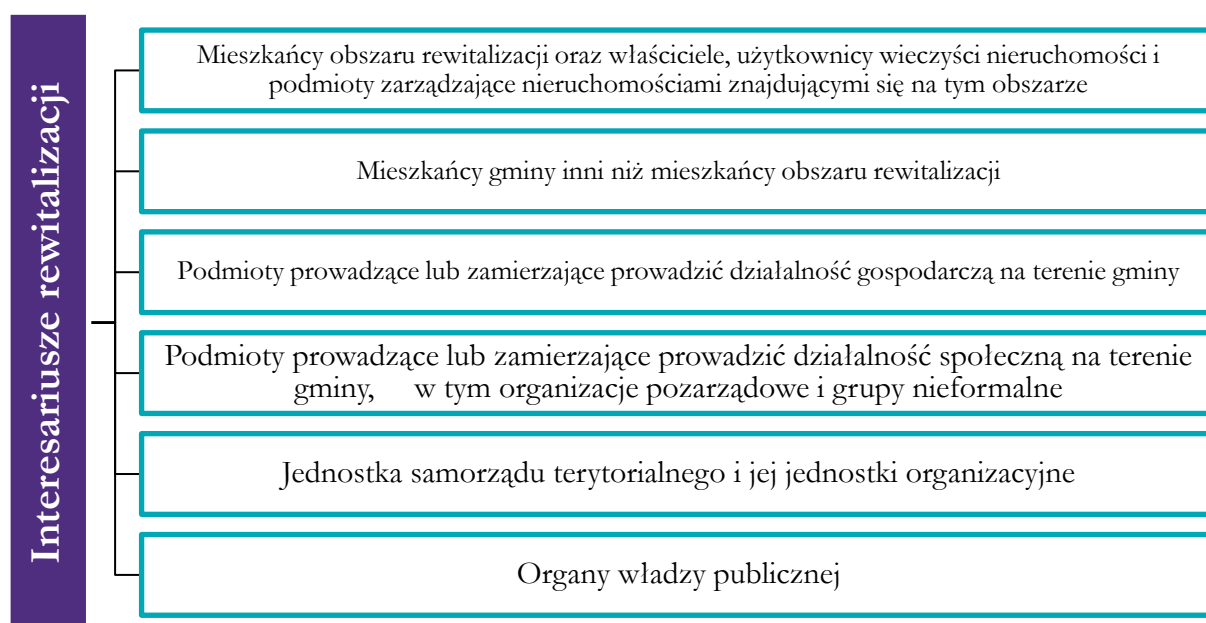
Schemat 11. Stopień zaangażowania interesariuszy



Źródło: Opracowanie własne

Celem rewitalizacji jest wyprowadzenie ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, poprzez prowadzone w sposób kompleksowy, zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, które są skoncentrowane terytorialnie i prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie programu rewitalizacji. Podmioty zaliczane do **interesariuszy rewitalizacji**, to nie tylko mieszkańcy danego obszaru, ale również szereg innych podmiotów i osób, które w jakiś sposób związane są z tym obszarem i na których rewitalizacja będzie miała wpływ.

Schemat 12. Interesariusze rewitalizacji



Źródło: Opracowanie własne

Aktywne uczestnictwo interesariuszy w procesie rewitalizacji zapewniają konsultacje społeczne. W ramach partycypacji społecznej nie ograniczono się jedynie do informowania czy konsultowania podejmowanych przez lokalne władze działań, ale dążą do stosowania bardziej zaawansowanych metod partycypacji, takich jak współdecydowanie i aktywne uczestnictwo w przygotowywaniu projektów zawartych w programie. **Partycypacja społeczna** obejmuje przygotowanie, prowadzenie i ocenę rewitalizacji w sposób zapewniający aktywny udział interesariuszy, poprzez udział w różnych formach konsultacji społecznych **na etapie diagnozowania i programowania oraz wdrażania i monitorowania**.

## 10.2 Partycypacja społeczna na etapie tworzenia Lokalnego Programu Rewitalizacji

Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Golub-Dobrzyń został wypracowywany we współpracy samorządu lokalnego z mieszkańcami, organizacjami pozarządowymi, lokalnymi liderami, grupami nieformalnym, przedsiębiorcami w oparciu diagnozę problemów: społecznych, gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych i środowiskowych. Wskazane grupy współdecydowały o kształcie programu rewitalizacji aktywnie uczestnicząc w wypracowywaniu projektów rewitalizacyjnych.



W trakcie prac nad przygotowaniem projektu programu rewitalizacji przeprowadzono badanie ankietowe dotyczące obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Celem badania było poznanie opinii mieszkańców na temat aktualnych problemów, czynników i zjawisk kryzysowych występujących na obszarach zdegradowanych gminy oraz potrzeb i oczekiwanych działań w zakresie rewitalizacji, mających na celu ich ożywienie społeczno-gospodarcze. Ankietę przeprowadzono także podczas spotkania konsultacyjnego. Wzór ankiety i wyniki badania przedstawiają załączniki nr 3 i 4.

Konsultacje społeczne były nieodłącznym elementem procesu wyznaczania obszaru rewitalizacji oraz przygotowania programu rewitalizacji.

### 10.3. Konsultacje społeczne w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Konsultacje społeczne w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w gminie Golub-Dobrzyń, trwały od 21 czerwca 2016 r. do 30 czerwca 2016 r. W tym czasie odbyły się spotkania z mieszkańcami, zbierane były uwagi do konsultowanych materiałów oraz ankiety.

**Tabela 33. Formy konsultacji społecznych wykorzystane na etapie diagnozowania**

Formy konsultacji społecznych	Opis przebiegu konsultacji
<p>Zbieranie uwag w postaci papierowej lub elektronicznej</p> 	<p>Konsultacje społeczne diagnozy obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji (w terminie od 21 do 30 czerwca 2016 r.), podczas których interesariusze mieli możliwość wnoszenia uwag do diagnozy za pomocą formularza konsultacji społecznych (wzór formularza przedstawia załącznik nr 1).</p> <p>Formularz uwag był dostępny na stronie <a href="http://www.uggolub-dobrzyn.pl">www.uggolub-dobrzyn.pl</a> oraz w siedzibie Urzędu Gminy. Wypełniony formularz konsultacji można było przekazać e-mailem, przesłać pocztą tradycyjną na adres Urzędu Gminy lub dostarczyć bezpośrednio do Urzędu.</p>
<p>Spotkania</p> 	<p>Spotkania z mieszkańcami obszarów rewitalizacji, które odbyły się 21 czerwca 2016 r. w sołectwach: Sokoligóra, Ostrowite, Gajewo i Sokolowo. W celu ułatwienia zrozumienia prezentowanych treści i odniesienie się do nich, na spotkaniach wykorzystano wizualizację w postaci prezentacji graficznej. Przebieg spotkań wyglądał następująco:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Powitanie uczestników spotkania,</li> <li>• Etapy prac nad Lokalnym Programem Rewitalizacji,</li> <li>• Podstawowe pojęcia związane z rewitalizacją,</li> <li>• Zasięg obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na mapie,</li> <li>• Diagnoza obszaru rewitalizacji:             <ol style="list-style-type: none"> <li>a) kryzysowe zjawiska w sferze społecznej,</li> <li>b) kryzysowe zjawiska w pozostałych sferach,</li> <li>c) potencjały obszaru,</li> <li>d) problemy obszaru,</li> </ol> </li> <li>• Dyskusja na temat plusów i minusów danego obszaru, wizji jego rozwoju, celów rozwojowych i przedsięwzięć,</li> <li>• Przypomnienie o toczących się konsultacjach</li> <li>• Ankieta (opis znajduje się w dalszej części tabeli)</li> </ul>
<p>Debaty</p>	<p>Debaty były jednym z elementów spotkań z mieszkańcami obszarów rewitalizacji. Uczestnicy debaty starali się odpowiedzieć na następujące pytania:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Jakie są plusy i minusy zamieszkiwania w danej miejscowości – dobre i złe strony tego obszaru?</li> <li>• Jak dany obszar powinien wyglądać w przyszłości?</li> <li>• Jakie cele rozwojowe należy postawić?</li> </ul>



	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Jakie przedsięwzięcia należy podjąć w ramach rewitalizacji aby osiągnąć cele i zrealizować wizję?</li> </ul>
<p>Ankiety</p>	<p>W terminie od 9 do 30 czerwca 2016 r. przeprowadzono ankietę dotyczącą obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Celem badania było poznanie opinii mieszkańców na temat aktualnych problemów, czynników i zjawisk kryzysowych występujących na obszarach zdegradowanych gminy oraz potrzeb i oczekiwanych działań w zakresie rewitalizacji, mających na celu ich ożywienie społeczno-gospodarcze. Ankietę przeprowadzono także podczas spotkań z mieszkańcami obszarów rewitalizacji.</p> <p>Ankieta była dostępna na stronie <a href="http://www.uggolub-dobrzyn.pl">www.uggolub-dobrzyn.pl</a> oraz w siedzibie Urzędu Gminy. Wypełnioną ankietę można było przekazać e-mailem, przesłać pocztą tradycyjną na adres Urzędu Gminy lub dostarczyć bezpośrednio do Urzędu.</p> <p>Łącznie przeprowadzono 33 ankiety. Wzór ankiety stanowi załącznik nr 2. Wyniki przeprowadzonej ankiety przedstawia załącznik nr 3.</p>

Źródło: *Opracowanie własne*

## Zdjęcie 10. Informacje o konsultacjach społecznych (1)

The screenshot shows the website of Gmina Golub-Dobrzyń. At the top, there is a navigation menu with categories like 'URZĄD', 'INWESTYCJE I PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ', 'GOSPODARKA KOMUNALNA', 'HISTORIA, KULTURA I EDUKACJA', 'SPORT I TURYSTYKA', and 'DLA ROLNIKÓW'. Below the menu is a banner image of a building and a river. A search bar is visible on the right. The main content area features a news item titled 'ZAPRASZAMY DO KONSULTACJI' dated '09 Czerwiec 2016'. The text of the announcement reads: 'Szanowni Państwo, Zapraszamy do udziału w dyskusji i uczestnictwa w konsultacjach społecznych dotyczących wyznaczenia w naszej gminie obszaru zdegradowanego i obszaru do przeprowadzenia rewitalizacji.' It further explains that the goal is to improve living conditions in the degraded area and mentions that the survey will be available online from June 24, 2016. A list of consultation dates and locations is provided: Owieczkowo, Ostrowite, Gajewo, and Sokolowo, all on June 21, 2016, at various times. A link to the survey is also provided: <http://goo.gl/forms/2F9BkWKv0TN6EXsT2>.

Źródło: [www.uggolub-dobrzyn.pl](http://www.uggolub-dobrzyn.pl)

Projekt jest realizowany przy współfinansowaniu ze środków Unii Europejskiej, w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020

## Zdjęcie 11. Informacje o konsultacjach społecznych (2)

The screenshot shows the website of Gmina Golub-Dobrzyń. The main content area features a heading "ZAPRASZAMY DO UDZIAŁU W KONSULTACJACH" (We invite you to participate in consultations) dated "21 Czerwiec 2016". The text invites citizens to participate in consultations regarding the determination of degraded and revitalization areas. It specifies that consultations will be held from June 21 to 30, 2016, in the form of written or electronic responses. A list of contact methods is provided: directly to the office, via email (w.szymanska@uggolub-dobrzyń.pl), or by mail to the office at Plac Tysiąclecia 25. A sidebar on the left contains navigation links such as "Aktualności", "Rada Gminy", and "Władze Gminy".

Źródło: [www.uggolub-dobrzyń.pl](http://www.uggolub-dobrzyń.pl)

## Zdjęcie 12. Konsultacje społeczne – spotkania



Sokoligóra (Owieczkowo)



Ostrowite



Gajewo






Sokołowo

Źródło: Opracowanie własne

#### 10.4. Konsultacje społeczne dotyczące opracowania LPR

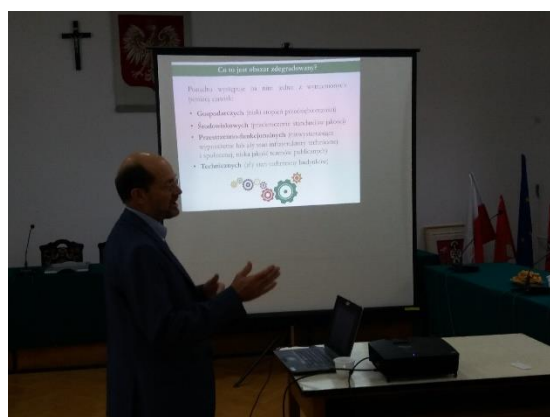
Konsultacje społeczne projektu Lokalnego Programu Rewitalizacji trwały **od 13 do 27 września 2017 r.** W tym czasie zbierane były uwagi (ustne, pisemne i elektroniczne) do projektu programu rewitalizacji.

**Tabela 34. Formy konsultacji społecznych wykorzystane w procesie przygotowania programu na etapie programowania**

Formy konsultacji społecznych	Opis przebiegu konsultacji
<p>Zbieranie uwag w postaci papierowej lub elektronicznej</p> 	<p>W terminie od 13 do 27 września 2017 r. trwały konsultacje społeczne, podczas których interesariusze mieli możliwość wnoszenia uwag do projektu programu rewitalizacji za pomocą formularza konsultacji społecznych (wzór formularza przedstawia załącznik nr 2).</p> <p>Formularz uwag był dostępny na stronie internetowej Gminy oraz w siedzibie Urzędu Gminy. Wypełniony formularz konsultacji można było przekazać e-mailem, przesłać pocztą tradycyjną na adres Urzędu Gminy lub dostarczyć osobiście do Urzędu.</p> <p>W trakcie trwania konsultacji społecznych nie wpłynęły żadne uwagi w postaci papierowej lub elektronicznej.</p>
<p>Spotkania</p> 	<p>Spotkanie z mieszkańcami obszaru rewitalizacji oraz pozostałymi mieszkańcami gminy odbyło się dnia 25 września 2017 r. w Golubiu - Dobrzyniu. W spotkaniu wzięło udział 13 osób. Uczestnikom spotkania przedstawiona została treść projektu programu rewitalizacji. W celu ułatwienia zrozumienia prezentowanych treści i odniesienia się do nich, na spotkaniu wykorzystana została wizualizacja w postaci prezentacji graficznej. Wszyscy zainteresowani mieli możliwość zgłaszania podczas spotkania swoich uwag do dokumentu. W trakcie spotkania nie zgłoszono uwag.</p>
<p>Uwagi ustne</p> 	<p>Inną formą prowadzonych konsultacji było zbieranie uwag ustnych. Wszyscy zainteresowani mieli możliwość osobistego lub telefonicznego kontaktu z wyznaczonym pracownikiem Urzędu Gminy, który miał obowiązek odpowiadania na uwagi i pytania w zakresie treści konsultowanych dokumentów. W trakcie trwania konsultacji społecznych nie wpłynęły żadne uwagi ustne.</p>

Źródło: Opracowanie własne

### Zdjęcie 13. Konsultacje społeczne – spotkania





Źródło: Opracowanie własne

## 10.5. Konsultacje społeczne na etapie zmian Lokalnego Programu Rewitalizacji

Konsultacje społeczne projektu Lokalnego Programu Rewitalizacji trwały **od 11 do 18 stycznia 2018 r.** W tym czasie zbierane były uwagi (ustne, pisemne i elektroniczne) do projektu programu rewitalizacji.

Tabela 35. Formy konsultacji społecznych wykorzystane w procesie przygotowania zmian do programu

Formy konsultacji społecznych	Opis przebiegu konsultacji
<p>Zbieranie uwag w postaci papierowej lub elektronicznej</p> 	<p>W terminie od 11 do 18 stycznia 2018 r. trwały konsultacje społeczne, podczas których interesariusze mieli możliwość wnoszenia uwag do projektu programu rewitalizacji za pomocą formularza konsultacji społecznych (wzór formularza przedstawia załącznik nr 3).</p> <p>Formularz uwag był dostępny na stronie internetowej Gminy oraz w siedzibie Urzędu Gminy. Wypełniony formularz konsultacji można było przekazać e-mailem, przesłać pocztą tradycyjną na adres Urzędu Gminy lub dostarczyć osobiście do Urzędu.</p> <p>W trakcie trwania konsultacji społecznych nie wpłynęły żadne uwagi w postaci papierowej lub elektronicznej.</p>

<p>Uwagi ustne</p> 	<p>Inną formą prowadzonych konsultacji było zbieranie uwag ustnych. Wszyscy zainteresowani mieli możliwość osobistego lub telefonicznego kontaktu z wyznaczonym pracownikiem Urzędu Gminy, który miał obowiązek odpowiadania na uwagi i pytania w zakresie treści konsultowanych dokumentów.</p> <p>W trakcie trwania konsultacji społecznych nie wpłynęły żadne uwagi ustne.</p>
--	---

Źródło: Opracowanie własne

## 10.6. Konsultacje społeczne na etapie aktualizacji Lokalnego programu Rewitalizacji

W połowie czerwca 2019 r. Gmina Golub-Dobrzyń przystąpiła do aktualizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Golub-Dobrzyń na lata 2017 - 2023.

Konsultacje społeczne projektu aktualizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji trwały od 26.07.2019 r. do 02.08.2019 r. W tym czasie zbierane były uwagi (ustne, pisemne i elektroniczne) do projektu programu rewitalizacji:

- Zbieranie uwag w postaci papierowej lub elektronicznej - W terminie od 26.07.2019 r. do 02.08.2019 r. trwały konsultacje społeczne, podczas których interesariusze mieli możliwość wnoszenia uwag do projektu aktualizacji programu rewitalizacji za pomocą formularza konsultacji społecznych. Formularz uwag był dostępny na stronie internetowej Gminy oraz w siedzibie Urzędu Gminy. Wypełniony formularz konsultacji można było przekazać e-mailem, przesłać pocztą tradycyjną na adres Urzędu Gminy lub dostarczyć osobiście do Urzędu. Podczas trwania konsultacji społecznych nie wpłynęły żadne uwagi w postaci papierowej lub elektronicznej.
- Uwagi ustne - Inną formą prowadzonych konsultacji było zbieranie uwag ustnych. Wszyscy zainteresowani mieli możliwość osobistego lub telefonicznego kontaktu z wyznaczonym pracownikiem Urzędu Gminy, który miał obowiązek odpowiadania na uwagi i pytania w zakresie treści konsultowanych dokumentów. Podczas trwania konsultacji społecznych nie wpłynęły żadne uwagi ustne.

## 10.7. Konsultacje społeczne na etapie drugiej aktualizacji Lokalnego programu Rewitalizacji

W połowie grudnia 2019 r. Gmina Golub-Dobrzyń przystąpiła do aktualizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Golub-Dobrzyń na lata 2017 - 2023.

Konsultacje społeczne projektu aktualizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji trwały od 13 do 20 lutego 2020 r. W tym czasie zbierane były uwagi (ustne, pisemne i elektroniczne) do projektu programu rewitalizacji:

- Zbieranie uwag w postaci papierowej lub elektronicznej - W terminie od 13 do 20 lutego 2020 r. trwały konsultacje społeczne, podczas których interesariusze mieli możliwość wnoszenia uwag do projektu aktualizacji programu rewitalizacji za pomocą formularza konsultacji społecznych. Formularz uwag był dostępny na stronie internetowej Gminy oraz w siedzibie Urzędu Gminy. Wypełniony formularz konsultacji można było przekazać e-mailem, przesłać pocztą tradycyjną na

adres Urzędu Gminy lub dostarczyć osobiście do Urzędu. Podczas trwania konsultacji społecznych nie wpłynęły żadne uwagi w postaci papierowej lub elektronicznej.

- Uwagi ustne - Inną formą prowadzonych konsultacji było zbieranie uwag ustnych. Wszyscy zainteresowani mieli możliwość osobistego lub telefonicznego kontaktu z wyznaczonym pracownikiem Urzędu Gminy, który miał obowiązek odpowiadania na uwagi i pytania w zakresie treści konsultowanych dokumentów. Podczas trwania konsultacji społecznych nie wpłynęły żadne uwagi ustne.

### **10.8. Partycypacja społeczna na etapie wdrażania i monitorowania**

Po podjęciu przez Radę Gminy uchwały w sprawie uchwalenia Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Golub-Dobrzyń i pozytywnej ocenie programu przez Instytucję Zarządzającą Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014–2020, rozpocznie się etap wdrażania programu i monitorowanie postępów. Etap ten potrwa do roku 2023 lub wcześniejszego zrealizowania programu.

Dla zapewnienia prawidłowego przebiegu wdrażania programu Wójt spośród pracowników Urzędu Gminy z odpowiednim doświadczeniem powoła Koordynatora procesu rewitalizacji. Na etapie wdrażania i monitorowania LPR Koordynator będzie realizował zadania związane z prawidłową realizacją programu. Należy podkreślić, że na etapie wdrażania poszczególnych projektów nadrzędnym celem będzie zaangażowanie jak największego grona mieszkańców, lokalnych liderów i organizacji w ich realizację. W przypadku projektów inwestycyjnych mieszkańcy będą wspólnie decydować o sposobie zagospodarowania danego terenu objętego rewitalizacją.

Aby zapewnić i utrzymać zainteresowanie społeczeństwa rewitalizacją oraz zagwarantować wszystkim interesariuszom wiedzę i możliwość uczestniczenia w procesie rewitalizacji, przez cały okres wdrażania prowadzone będą działania związane z promocją i informowaniem o realizacji poszczególnych projektów rewitalizacyjnych zawartych w programie i stanie wdrażania programu. Zapewnienie informacji o rewitalizacji w najszerszym możliwym zakresie. Informacja nie ogranicza się tylko do zamieszczania komunikatów na stronie internetowej, ale obejmuje również dyskusje, debaty, spotkania, kontakty telefoniczne i osobiste.

Informowanie i konsultowanie będzie prowadzone poprzez:

- Stronę internetową Gminy Golub-Dobrzyń,
- Biuletyn Informacji Publicznej,
- Lokalną prasę,
- Zebrania Wiejskie,
- Promocję działań rewitalizacyjnych podczas lokalnych imprez,
- Wykorzystanie przedstawicieli lokalnych społeczności i liderów,
- Promowanie uczestnictwa – zachęcanie do aktywnego włączania się w proces rewitalizacji,
- Zbieranie od interesariuszy uwag nt prowadzonej rewitalizacji.

## Rozdział 11.

### Szacunkowe ramy finansowe w odniesieniu do głównych i uzupełniających projektów/ przedsięwzięć rewitalizacyjnych

**Tabela 36. Główne projekty/przedsięwzięcia rewitalizacyjne – harmonogram i szacunkowe ramy finansowe**

Obszar rewitalizacji (nr/nazwa) <sup>4</sup>	Termin realizacji projektu (rok)	Projekt (nr, nazwa)	Typ projektu <sup>5</sup>	Przedsięwzięcie (nr, nazwa)	Podmiot/y realizujący/e projekt	Szacowana wartość projektu (zł)	Poziom dofinansowania		Źródło finansowania				Działanie SZOOP RPO	Poddziałanie SZOOP RPO	Zintegrowanie
							%	zł	Środki publiczne			Śr. pryw			
									EFSE	EFRR	Inne				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Obszar nr 1 – Sokoligóra Obszar nr 4 – Sokołowo	IV kw. 2021 (listopad) – I kw. 2022	1. Aktywizacja społeczno – zawodowa na obszarze Gminy Golub – Dobrzyń, ze szczególnym uwzględnieniem sołectw Sokoligóra i Sokołowo	S	1.1.Aktywizacja osób bezrobotnych i korzystających ze świadczeń pomocy społecznej 1.2.Rozwój przedsiębiorczości lokalnej	Gmina Golub-Dobrzyń/ GOPS	142.105,26	95	135.000,00	135.000,00	-	7.105,26 (budżet JST)	-	11.1	-	-
Obszar nr 2 – Gajewo Obszar nr 3 – Ostrowite	IV kw. 2021 (listopad) – I kw. 2022	2. Aktywizacja społeczno – zawodowa na obszarze Gminy Golub – Dobrzyń, ze szczególnym uwzględnieniem sołectw Ostrowite i Gajewo	S	1.1.Aktywizacja osób bezrobotnych i korzystających ze świadczeń pomocy społecznej 1.2.Rozwój przedsiębiorczości lokalnej	Gmina Golub-Dobrzyń/ GOPS	142.105,26	95	135.000,00	135.000,00	-	7.105,26 (budżet JST)	-	11.1	-	-

<sup>4</sup> Obszar nr 1 – Sokoligóra, Obszar nr 2 – Gajewo, Obszar nr 3 – Ostrowite, Obszar nr 4 – Sokołowo

<sup>5</sup> S – społeczny, G-gospodarczy, Ś – środowiskowy, PF – przestrzenno-funkcyjny, T - techniczny

Projekt jest realizowany przy współfinansowaniu ze środków Unii Europejskiej, w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020



Obszar rewitalizacji (nr/nazwa) <sup>4</sup>	Termin realizacji projektu (rok)	Projekt (nr, nazwa)	Typ projektu <sup>5</sup>	Przedsięwzięcie (nr, nazwa)	Podmiot/y realizujący/e projekt	Szacowana wartość projektu (zł)	Poziom dofinansowania		Źródło finansowania				Działanie SZOOP RPO	Poddziałanie SZOOP RPO	Zintegrowanie
							%	zł	Środki publiczne			Śr. pryw			
									EFSE	EFRR	Inne				
Obszar nr 1 – Sokoligóra Obszar nr 3 - Ostrowite Obszar nr 4 - Sokolowo	I kw. 2019 – IV kw. 2020	3. Klub Integracji Społecznej „Aktywni razem”	S	1.1. Aktywizacja osób bezrobotnych i korzystających ze świadczeń pomocy społecznej 1.2. Rozwój przedsiębiorczości lokalnej	Gmina Golub-Dobrzyń/ GOPS	1 157 057,28	85	983 498,68	983 498,68	-	173 558,60 (budżet JST)	-	9.2.	9.2.1.	-
Obszar nr 2 – Gajewo	IV kw. 2021 (listopad) – I kw. 2022	4. Aktywizacja społeczna młodzieży z sołectwa Gajewo poprzez stworzenie Klubu Młodzieżowego	S	2.2. Podniesienie poziomu nauczania	Gmina Golub-Dobrzyń/ GOPS	52 631,58	95	50 000,00	50 000,00	-	2 631,58 (budżet JST)	-	11.1	-	-
Obszar nr 3 - Ostrowite	IV kw. 2020 – I kw. 2021	5. Aktywizacja społeczna osób starszych z terenu sołectwa Ostrowite	S	2.1. Stworzenie oferty dla seniorów	Gmina Golub-Dobrzyń/ GOPS	52 631,58	95	50 000,00	50 000,00	-	2 631,58 (budżet JST)	-	11.1	-	-
Obszar nr 4 - Sokolowo	IV kw. 2021 (listopad) – I kw. 2022	6. Aktywizacja społeczna osób starszych z terenu sołectwa Sokolowo	S	2.1. Stworzenie oferty dla seniorów	Gmina Golub-Dobrzyń/ GOPS	52 631,58	95	50 000,00	50 000,00	-	2 631,58 (budżet JST)	-	11.1	-	-

Projekt jest realizowany przy współfinansowaniu ze środków Unii Europejskiej, w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020

Obszar rewitalizacji (nr/nazwa) <sup>4</sup>	Termin realizacji projektu (rok)	Projekt (nr, nazwa)	Typ projektu <sup>5</sup>	Przedsięwzięcie (nr, nazwa)	Podmiot/y realizujący/e projekt	Szacowana wartość projektu (zł)	Poziom dofinansowania		Źródło finansowania				Działanie SZOOP RPO	Poddziałanie SZOOP RPO	Zintegrowanie
							%	zł	Środki publiczne			Śr. pryw			
									EFSE	EFRR	Inne				
Obszar nr 3 – Ostrowite	2020-2021	7. Interdyscyplinarne Warsztaty Edukacyjne „Ku przyszłości”	S	2.2. Podniesienie poziomu nauczania	Gmina Golub-Dobrzyń/SP Ostrowite	49 000,00	85	41 650,00	41 650,00	-	7 350 (BP i Budżet JST)	-	10.2	10.2.2	-
Obszar nr 1 – Sokoligóra	II kw. 2020 – IV kw. 2020	8. Organizacja działań integrujących i aktywizujących mieszkańców sołectwa Sokoligóra	S	2. Integracja lokalnej społeczności	Gmina Golub-Dobrzyń	5 000,00	-	-	-	-	5 000,00 (Budżet JST)	-	-	-	-
Obszar nr 2 – Gajewo	I – IV kw. 2022	9. Organizacja działań integrujących i aktywizujących mieszkańców sołectwa Gajewo	S	2. Integracja lokalnej społeczności	Gmina Golub-Dobrzyń	5 000,00	-	-	-	-	5 000,00 (Budżet JST)	-	-	-	-
Obszar nr 3 – Ostrowite	II kw. 2020 – IV kw. 2020	10. Organizacja działań integrujących i aktywizujących mieszkańców sołectwa Ostrowite	S	2. Integracja lokalnej społeczności	Gmina Golub-Dobrzyń	5 000,00	-	-	-	-	5 000,00 (Budżet JST)	-	-	-	-

Projekt jest realizowany przy współfinansowaniu ze środków Unii Europejskiej, w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020

Obszar rewitalizacji (nr/nazwa) <sup>4</sup>	Termin realizacji projektu (rok)	Projekt (nr, nazwa)	Typ projektu <sup>5</sup>	Przedsięwzięcie (nr, nazwa)	Podmiot/y realizujący/e projekt	Szacowana wartość projektu (zł)	Poziom dofinansowania		Źródło finansowania				Działanie SZOOP RPO	Poddziałanie SZOOP RPO	Zintegrowanie
							%	zł	Środki publiczne			Śr. pryw			
									EFSD	EFRR	Inne				
Obszar nr 4 - Sokołowo	I – IV kw. 2022	11. Organizacja działań integrujących i aktywizujących mieszkańców sołectwa Sokołowo	S	2. Integracja lokalnej społeczności	Gmina Golub-Dobrzyń	5 000,00	-	-	-	-	5 000,00 (Budżet JST)	-	-	-	-
Obszar nr 1 – Sokoligóra	2019	12. Remont świetlicy wiejskiej w Owieczkowie wraz z zagospodarowaniem terenu wokół oraz przebudowa drogi dojazdowej i chodnika bezpośrednio prowadzących do świetlicy	PF/T	3.1. Rozwój infrastruktury świetlic wiejskich 3.2. Rozwój infrastruktury drogowej	Gmina Golub-Dobrzyń	487 975,37	70,80	345 484,55	-	345 484,55	142 490,82 (Wkład własny JST)	-	7.1.	-	1,3,8

Projekt jest realizowany przy współfinansowaniu ze środków Unii Europejskiej, w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020

Obszar rewitalizacji (nr/nazwa) <sup>4</sup>	Termin realizacji projektu (rok)	Projekt (nr, nazwa)	Typ projektu <sup>5</sup>	Przedsięwzięcie (nr, nazwa)	Podmiot/y realizujący/e projekt	Szacowana wartość projektu (zł)	Poziom dofinansowania		Źródło finansowania				Działanie SZOOP RPO	Poddziałanie SZOOP RPO	Zintegrowanie
							%	zł	Środki publiczne			Śr. prywat			
									EFSE	EFRR	Inne				
Obszar nr 2 – Gajewo	II kw. (maj) 2021 – IV kw. (październik) 2021	13. Remont świetlicy wiejskiej w Gajewie wraz z zagospodarowaniem terenu wokół z przeznaczeniem na boisko wielofunkcyjne wraz z infrastrukturą towarzyszącą	PF/T	3.1. Rozwój infrastruktury świetlic wiejskich	Gmina Golub-Dobrzyń	410 000,00	85,37	350 000,00	-	350 000,00	60 000,00 (Wkład własny JST)	-	7.1.	-	2,4,9
Obszar nr 3 – Ostrowite	2019	14. Remont świetlicy wiejskiej w Ostrowitem wraz z przebudową drogi dojazdowej wraz z wejściem do świetlicy i parkingiem	PF/T	3.1. Rozwój infrastruktury świetlic wiejskich 3.2. Rozwój infrastruktury drogowej	Gmina Golub-Dobrzyń	277 850,15	65,06	180 768,11	-	180 768,11	97 082,04 (Wkład własny JST)	-	7.1.	-	2,3,5,7,10
Obszar nr 4 - Sokolowo	II kw. (maj) 2021 – IV kw. (październik) 2021	15. Remont pomieszczeń w Szkole Podstawowej w Sokolowie z przeznaczeniem na świetlicę wiejską	PF/T	3.1. Rozwój infrastruktury świetlic wiejskich	Gmina Golub-Dobrzyń	300 000,00	91,25	273 747,34	-	273 747,34	26 252,66 (Wkład własny JST)	-	7.1.	-	1,6,11

Projekt jest realizowany przy współfinansowaniu ze środków Unii Europejskiej, w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020

Obszar rewitalizacji (nr/nazwa) <sup>4</sup>	Termin realizacji projektu (rok)	Projekt (nr, nazwa)	Typ projektu <sup>5</sup>	Przedsięwzięcie (nr, nazwa)	Podmiot/y realizujący/e projekt	Szacowana wartość projektu (zł)	Poziom dofinansowania		Źródło finansowania				Działanie SZOOP RPO	Poddziałanie SZOOP RPO	Zintegrowanie
							%	zł	Środki publiczne			Śr. pryw			
									EFSD	EFRR	Inne				
Obszar nr 1 – Sokoligóra Obszar nr 2 – Gajewo Obszar nr 3 – Sokolowo	2017 - 2018	16. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Golub - Dobrzyń	T	3.3. Rozwój infrastruktury wodno - kanalizacyjnej	Gmina Golub-Dobrzyń	1 104 148,16	63,63	702 569,00	-	-	702 569,00 ((EFRR)) 401 579,16 (Wkład własny IST)	-	-	-	-
Obszar nr 4 - Sokolowo	2018	17. Przebudowa drogi wewnętrznej w m. Sokolowo gm. Golub-Dobrzyń	T	3.2. Rozwój infrastruktury drogowej	Gmina Golub-Dobrzyń	137 134,67	-	-	-	-	137 134,67 (wkład własny IST)	-	-	-	-

Źródło: Opracowanie na podstawie zgłoszonych fiszek projektowych

Projekt jest realizowany przy współfinansowaniu ze środków Unii Europejskiej, w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020

## Rozdział 12.

# System zarządzania realizacją programu rewitalizacji

Złożoność procesu rewitalizacyjnego wymaga właściwego zarządzania w celu uzyskania zamierzonych efektów rewitalizacji oraz odpowiadających im kierunków działań służących eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk. Wszelkie koszty związane z zarządzaniem programem będą pokrywane z budżetu gminy.

### 12.1. Podmioty uczestniczące w realizacji programu rewitalizacji i ich zadania

Jednym z kluczowych czynników sukcesu programu rewitalizacji jest sprawna koordynacja działań i sprawny przepływ informacji pomiędzy podmiotami zaangażowanymi w jego realizację. Istotą procesu rewitalizacji jest prowadzenie przez interesariuszy skoordynowanych działań na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki. Charakterystyka interesariuszy i mechanizmy partycypacyjne opisane zostały w rozdziale 10.

Głównymi podmiotami zaangażowanymi w proces przygotowania i wdrożenia programu są: Wójt Gminy, Rada Gminy i pozostali interesariusze rewitalizacji.

#### Schemat 13. Podmioty uczestniczące w realizacji programu rewitalizacji



Źródło: Opracowanie własne

**Tabela 37. Najważniejsze zadania podmiotów uczestniczących w procesie przygotowania i wdrażania programu rewitalizacji**

Podmiot	Zadania
Wójt Gminy Golub-Dobrzyń	<ul style="list-style-type: none"> <li>– Nadzorowanie całego procesu rewitalizacji,</li> <li>– Prowadzenie analiz służących wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, sporządzeniu lub zmianie programu, ocenie aktualności i stopnia jego realizacji,</li> <li>– Prowadzenie konsultacji społecznych,</li> <li>– Wystąpienie z wnioskiem do Rady Gminy o podjęcie uchwały w sprawie przystąpienia do opracowania Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Golub-Dobrzyń na lata 2017-2023.</li> </ul>
Rada Gminy	<ul style="list-style-type: none"> <li>– Podjęcie uchwały w sprawie przystąpienia do opracowania Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Golub-Dobrzyń na lata 2017-2023,</li> <li>– Zatwierdzenie i uchwalenie Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Golub-Dobrzyń na lata 2017-2023,</li> <li>– Wprowadzenie przedsięwzięć rewitalizacyjnych zawartych w Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Golub-Dobrzyń na lata 2017-2023, służących realizacji zadań własnych gminy, do załącznika do uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej gminy,</li> <li>– Uchwalanie zmian Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Golub-Dobrzyń na lata 2017-2023,</li> <li>– Podjęcie uchwały o uchyleniu Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Golub-Dobrzyń na lata 2017-2023 w całości lub w części w przypadku stwierdzenia osiągnięcia celów rewitalizacji w nim zawartych.</li> </ul>
Pozostali interesariusze rewitalizacji	<ul style="list-style-type: none"> <li>– Aktywny udział w pracach związanych z wdrażaniem programu rewitalizacji i jego realizacją, m. in. poprzez udział w spotkaniach dotyczących rewitalizacji, opiniowanie sposobu wdrażania programu i realizacji poszczególnych zadań.</li> <li>– Wskazywanie potrzeb rewitalizacyjnych danego obszaru.</li> </ul>

Źródło: *Opracowanie własne*

## 12.2. Sposób koordynacji działań podmiotów uczestniczących w programie rewitalizacji

Rolę koordynatora realizacji programu rewitalizacji pełnić będzie wyznaczony przez Wójta pracownik Urzędu Gminy. Pracownik ten będzie odpowiedzialny za wsparcie wszystkich interesariuszy rewitalizacji w realizacji ich zadań. Wybór osoby z odpowiednim doświadczeniem zawodowym na stanowisko koordynatora procesu rewitalizacji zagwarantuje prawidłowe i sprawne zarządzanie programem rewitalizacji. Da to gwarancję, że podmiot koordynujący działania interesariuszy uczestniczących w realizacji programu rewitalizacji posiadać będzie odpowiednie do tego kompetencje. Zapewniony będzie szybki przepływ informacji oraz jasno określona ścieżka podejmowania decyzji, bezpośredni dostęp do informacji

na temat innych działań rozwojowych realizowanych w Gminie (zapewnienie komplementarności przestrzennej), odpowiednie zaplecze instytucjonalne. Ścieżka podejmowania decyzji opierać się będzie o dyskusje i wypracowanie wspólnego stanowiska.

**Tabela 38. Najważniejsze zadania podmiotu koordynującego działania w programie rewitalizacji**

Podmiot	Zadania
Koordynator procesu rewitalizacji (wyznaczony przez Wójta pracownik Urzędu Gminy)	<ul style="list-style-type: none"> <li>– Współpraca ze wszystkimi interesariuszami rewitalizacji,</li> <li>– Koordynowanie działań projektowych wymagających jednoczesnego zaangażowania jednostek i spółek gminy oraz strony społecznej,</li> <li>– Składanie wniosków i pozyskiwanie środków zewnętrznych na realizację projektów,</li> <li>– Ocena projektów zgłoszonych do realizacji na obszarze objętym rewitalizacją pod kątem osiągnięcia celów programu,</li> <li>– Przygotowywanie projektów aktualizacji programu, w tym w szczególności wykazu projektów,</li> <li>– Promocja programu,</li> <li>– Organizacja i wdrażanie systemu monitorowania programu,</li> <li>– Dokonywanie okresowych przeglądów realizacji zadań,</li> <li>– Sporządzanie raportów okresowych oraz raportu końcowego z realizacji programu,</li> <li>– Współpraca z innymi referatami Urzędu Gminy w zakresie realizacji programu.</li> </ul>

Źródło: Opracowanie własne

Wdrażanie Lokalnego Programu Rewitalizacji wymaga zaangażowania lokalnych partnerów z sektora: publicznego, społecznego i gospodarczego. Realizacja niniejszego programu wiąże się z udziałem koordynatora także w procesie monitoringu i oceny programu (przede wszystkim zapewnienie zgodności z harmonogramem realizacji programu rewitalizacji).

Głównym zadaniem wszystkich podmiotów zaangażowanych w proces rewitalizacji jest ukierunkowanie, kontrolowanie i ocena z punktu widzenia zapewnienia pełnej spójności z dokumentami strategicznymi. Jest to wyjątkowo istotne z uwagi na znaczenie realizacji programu dla sprawnej implementacji pozostałych instrumentów rozwoju gminy, a także np. dla możliwości pozyskiwania środków z funduszy strukturalnych.

System wdrażania programu rewitalizacji został przedstawiony na poniższym schemacie.



Schemat 14. System wdrażania programu rewitalizacji



Źródło: Opracowanie własne

### 12.3. System informacji i promocji

Partycypacja społeczności lokalnej (szczegółowo opisana w rozdziale 10) na każdym etapie powstawania i realizacji programu rewitalizacji odgrywa niezmiernie istotną rolę, dostarczając najbardziej rzetelnych informacji na temat problemów, potrzeb oraz potencjałów danego obszaru, które nie są możliwe do uzyskania na podstawie jedynie analizy danych statystycznych. Zaangażowanie na każdym etapie interesariuszy zainteresowanych udziałem w programie (m.in. organizacji pożytku publicznego, stowarzyszeń, przedsiębiorców, mieszkańców Gminy Golub-Dobrzyń) umożliwi im aktywny udział w planowaniu i wdrażaniu zmian społecznych, gospodarczych i infrastrukturalnych zgodnie z ich potrzebami i interesami. Dlatego też niezbędne jest umożliwienie wymiany informacji i dyskusji o kształcie, jaki powinna przybrać rewitalizacja za pomocą różnorodnych instrumentów promocyjnych i informacyjnych.

Działania informacyjne i promocyjne są nierozdzielnie związane z mechanizmami włączenia interesariuszy w proces rewitalizacji. Aby udział lokalnej społeczności w tworzeniu i wdrażaniu programu przyniósł spodziewane efekty, konieczne jest prowadzenie szeregu działań, skupiających się przede wszystkim na:

- Organizacji zebrań z mieszkańcami zwłaszcza obszarów rewitalizowanych oraz partnerami społecznymi i gospodarczymi, które stanowią forum wymiany informacji i pomysłów na działania rewitalizacyjne,
- Publikowaniu ogłoszeń o wszelkich sprawach związanych z rewitalizacją
- Wykorzystaniu możliwości kontaktu elektronicznego,

Projekt jest realizowany przy współfinansowaniu ze środków Unii Europejskiej,  
w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020

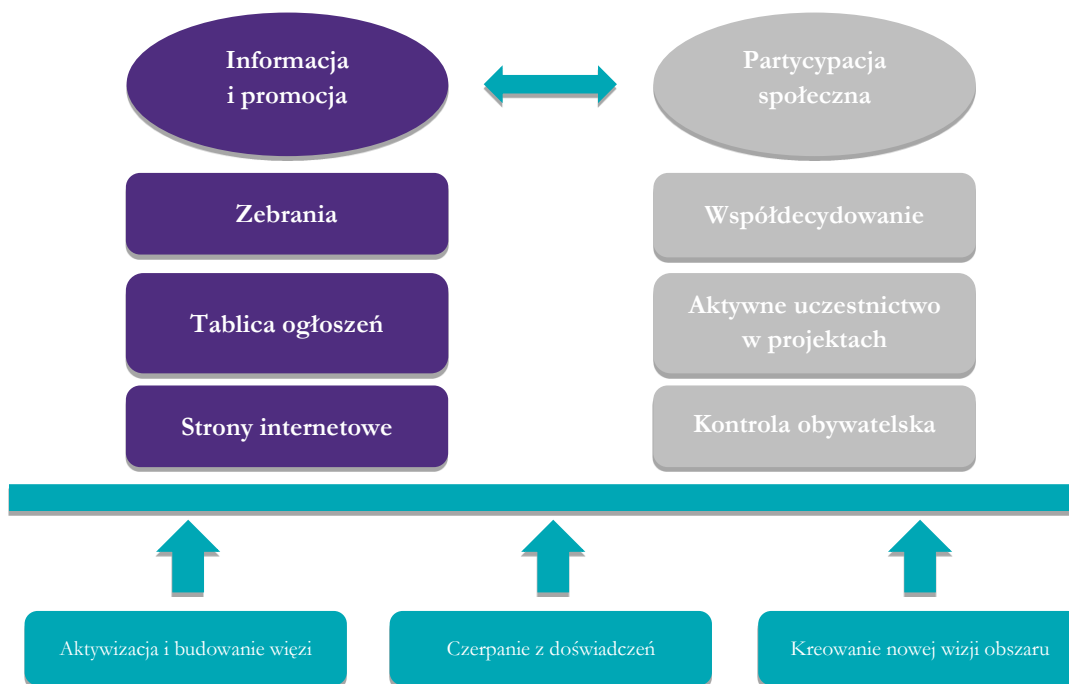
- Wykorzystanie przedstawicieli lokalnych społeczności i liderów.

Dzięki tak zorganizowanej informacji i promocji społeczność lokalna zyska możliwość aktywnego udziału w tworzeniu wizji obszaru zdegradowanego po rewitalizacji, współdecydowania o kształcie zmian oraz kontroli społecznej nad procesem realizacji programu. Stosowane instrumenty informacji i promocji programu rewitalizacji w powiązaniu z zaawansowanymi metodami partycypacji, takimi jak współdecydowanie, aktywne uczestnictwo w projektach czy kontrola obywatelska przyczynią się do wylonienia na obszarach rewitalizacji lokalnych liderów.

Wszelkie formy partycypacji społecznej, w połączeniu z formami informacji i promocji, mają na celu pobudzenie i aktywizację społeczności na rzecz rozwoju lokalnego z wykorzystaniem posiadanej wiedzy i doświadczenia wszystkich interesariuszy, tak aby wszelkie podejmowane działania prowadziły do urzeczywistnienia wizji obszaru po rewitalizacji.

Poniższy schemat przedstawia instrumenty systemu informacji i promocji w powiązaniu z mechanizmami włączenia mieszkańców i partnerów w proces rewitalizacji.

**Schemat 15. System informacji i promocji a partycypacja społeczna**

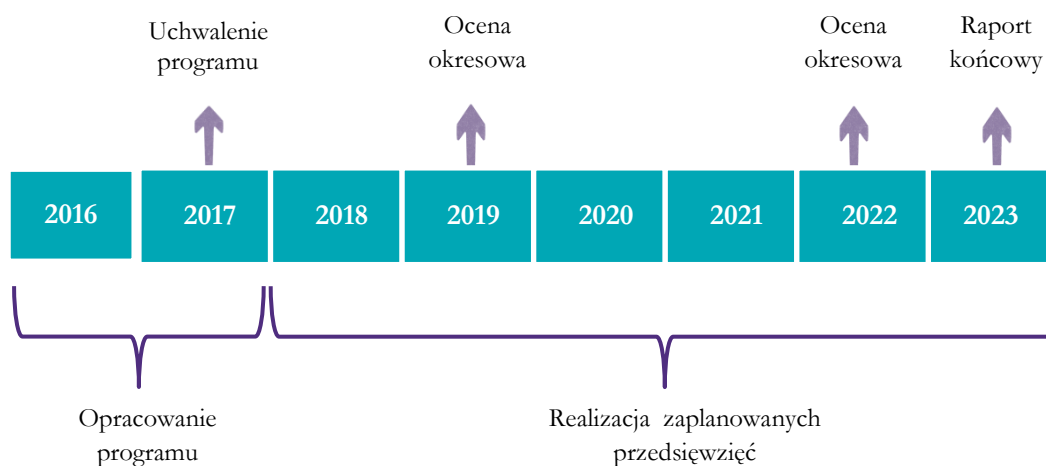


Źródło: Opracowanie własne

#### 12.4. Ramowy harmonogram realizacji programu

Ramowy harmonogram realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Golub-Dobrzyń na lata 2017-2023 obejmuje okres od 2017 r. kiedy uchwalono program do końca 2023 r., czyli do planowanego zakończenia realizacji projektów wynikających z programu.

Schemat 16. Ramowy harmonogram realizacji programu



Źródło: Opracowanie własne

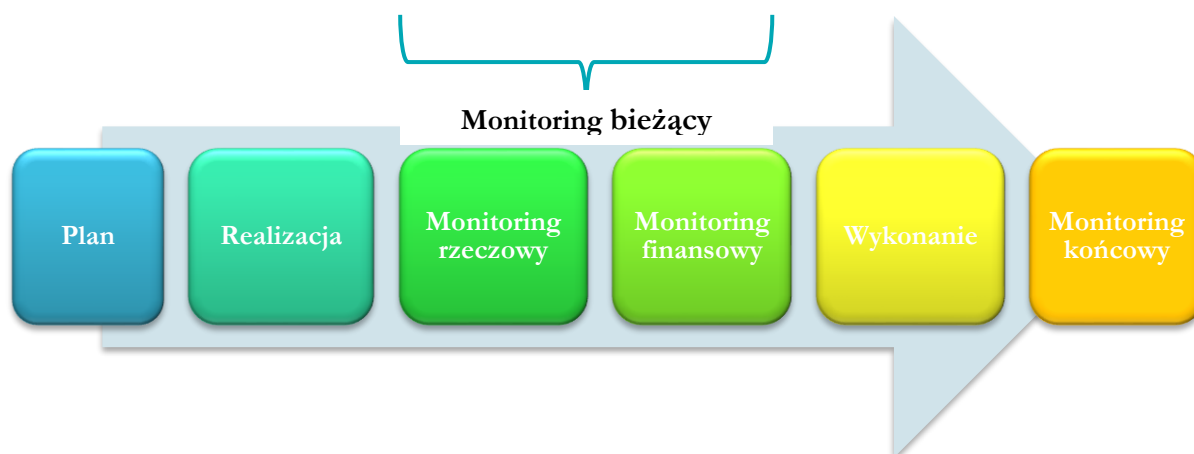
Szczegółowe informacje na temat realizacji programu wynikają z rozdziału 11. Szacunkowe ramy finansowe w odniesieniu do głównych i uzupełniających projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

## Rozdział 13.

# System monitoringu, oceny skuteczności działań i system wprowadzania zmian

Monitorowanie postępów realizacji oparte będzie na stałym pozyskiwaniu i analizowaniu danych dotyczących realizacji poszczególnych projektów. Bieżąca i systematyczna analiza danych ilościowych i jakościowych osiąganych w trakcie realizacji projektu i porównanie ich z zaplanowanymi w programie, pozwoli na wykrycie rozbieżności oraz umożliwi odpowiednio wczesną korektę możliwych do przewidzenia komplikacji. Zastosowane będą trzy formy monitoringu: monitorowanie postępu prac, monitorowanie środków finansowych projektu i monitorowanie osiągania założonych celów rewitalizacji. Podmiotem odpowiedzialnym za prowadzenie monitoringu i ocenę skuteczności działań oraz wprowadzaniem modyfikacji w reakcji na zmiany będzie Koordynator procesu rewitalizacji.

Schemat 17. Formy monitoringu



Źródło: Opracowanie własne

**Monitoring rzeczowy** obejmuje proces realizacji i polegać będzie przede wszystkim na bieżącej kontroli zakresu merytorycznego prowadzonych działań oraz harmonogramu wdrażania projektu na podstawie pomiarów osiągania założonych rezultatów oraz wskaźników realizacji i ich analizy, a także weryfikacji przedmiotowej zgodności z założeniami programu rewitalizacji.

**Monitoring finansowy** obejmuje zarządzanie środkami przyznanymi na realizację programu i jest podstawą oceny sprawności ich wydatkowania. Polegać będzie na bieżącej kontroli finansowych aspektów inwestycji: przepływów gotówkowych i poziomu wykorzystania funduszy w poszczególnych kategoriach budżetowych, weryfikacji kwalifikowalności kosztów oraz gromadzeniu informacji o źródłach finansowania programu i stopniu wykorzystania dotacji. Istotnym elementem będzie również kontrola wykonania

wzajemnych rozliczeń i zobowiązań z podwykonawcami, ewentualnymi partnerami, uczestnikami projektu i pracownikami oraz weryfikacja finansowej zgodności z założeniami programu.

Monitoring osiągania celów rewitalizacji będzie polegał na monitorowaniu czy założone cele rewitalizacji są osiągnięte tzn. czy problemy będące podstawą wyznaczenia obszaru rewitalizacji ulegają zmniejszeniu lub rozwiązaniu. W tym celu zgodnie z „Zasadami programowania..” raz na 2 lata Gmina będzie przekazywała do IZ RPO sprawozdanie zawierające informacje o zmianie stanu kryzysowego, na podstawie którego wskazano obszar rewitalizacji (w tym informacje o wskaźnikach będących podstawą wyznaczenia obszaru zdegradowanego). Sprawozdanie będzie określać zarówno bazowe, jak i aktualne wartości wskaźników/kryteriów wyznaczających obszar rewitalizacji. Dane do przygotowywania sprawozdania będą pozyskiwane z odpowiednich referatów Urzędu Gminy i jednostek organizacyjnych Gminy, a także z Powiatowego Urzędu Pracy w Golubiu-Dobrzyniu oraz Komendy Powiatowej Policji w Golubiu-Dobrzyniu i Głównego Urzędu Statystycznego. Przygotowywane będą również dla IZ RPO sprawozdania kwartalne dotyczące osiąganych wskaźników produktu i rezultatu z SZOOP RPO WK-P w odniesieniu do realizowanych projektów. Dane do przygotowywania tych sprawozdań będą pozyskiwane z dokumentacji dotyczącej danego projektu. Podmiotem odpowiedzialnym za monitorowanie osiągania celów będzie Koordynator procesu rewitalizacji. Zadaniem Koordynatora będzie zdawanie Wójtowi Gminy corocznych raportów z realizacji programu rewitalizacji. Będą one składane na koniec pierwszego kwartału następującego po danym roku kalendarzowym, za który jest sporządzany raport. Taki raport będzie zawierał informacje o zadaniach zaplanowanych na dany rok, które udało się zrealizować, o trudnościach i problemach jakie wystąpiły podczas wdrażania programu wraz z propozycją ich uniknięcia w przyszłości, plan działań na kolejny rok, aktualne wartości wskaźników celu rewitalizacji oraz fakultatywnie propozycje zmian programu. Dane do przygotowywania raportu będą pozyskiwane z odpowiednich referatów Urzędu Gminy i jednostek organizacyjnych Gminy, a także z Powiatowego Urzędu Pracy w Golubiu-Dobrzyniu oraz Komendy Powiatowej Policji w Golubiu-Dobrzyniu, danych z jednostek OSP z terenu Gminy i Głównego Urzędu Statystycznego. W sytuacji gdy z 2 kolejnych raportów będzie wynikało, że sytuacja na obszarze rewitalizacji nie ulega poprawie (nie poprawiają się wartości badanych wskaźników), podjęte zostaną odpowiednie działania celem wprowadzenia stosownych zmian w programie rewitalizacji. Propozycję zmian w programie rewitalizacji przygotowuje Koordynator procesu rewitalizacji. Następnie zostaną przeprowadzone konsultacje społeczne zmian programu ze wszystkimi grupami interesariuszy. Zmieniony program w wersji po konsultacjach zostanie przedłożony Radzie Gminy Golub-Dobrzyń celem uchwalenia.

## Rozdział 14.

### Wykaz niezbędnych zmian, ocen i opinii

#### 14.1. Opinia Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska

Zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko projekt Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Golub-Dobrzyń na lata 2017-2023 został przedłożony Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Bydgoszczy celem uzgodnienia konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu dokumentu. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska pismem z dnia 28 września 2017 r. nr WOO.410.410.2017.SŻ uzgodnił odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla niniejszego dokumentu.

#### 14.2. Opinia Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego

Zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko projekt Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Golub-Dobrzyń na lata 2017-2023 został przedłożony do Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Bydgoszczy celem uzgodnienia konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu dokumentu. Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny pismem z dnia 10.10.2017 r. nr NNZ.9022.1.496.2017 uzgodnił odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla niniejszego dokumentu.

## Załączniki

### Załącznik 1. Wzór formularza konsultacji społecznych (1)

#### FORMULARZ KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

dotyczących wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie

Gminy Golub-Dobrzyń

Gmina Golub-Dobrzyń, dnia .....2016 r.

#### CZĘŚĆ I - DANE UCZESTNIKA KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

Imię i nazwisko: .....

Nazwa organizacji: .....

Adres korespondencyjny: .....

Telefon/ e-mail: .....

#### CZĘŚĆ II - UWAGI DO DIAGNOZY:

LP.	CZĘŚĆ DOKUMENTU, KTÓREGO DOTYCZY UWAGA (ROZDZIAŁ, PARAGRAF, USTĘP, PUNKT)	TREŚĆ PROPONOWANEJ UWAGI	UZASADNIENIE

Wyrażam zgodę na gromadzenie, przetwarzanie i przekazywanie moich danych osobowych, zbieranych w celu przeprowadzenia konsultacji społecznych dotyczących projektu programu współpracy zgodnie z Ustawą z dnia 29 sierpnia 1997r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2015 r., poz. 2135).

.....

czytelny podpis

Projekt jest realizowany przy współfinansowaniu ze środków Unii Europejskiej,  
w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020

## Załącznik 2. Wzór formularza konsultacji społecznych (2)

### FORMULARZ KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

dotyczących opracowania Lokalnego Programu Rewitalizacji

Gminy Golub-Dobrzyń

Gmina Golub-Dobrzyń, dnia .....2017 r.

#### CZĘŚĆ I - DANE UCZESTNIKA KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

Imię i nazwisko: .....

Nazwa organizacji: .....

Adres korespondencyjny: .....

Telefon/ e-mail: .....

#### CZĘŚĆ II - UWAGI DO PROJEKTU PROGRAMU REWITALIZACJI:

LP.	CZĘŚĆ DOKUMENTU, KTÓREGO DOTYCZY UWAGA (ROZDZIAŁ, PARAGRAF, USTĘP, PUNKT)	TREŚĆ PROPONOWANEJ UWAGI	UZASADNIENIE

Wyrażam zgodę na gromadzenie, przetwarzanie i przekazywanie moich danych osobowych, zbieranych w celu przeprowadzenia konsultacji społecznych dotyczących projektu programu współpracy zgodnie z Ustawą z dnia 29 sierpnia 1997r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2015 r., poz. 2135).

.....  
czytelny podpis



### Załącznik 3. Wzór formularza konsultacji społecznych (2)

#### FORMULARZ KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

dotyczących zmian Lokalnego Programu Rewitalizacji

Gminy Golub-Dobrzyń

Gmina Golub-Dobrzyń, dnia .....2018 r.

#### CZĘŚĆ I - DANE UCZESTNIKA KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

Imię i nazwisko: .....

Nazwa organizacji: .....

Adres korespondencyjny: .....

Telefon/ e-mail: .....

#### CZĘŚĆ II - UWAGI DO PROJEKTU PROGRAMU REWITALIZACJI:

LP.	CZĘŚĆ DOKUMENTU, KTÓREGO DOTYCZY UWAGA (ROZDZIAŁ, PARAGRAF, USTĘP, PUNKT)	TREŚĆ PROPONOWANEJ UWAGI	UZASADNIENIE

Wyrażam zgodę na gromadzenie, przetwarzanie i przekazywanie moich danych osobowych, zbieranych w celu przeprowadzenia konsultacji społecznych dotyczących projektu programu współpracy zgodnie z Ustawą z dnia 29 sierpnia 1997r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2015 r., poz. 2135).

.....  
czytelny podpis

**Załącznik 4. Wzór ankiety**
**Ankieta dotycząca obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji**
**Gminy Golub-Dobrzyń**
**Szanowni Państwo!**

Prosimy o udzielenie odpowiedzi na pytania z poniższej ankiety. Celem badania jest poznanie Państwa opinii na temat aktualnych problemów, czynników i zjawisk kryzysowych występujących na obszarach zdegradowanych gminy oraz potrzeb i oczekiwanych działań w zakresie rewitalizacji, mających na celu ich ożywienie społeczno-gospodarcze. Ankieta jest całkowicie anonimowa. Wyniki ankiety będą gromadzone i wykorzystywane przez firmę Dorfin Grant Thornton w celu opracowywania Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Golub-Dobrzyń na lata 2016-2020 z perspektywą do roku 2023.

1. Jak ocenia Pan(i) jakość życia w swoim miejscu zamieszkania?

- a. Bardzo dobrze
- b. Dobrze
- c. Ani dobrze ani źle
- d. Źle
- e. Bardzo źle

2. Gdzie Pan(i) i członkowie Pana(i) rodziny korzystają z poniższych usług?

	W miejscu zamieszkania	W innej miejscowości w gminie	Poza gminą	Nie korzystam
Opieka przedszkolna				
Edukacja podstawowa				
Zajęcia pozalekcyjne				
Podstawowa opieka zdrowotna				
Usługi rehabilitacyjno-opiekuńcze				
Sport i rekreacja				
Rozrywka				
Dostęp do Internetu				

3. Największe problemy społeczne w Pana(i) miejscu zamieszkania.

*(Proszę zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi)*

- a. Alkoholizm
- b. Narkomania
- c. Bezrobocie
- d. Wiele rodzin mających problemy w sprawach opiekuńczo-wychowawczych
- e. Wiele osób starszych/chorych, które nie mają zapewnionej opieki
- f. Przemoc w rodzinie
- g. Duża liczba osób żyjących w ubóstwie
- h. Zakłócanie porządku publicznego/bójki/rozboje
- i. Brak miejsca do uprawiania sportu/rekreacji

Projekt jest realizowany przy współfinansowaniu ze środków Unii Europejskiej, w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020

- j. Brak miejsc z atrakcyjną ofertą kulturalną
- k. Niska aktywność lokalnej społeczności
- l. Inne .....
4. Największe problemy w sferze gospodarczej w Pana(i) miejscu zamieszkania.  
*(Proszę zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi)*
- a. Brak miejsc pracy
- b. Brak terenów inwestycyjnych/miejsc do prowadzenia działalności gospodarczej
- c. Brak wsparcia dla przedsiębiorców
- d. Brak dobrego dojazdu do miejscowości
- e. Duża konkurencja lepiej rozwiniętych sąsiednich miejscowości/gmin
- f. Inne .....
5. Największe problemy w sferze przestrzenno-technicznej w Pana(i) miejscu zamieszkania.  
*(Proszę zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi)*
- a. Nieład architektoniczny (brzydkie, przypadkowe budownictwo)
- b. Brak miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego
- c. Niedostatecznie rozwinięta lub brak sieci kanalizacyjnej
- d. Brak lub zbyt mało przydomowych oczyszczalni ścieków
- e. Brak dbałości mieszkańców o otoczenie ich posesji
- f. Zły stan dróg
- g. Brak lub niedostateczna ilość połączeń komunikacyjnych
- h. Dostęp do sieci światłowodowej
- i. Inne .....
6. Największe problemy w sferze środowiskowej w Pana(i) miejscu zamieszkania.  
*(Proszę zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi)*
- a. Dzikie wysypiska
- b. Zanieczyszczenie powietrza (przez ruch samochodowy, tradycyjne piece grzewcze)
- c. Niewłaściwa gospodarka odpadami
- d. Niska świadomość ekologiczna
- e. Inne .....
7. Czego według Pana(i) najbardziej potrzeba w Pana(i) miejscu zamieszkania, aby stało się ono bardziej przyjazne dla mieszkańców i mogło się lepiej rozwijać?
- .....
- .....
- .....

## METRYCZKA

### 1. Płeć

- a. Mężczyzna      b. Kobieta

### 2. Wiek:

- a. Do 18 lat
- b. Od 18 do 24 lat
- c. Od 25 do 29 lat

- d. Od 30 do 39 lat
- e. Od 40 do 49 lat
- f. Od 50 do 59 lat
- g. 60 lat i więcej

3. Wykształcenie:

- a. Podstawowe
- b. Zasadnicze zawodowe
- c. Średnie
- d. Wyższe

4. Reprezentowany sektor:

- a. Rolnictwo
- b. Przemysł
- c. Usługi
- d. Administracja
- e. Uczeń
- f. Emeryt
- g. Bezrobotny

5. Ile osób, razem z Panem(Panią), należy do Pana(i) gospodarstwa domowego?

- 1. Ogółem.....
- 2. W tym pracujących.....
- 3. Dzieci na utrzymaniu.....

6. Miejsce zamieszkania:

.....

***Dziękujemy za udzielenie odpowiedzi!***

## Załącznik 5. Wyniki ankietyzacji mieszkańców

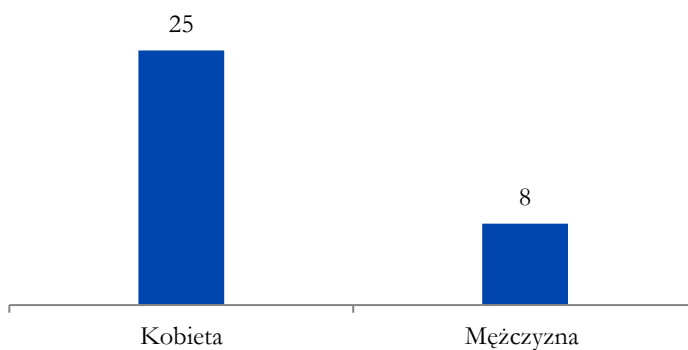
### Wyniki badania ankietowego realizowanego podczas konsultacji społecznych w okresie od 21 czerwca 2016 r. do 30 czerwca 2016 r. na terenie Gminy Golub-Dobrzyń.

W okresie realizacji konsultacji społecznych na terenie Gminy Golub-Dobrzyń otrzymano łącznie 33 ankiety (w wersji papierowej lub elektronicznej). Kwestionariusz ankiety zawierał zarówno pytania zamknięte z gotową kafeterią odpowiedzi, jak i pytania otwarte, w których respondenci udzielali odpowiedzi własnymi słowami.

#### Dane metryczkowe

W badaniu ankietowym wzięło udział łącznie 33 osoby z miejscowości położonych na terenie Gminy Golub-Dobrzyń. W badanej grupie znalazło się 25 kobiety i 8 mężczyzn.

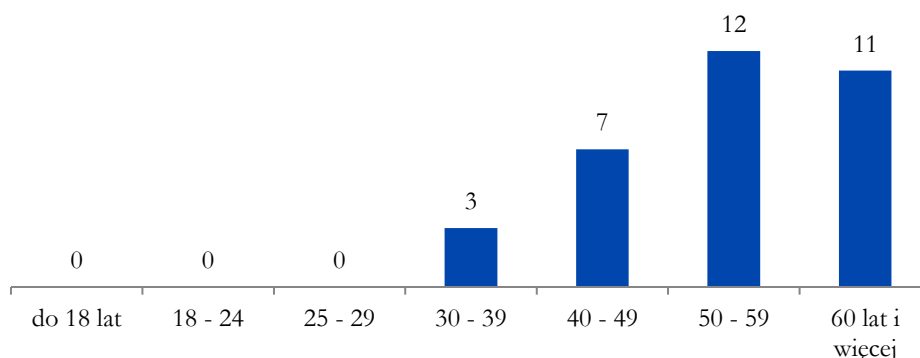
Wykres 1. Płeć osób biorących udział w badaniu ankietowym (liczba wskazań)



Źródło: Opracowanie własne.

Najwięcej osób biorących udział w badaniu znajdowało się w przedziale wiekowych „50-59” oraz „60 lat i więcej”. W badaniu nie uczestniczyły osoby młode do 29 r.ż.

Wykres 216. Wiek osób biorących udział w badaniu ankietowym (liczba wskazań)



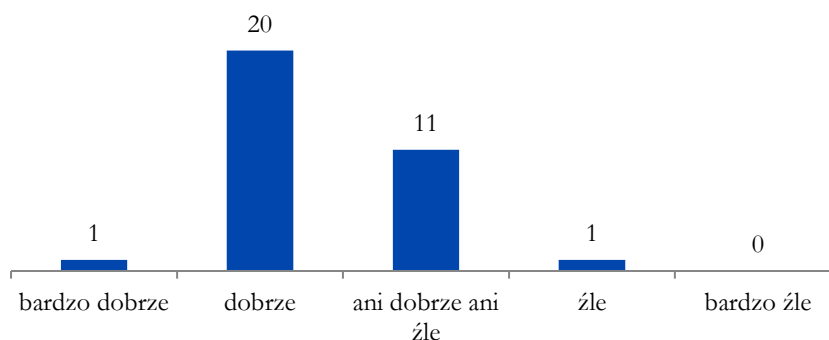
Źródło: Opracowanie własne.

Opinie w badaniu ankietowym wyraziły osoby deklarujące różny poziom wykształcenia: zasadnicze zawodowe (12 osób), średnie (12 osób), podstawowe (6 osób), a także wyższe (3 osoby). Ankietowani reprezentowali różne sektory: rolnictwo (14 osób), usługi (2 osoby), administracja (2 osoby), przemysł (1 osoba). W badaniu uczestniczyły osoby bezrobotne (5 osoby) oraz emeryci (10 osób). W realizowanym badaniu nie brali udziału uczniowie.

### 1. Jak ocenia Pan(i) jakość życia w swoim miejscu zamieszkania?

Osoby biorące udział w badaniu na dobrym poziomie oceniły jakość życia w swoim miejscu zamieszkania. Większość respondentów – 20 osób udzieliła odpowiedzi „dobrze”. Odpowiedź „ani dobrze, ani źle” zaznaczyło 11 osób, uznając średni poziom życia w swojej miejscowości. Najbardziej skrajne oceny – „bardzo dobrze” i „bardzo źle” wskazały pojedyncze osoby.

Wykres 3. Ocena jakości życia w miejscu zamieszkania (liczba wskazań)



Źródło: Opracowanie własne.

### 2. Gdzie Pan(i) i członkowie Pana(i) rodziny korzystają z poniższych usług?

Dostęp osób ankietowanych do poszczególnych usług jest bardzo zróżnicowany. Poszczególni badani deklarowali, że korzystają z usług podstawowej opieki zdrowotnej (52%) oraz z usług rehabilitacyjno-opiekuńczych (33,3%) w innej miejscowości w gminie. W miejscu zamieszkania badani korzystają z takich usług jak: dostęp do Internetu (89,5%), sport i rekreacja (42,1%). Respondenci wskazali, że częściej korzystają z usług rozrywkowych (47,4%) realizowanych poza gminą. W przypadku usług edukacyjnych, badani częściej korzystają z opieki przedszkolnej (52,2%) oraz edukacji podstawowej (57,1%) w miejscu zamieszkania. Wyjątek stanowią zajęcia pozalekcyjne – 17,6% badanych wskazało, że ma do nich większy dostęp w innej miejscowości w gminie.

Tabela 1. Lokalizacja korzystania z usług (udział procentowy)

	W miejscu zamieszkania	W innej miejscowości w gminie	Poza gminą	Nie korzystam
Opieka przedszkolna	52,2%	8,7%	4,3%	34,8%
Edukacja podstawowa	57,1%	14,3%	0%	28,6%

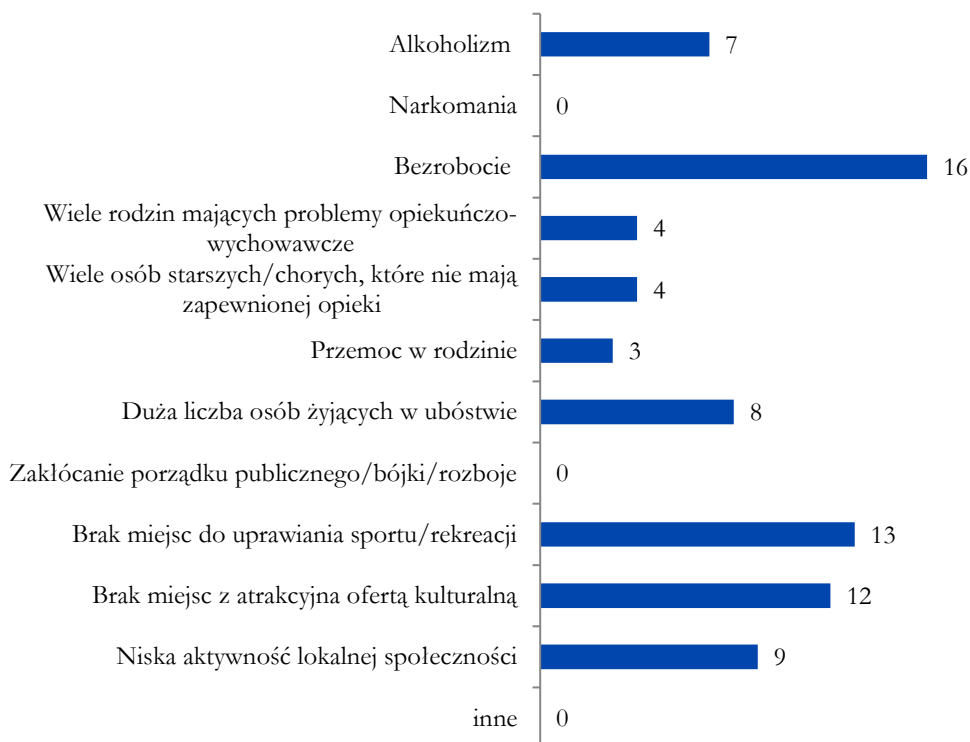
Zajęcia pozalekcyjne	11,8%	17,6%	5,9%	64,7%
Podstawowa opieka zdrowotna	16%	52%	32%	0%
Usługi rehabilitacyjno-opiekuńcze	5,6%	33,3%	27,8%	33,3%
Sport i rekreacja	42,1%	21,1%	5,3%	31,6%
Rozrywka	15,8%	5,3%	47,4%	31,6%
Dostęp do Internetu	89,5%	5,3%	0%	5,3%

Źródło: Opracowanie własne.

### 3. Największe problemy społeczne w Pana(i) miejscu zamieszkania.

Największymi problemami na terenie gminy według ankietowanych są: bezrobocie (16 osób), brak miejsc do uprawiania sportu/rekreacji (13 osób), brak miejsc z atrakcyjną ofertą kulturalną (12 osób) oraz niska aktywność lokalnej społeczności – opinię taką wyraziło 9 osób. Jako kwestie problemowe ankietowani wskazywali kolejno: duża liczba osób żyjąca w ubóstwie (8 osób), alkoholizm (7 osób). Taką samą liczbę wskazań odnotowano dla problemów opiekuńczo wychowawczych (4 osoby) oraz problemów związanych z zapewnieniem opieki osobom starszym/chorym (4 osoby). Problem przemocy w rodzinie w miejscu zamieszkania zauważyły 3 osoby. Na terenie gminy nie dostrzeżono istnienia problemu narkomanii oraz zakłócania porządku publicznego.

Wykres 4. Największe problemy społeczne na danym obszarze (liczba wskazań)



Projekt jest realizowany przy współfinansowaniu ze środków Unii Europejskiej, w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020

Źródło: Opracowanie własne.

#### 4. Największe problemy w sferze gospodarczej w Pana(i) miejscu zamieszkania.

Największym problemem w sferze gospodarczej w miejscu zamieszkania respondentów jest brak miejsc pracy – 25 badanych udzieliło odpowiedzi dotyczącej tego aspektu. Badani zwrócili uwagę na brak wsparcia dla przedsiębiorców (14 osób). Taką samą liczbę wskazań odnotowano dla problemów związanych z brakiem terenów inwestycyjnych/miejsc do prowadzenia działalności gospodarczej (11 osób) oraz brakiem dobrego dojazdu do miejscowości (11 osób). Problem dużej konkurencji lepiej rozwiniętych sąsiednich miejscowości/gmin dostrzegło 5 osób.

Wykres 5. Największe problemy gospodarcze na danym obszarze (liczba wskazań)



Źródło: Opracowanie własne.

#### 5. Największe problemy w sferze przestrzenno-technicznej w Pana(i) miejscu zamieszkania.

Najpoważniejszym problemem na terenie Gminy, jaki jest dostrzegany przez osoby biorące udział w badaniu ankietowym jest zły stan dróg – 22 osoby wskazało tę kwestię. Utrudnienie dla mieszkańców stanowią również: brak dbałości mieszkańców o otoczenie ich posesji (12 osób), brak lub niedostateczna ilość połączeń komunikacyjnych (8 osób), dostęp do sieci światłowodowej (5 osób). Taką samą liczbę wskazań odnotowano dla problemów: nieład architektoniczny (4 osoby), brak miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (4 osoby), niedostatecznie rozwinięta lub brak sieci kanalizacyjnej (4 osoby), brak lub zbyt mało przydomowych oczyszczalni ścieków (4 osoby).



Wykres 6. Największe problemy przestrzenno-techniczne na danym obszarze (liczba wskazań)

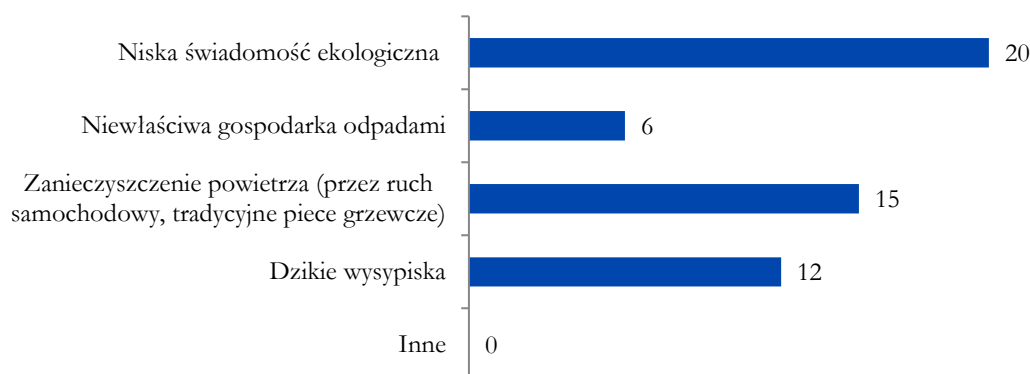


Źródło: Opracowanie własne.

## 6. Największe problemy w sferze środowiskowej w Pana(i) miejscu zamieszkania.

W sferze środowiskowej ankietowani najczęściej zwracali uwagę głównie na niską świadomość ekologiczną (20 osób). Inne problemy wymieniane przez badanych to: zanieczyszczenia powietrza poprzez ruch samochodowy, tradycyjne piece (15 osób), dzikie wysypiska (12 osób), niewłaściwa gospodarka odpadami (6 osób).

Wykres 7. Największe problemy środowiskowe na danym obszarze (liczba wskazań)



Źródło: Opracowanie własne.

## **7. Czego według Pana(i) najbardziej potrzeba w Pana(i) miejscu zamieszkania, aby stało się ono bardziej przyjazne dla mieszkańców i mogło się lepiej rozwijać?**

Osoby biorące udział w badaniu ankietowym wskazały szereg różnego rodzaju potrzeb w ich miejscu zamieszkania. W odpowiedziach respondentów pojawiły się zarówno kwestie społeczne i techniczne.

Do najważniejszych potrzeb społecznych zaliczono:

- Integrację mieszkańców (spotkania integracyjne)
- Integrację pokoleniową
- Edukację społeczeństwa
- Szkolenia dla lokalnych liderów
- Powstanie nowych miejsc pracy
- Organizację zajęć w świetlicach wiejskich np. warsztatów kulinarnych

Potrzeby związane z infrastrukturą techniczną:

- Wyposażenie świetlic (kuchnia, krzesła, sprzęt nagłaśniający)
- Poprawa stanu dróg
- Zagospodarowanie terenu w ławki, place zabaw, boiska sportowe